Ms. persan
75a

A. Hamilton

G. Washington

No 65

ÉCOLE DES L. O. O. VIVANTES

To develope the principles of the Imperial descendents of Timur the lame, in the Government of their Conquests in Hindustan; and to elucidate by historical records of unquestionable authenticity the political arrangements, which were the natural result of their State maxims, is the object of the Sollowing Compilation. The Translation which accompanies the Original Persian, however deficient in the Classic ornaments of composition, derives considerable consequence from the magnitude of the questions which it involves, whilst the importance of these questions is enhanced by the casual investigation which they are about to undergo, both here and at Rome.— It would have been easy to have selected from the voluminous compositions of native Historians, many valuable addetitions to this Collection, but if the leading principles of Government are sufficiently illustrated by the Sollowing Extracts, the object of the compiler is abundantly accomplished.—

The literary remains of the Hindû antiquity furnish little information relative to their interior political establishments, and previous to the era of Timur's invasion, the convulsions of expiring power precluded a permanent system of Government.— It may, however, be presumed that the Tartar Conqueror, adopted in a great measure, the regulations he found antecedently established, and the Principles of his predecessors, may without extravagance be supposed disseminated thro', and latent in the subsequent institutions of modern times. If the high Claims to hereditary distinctions recently advanced under an indulgent and too credulous administration, are no where confirmed by similar privileges under the Mogul domination; If the ear of a Tartar Despot, was unaccustomed to the mention of rights, which did not emanate from himself, and which he could not with equal facility annihilate: If the dues of Government were accurately ascertained and invariably collected in an equitable proportion, when the avarice of state officers did not add private oppression to public injustice; and if the original records which furnish information of such essential necessity are considered as the most classic and authentic Histories extant, this compilation will probably be considered with a degree of attention, which it would have little claim to in other respects.—

The compilation opens with the national Character of the Hindûs, as exhibited by their conqueror in his institutes, and severe as it may at first appear, there is much reason to apprehend that after a lapse of ages, his portrait will not admit of much softening: His political regulations, which follow redound more to his glory, than the extent of his acquisitions, & contain an abbreviated tho' compleat system of finance.—

ACQUISITIONS No 8350

The

The extracts from the Ayin Acberi are introduced to elucidate some important details, but still more to have an opportunity of establishing a principle unaccountably and repeatedly omitted by the Translator of Abul Fazil, which regulates the pecuniary assessment on the Land at one fourth of the estimated produce - a specification so necessary and so explicit appeared to merit particular attention. -

These precede extracts from an other work of that Intelligent Mahometan not less celebrated than the former and explanatory of the system introduced in the reign of the Emperor Acber by his Dewan Rajah Tudor Mull. - The establishment of the assessment of one fourth of the territorial produce at an estimated valuation, ascertained by measurment; the institution of Jaghirs for the Military expences; and the introduction of Gold and Silver coins which he substituted for those of Copper, previously in circulation, distinguish this era, as that to which the constitution and domestic polity actually prevalent thro' the whole extent of the Empire owe their Origin. -

To this partial account of these political innovations, is subjoined a less flattering representation by the pen of a Contemporary Historian of considerable eminence - an Extract explanatory of the same system from a writer who enters into a particular detail on the subject is added to the above; and the account of these important arrangements, closed by the History of the Rajah, extracted from a Biographical author of the present Century, equally respectable from his general knowledge and consummate abilities as a statesman. - The concurrence of all these authors in their account of the Regulations instituted by Acber would be sufficient to remove any doubt of their Authenticity, had the compositions of Abul Fazil not been written under the inspection of that Prince. -

The Mogul Dominion was subsequently extended to the Soubahs which constitute the Decan, where Murshid Culi Khan who officiated as Dewan, introduced the Regulations anteicedently established by Tudor Mull, and this Summah obtained the appellation of Camil or Compleat, from its extension over the whole of Hindustan. -

A Firmaun of the Emperor Aurungzebe, extracted from the Reports of the House of Commons is afterwards inserted with the original Persian which was accidently found - The Romazat allumghiri from which it is taken the Compiler has never been able to procure altho Mr. Hastings assures us "that it is in the hands of many"; and this part of the Work is concluded by an extract from the History of the same Prince, containing a particular account of regulations he meant to have established and which were actually promulgated, but which the avarice of his Courtiers found means to render nugatory and inefficient. -

از توزک تیموری تصنیف امیر تیمور کورکان صاحب قران که بفرزندان و اولاد و اعمال خود در باب حکومت
و انتظام مملکت توران و ایران و شام و هندوستان که در سنه هشصد و دو هجری بحوزه تصرف در آمده و العمل
علیه الی یوم القیامة

در باب مزاج و اطوار اهل هند

صورت رلیغ دستور العمل باختن هندوستان و بنگاله فرزندان کرام و امرای عظام بدانند که طبایع و مزاج اهل هند ناقص الاجزا و
ضعیف النفس و غلیظ القلب و خسیس الطبع بمرتبه که تا بدن خود مجروح نکنند چیزی نمی خورند و چنین دشمن که خلق انجا مغضوب
خدایند و اگر مغضوب نبودند بر ایشان از آسمان پیغمبری مبعوث میشد و ایشان را از بت پرستی و آتش پرستی و گاو پرستی باز داشته
بخدا پرستی راه می نمود و غرض ناموس را مرجا گفته اند و حیا و ستر عورت پیش ایشان کمتر باشد از برای حبه جان میدهند
و با عمل قبیحه اشتغال مینمایند و گونه اندیشی و گونه نظر ها شند کم دل و ننگ و نیا شند و در وقت احتیاج خساست بکار برند
و تحمل کارهای حسیس کرده و مذکوره را فراموش کنند و از دنیا روند تا به نیکو کار خود بدی را نشناسند از برای حصول مال همه کار اختیار
کنند و در بیداری کار خواب کنند چون شیطان که خود را بصورت خوش منظری در خواب در آید و بصاحب شهوت نماید چون دست
برو دراز کند جز دامن تری نه بیند اهل هند را از آدمیت بجز صورت پیش نیست و حیله و غدر و مکر و فریب را بمدرجه اعلی دانند
و بحیله در مال دنیا تصرف نمایند عقلا خود را عدل دانند و مال خود بدیشان سپارند و آنها بنوعی در ان تصرف نمایند که صاحب مال را
بخبر نامی نباشد سبیل حکام انکه خود را بدست ایشان ندهند و بگرد او رو کفار شان عمل ننمایند و بمکنکاج ان قوم راه نروند چون بخبر
معاشرت آنها چاره نباشد ایشان را از برای کار دنیا ارقسم اره و تیشه و تبر و سوزن فراگیرند و چون گاو خر بچرانند
مجالس محاکماتی که در ایام سلطنت رویداده و حکم برجح کردم اول این بود که بوزیری از وزرای من ارباب بغیر
پرخاسد و غرض از روی افترا و بهتان طوامیر تقریر او بمن دادند حکم باحضار او نمودم و ملهم شدم که اخبار نویسان را نیز طلب کردم
چون حاضر آمدند بی تامل حکم بسیاست وزیر کردم باز تامل نمودم از مقربان استفسار کردم چون زبان شان از بیان عاجز آمد
روز دیگر همراه مقابل وزیر از روی حقانیت بر همه غالب آمد و حق ظاهر شد اخبار نویسان و مقربان را بسزا رسانیدم
و او را بجایزه دادم و شکر بار تعالی هزار بار گفتم که حکم بناحق نکردم و دیگران بود که جمعی از سود اگران شکایت
سلطان محمود که حاکم بنگاله بود بمن آوردند من بار یرلیغ نوشتم که سلطان محمود حاکم بنگاله بداند که من قصری در
دار الملک هند بعدالت و انصاف ساخته ام تو بجور و ظلم منهدم ساخته بر من واجب باشد که چنانچه تو قصر عدالت مرا خراب کرده
من هم خانه عمر ترا خراب سازم چون از من نوشته بوی رسید تعظیم کرده انچه کرده بود تلافی آن نمود

From the Toozuc Timuri of Tamerlane, written in the beginning of the Ninth Century of the Mahommedan Era, for the use of his Posterity, & to serve as established maxims in the future Government of his Conquests, including Persia, Tartary, Syria & Hindostan.

The Character & Customs of the Hindûs.

I know, my dear Children & elevated Statesmen, that the Inhabitants of Hindostan are equally debilitated in their corporeal & inert in their mental Faculties. Inexorable, & penurious to such an extreme that only personal violence can enforce justice. It appears unquestionable to me, that the displeasure of the Divinity is indicated in their deprivation of a prophetic enunciation, which by operating their conversion from Polytheism, Ignicoly & the worship of Cows might lead them to the adoration of the Supreme Being. Regardless of honour, & indecent in their dress, they sacrifice their lives for trifles & are indefatigable in unworthy pursuits, whilst improvident, & imprudent their ideas are confined & views circumscribed. When reduced to poverty they patiently have recourse to the most menial employments, forgetting their previous circumstances & seldom quitting the World without injuring their Benefactors. But, whilst the acquisition of riches tempers every atrocity, indolence pervades even their most momentous transactions; & like those Demons who with a view to deceive can assume the most specious appearances so the Native of Hindostan has no pretensions to humanity but the figure, whilst imposture, fraud, & deception are by him considered meritorious accomplishments. By these Arts they amass wealth, whilst the conceited Dupes who invests them with the management of his concerns, suddenly finds his property reduced to nothing. The tendency of this Mandate is to preclude a confidence in their actions or an adoption of their advice; but, when Necessity compells you to have recourse to their assistance, employ them as the mechanical, & support them as the living instruments of labour. The first controversy upon which I had occasion to decide after my accession to the Empire, was in the case of one of my Viziers, against whom several displaced & malevolent persons presented written Memorials founded solely in falsehood & Imposture. Having required the Viziers Attendance, I likewise sent for the Intelligences; on their arrival I inconsiderately ordered punishment to be inflicted. But reflection interposed & after interrogating the Accusers their evidence appeared defective. On a subsequent day the parties were again confronted, the innocence of the Defendant manifested, the obloquy of the Accusers punished; & the Vizier amply remunerated, whilst I offered thanksgiving to the Almighty, who preserved me from the perpetration of an Injustice. A Memorial was afterwards presented by a commercial company against Sultan Mahmoud (of Delphi) who then governed Bengal, to whom I immediately dispatched the following Mandate "Be it known to Sultan Mahmoud ruler of Bengal, that in the metropolis of Hindostan I have constructed an Edifice on equity & moderation which he labours to deface by injustice & oppression. I shall consequently be obliged to revenge the demolition of my temple of Equity, by the destruction of the mansion of his existence." When this Letter arrived he received it with veneration & repealed his obnoxious regulations.

در باب وصول خراج ممالک محروسه

تورک مال و خراج و نسق و معموری ملک و ضبط حرمت مملکت امر نمودم که مال و خراج از رعیت بنحوی بگیرند که خرابی رعیت نشود و بیچارگی رعیت سبب خرابی سپاه و خرابی سپاه موجب اختلال سلطنت است و امر نمودم که هر ملکی که به نشخوار درآید از حوادث ایمن و امان کرده حاصل و واصل آن ملک را ملاحظه نمایند اگر رعیت بجمع قدیم راضی باشند بدان عمل نمایند والا موافق تورک جمع ببندند و خراج هر ملک موافق رعیت بگیرند و جمع بر حاصل ببندند چنانچه اول اراضی مزروعه رعیت که بآب کاریز و چشمه رود و خانه زراعت کرده باشند و آب آنها را دوام همزاد باشد اراضی مزروعه را ضبط نمایند آنچه حاصل باشد حصه بر رعیت بگذارند و یک حصه جهت سپاه بگیرند و اگر رعیت راضی نشود اراضی مقبوضه را نقد وار کرده بر هر جریبی آنچه حصه سپاهی شود بر رعیت جمع ببندند و نقد بر سپاهی رسانند و اگر رعیت بحاصل و قسمت توده راضی نشود اراضی مقبوضه را اول و دوم و سیوم نمایند جریب اول سه خروار دوم دو و سیوم را یک خروار جمع ببندند نصف کندم و نصف جو اعتبار نمایند و آنچه جمع تمام شود بکمال بگیرند و اگر رعیت بدون غله راضی نشوند خروار کندم را پنج مثقال ساوری و قلنغه اضافه نمایند و دیگر هیچ اسم و رسم از رعیت مطالبه نمایند و باقی زراعت را از سفید و سبز برد خریف و ربیع بستان و زمستان و زراعت که بآب باران مزروع شده باشد هر زمانیکه آید بر ثلث و ربع عمل نمایند و سه شمار و محترفه و سایر جهات بلدان و امصار و مواضع ممالک دان جوار و علف خوار و مرعی و مواشی موافق دستور العمل قدیم عمل نمایند و بارعایا بنوعی باشد که قبل از رسیدن محصول بر رعیت بوجهات اطلاق نمایند و چون محصول برسد به سه دفعه تحصیل نمایند و اگر رعیت بی تحصیلدار مال گذاری کند تحصیلدار تعین نمایند و اگر بتحصیلدار محتاج بوند بحکم و سخن مال بگیرند بچوب و ریسمان و شلاق رعیت را بزنجیر و بند مقید نگردانند و امر نمودم هر صحرای که آباد کنند و یا کاریزی احداث نمایند باغی و یا موضعی نو آباد کنند سال اول خبری نگیرند و سال دوم آنچه برضای خود دهد بگیرند و سال سیوم موافق تورک مال بستانند و امر نمودم که اگر بزرگ رعیت بر ریزه رعیت نقدی نماید همه جا باور نکنند و مواضع خراب اگر صاحب نداشته باشند در خالصه معمور نمایند و اگر صاحب داشته باشد و پریشان شده باشند مصالح املاک بوی دهند و امر نمودم که در زمین خراب کاریزهای تازه بنا کنند و جاری سازند و دیه های خراب که مرعام باشند عمارت کنند و بر ممر آبها و رودها پلهای عمارت کنند و در راه ها بقدر یکه منزل شود رباطی و جمعی را متوطن سازند که متعهد مسنب بوند و امر نمودم که در هر شهری و بلدی مسجدی و مدرسه و خانقاهی بنا کنند و لنگری از برای فقرا و مساکین مقرر دارند و طبیبی را موظف سازند و بردار الشفا متوکل نمایند و در هر شهری دار الامارت و دار العدالت تعمیر نمایند و در هر ملکی برای نگاهبانی زراعت رعیت مقرر نمایند و سه وزیر تعین نمایند یکی از برای رعیت که آنچه از رعیت تحصیل شود سرشته و اصلات آن نگهدارد که چه مبلغ و مقدار از رعیت بهر اسم و رسم برآمده دوم از برای سپاه که بسپاه چه مبلغ رسیده و چه طلب دارند سیوم از برای مال غائب و آینده و رونده و حاصل بادی و هوایی و ضبط اموال غائب و محاجین و ایتام و مواریث باستصواب قاضی و شیخ الاسلام و مال فوتی و فراری و امر نمودم که اموال امانات را بوارث رسانند و اگر وارث حاضر نباشد نگهدارند تا وارث حاضر آید و اگر مطلقا وارث نداشته باشد در ابواب البر صرف نمایند و یا در مکه و مدینه فرستند

Regulations concerning the Finances & Government.

I gave orders to collect the Revenues in the manner least oppressive to the Cultivator, as the ruin of the Peasantry involves the destruction of the Military, who constitute the essential support of a State. I therefore issued directions that whatever Country might be reduced, should be secured from all oppression, & that after investigating its revenues, should the Peasantry prove satisfied with the previous assessment that it should remain in force, if otherwise that the regulations contained in this Institute should be introduced, collecting revenues proportioned to the cultivation & produce of the Soil. As in the first place, in cultivated Lands watered by Streams or Canals of which the courses is perennial, two thirds of the produce shall be left with the Husbandman & the remaining third applied to the maintenance of a military Force. But, if the Peasantry should prove dissatisfied with this, that their Lands should undergo a pecuniary valuation, with a proportionate assessment for the Crops. Should the Peasantry object to the mode of division into three parts, that then their Lands should be discriminated into three sorts, of which the produce of the first should be estimated at 3 Khurwars & Jureeb, of the second at two, & that of the third only at One: Whilst the half of the aggregate produce may be supposed Wheat & the other Barley, from which the dues of Government may be deducted. But if the Peasant declines parting with his Grain, that the Khurwar of Wheat be valued at Five Miscal, with the addition of Saveri & Canulga, & independent of this every exaction from the Cultivator was interdicted, under whatever denomination or pretence. Respecting the different species of Agriculture requisite for the Corn & Green Crops of the various Seasons; Wherever the Cultivator depends solely on the Rains, that the gross Produce being collected a third or fourth be taken as the proportion of Government; continuing the antient customs such as the Poll taxe & that on Artificers, those levied in the Cities, Towns or Villages of the Country, on Cattle, Herdsmen, & their Stocks, always settling the Putta Husbandman with the Husbandman. I also directed that previous to the liquidation of the rents no discharge should be granted to the Peasant: that the Collections should be made at three different periods: that where they paid their rents directly no Collector should be appointed, but where one was requisite that he should enforce his authority only by commands or intreaties & never have recourse to the Rod, Halter or Fire Arms, nor throwing the Peasants into Irons or Imprisonment. I likewise ordered that wherever Waste Lands should be rendered arable, new Canals constructed, Gardens laid out, or Villages built, that for the first Year they should be subjected to no taxation, for the second Year whatever they voluntarily offered was accepted, & in the third these Institutes were extended to them. I enjoined that wherever a considerable Cultivator should injure his more abject neighbour, he should be amenable to punishment: that wherever ruinous Villages were found without a Chief, their amelioration should be deferred to the Khalsa if no Claimant appeared that he should receive some pecuniary assistance for that purpose. I issued commands for the construction of Canals in uncultivated places; for the erection of houses in uninhabited districts thro' which Travellers pass; for the construction of Bridges over the Rivers which obstruct their passage & for establishing Caravanseras at proper stations for the greater security. I gave orders for the erection of Mosques, Schools & Monasteries in every Town & City with receptacles for the indigent & distressed, placing Surgeons in every Hospital & building a Government House & Country Seat in every considerable City, & Persons to guard the Crops were also appointed. In every County three Visiers were nominated; the first for the Peasantry, who receives & regulates the Collections in Corn & Coin; the Second for the Soldiery who keeps Accounts of their receipts & demands; the third for the property of absconded persons & sojourners, with every accidental receipts, the Treasure trove, the charges of the effects of the Insane, the Orphan, the Defunct or Eloped & of inheritances in general, with the approbation of the Judges Civil & Ecclesiastic. I gave instructions for the restitution of the property of deceased Persons to their Heirs, & if they should be absent for its preservation till their return, but if no Claimant appeared that it should either be applied to charitable purposes or transmitted to the holy & irradiated Cities of Mecca or Medina.

آئین خزینه آبادی

در انتظام مهمات لختی توجه فرمود اعتمادخان خواجه سرا را شایسته خطاب داشته در انتظام راز دل
برون نهاد و بر شمامهٔ کاردانی برخی او محض قدسی صمیم بارگاه کردار امد و سپس مرتبه مرتبه افزایش گرفت
و کزین سامان چهره افروخت در خراج هر گونه بوم پژوهش رفت و شناسائی کار دیدگان راستی منش
حسن انجام گرفت رسامی که آشنا و بیگانه نشناسد سزاوار جاگیر جداشد و یکیک کرور بدبانت
پیشگان جد کزین سپردند و تنکچی سیر چشم همراه کردانیدند و برای سرکی کنجوری سعادت منش مقرر شد
به شناسادلی کشاورز پروری فرمایش رفت که از بزرگان رز خاص پژوهش زود و انچه برگزیند
نوشته بمهر سپارند بدین گزیده نمط رنگ پسندشی بزدودند و رعیت از گوناگون ستم
رهایی یافت فراوانی گرفت و شخص جهانبانی بیالید چون سرچشمهٔ صفاپذیرفت سیر چشمی
جد کزین کوتاه دست بخزینه داری برگزیدند دارو غه نویسنده بر و افزودند خرم آرایی بکار رفت
و کارآموزی را آئین شگرف نهادند چون دولک دام نزد کنجور هر مز فراهم شود بوالا درگاه آورد
بدو سپارند و چگونگی خواسته را نامه همراه باشد و برای گرد آوری پیشکش گنجینه داری جدا گانه
گزیدند مال پی خداوند را دگرگونه بندی قرار گرفت و انچه به نذر آورند به پاسبانی کار آگهی
بازگذاشتند و رزهای وزن و خیرات سعادت سکالی دیگر سپردند و گوناگون خرج کزین
آئینها نهادند نگاهبانان راستی کاردار و غگان شایسته و تنکچیان درست قلم جدا شدند
خرج سالانه از خزینه دار جمع بکنجور خرج سپرده شود بدرست نوشتها کار بسنجد کرد
و از نویسی برفراز اسامی برآمد چمن زار فرمان روایی شادابی پذیرفت
برآموده شد و شکرها افزایش گرفت و سرمایان گنج گرای راه فرمان پذیری سپردند

when his Majesty first began to give a little attention to these weighty concerns, Atamid Khan, an eunuch of the Royal Palace, was dignified with befitting titles, and entrusted with his inmost Secrets; whereby a few of the Royal intentions were gradually introduced into practice.

The Royal domains, & the Jagheer lands were separated, and a collector appointed over every crore of Dams, to each of whom a treasurer was appointed. And it was commanded, that they Should not insist upon the husbandman paying coin of full weight; but that in whatever Species the collections were made, an account thereof Should be taken in writing, & be Sealed up with the money; as this laudable regulation relieved the Subjects from a variety of oppressions. When this mode was established, there was appointed a grand treasurer with a Darogha and clerks. The following custom was also introduced. When the provincial Treasuries had accumulated the Sum of a Lack of dams, they Sent the money to court, which, together with their accounts, was delivered to the grand treasurer.

There was also appointed treasurers, and officers under them, for the Peshkush, for diversions, for offerings, and for the monies used in weighing the Royal person and for charitable donations. And to those who had charge of the money for disbursements, was delivered, from the grand treasurer, whatever was requisite for their expences.

آئین سیورغال از آئین اکبری

شهریار آگاه دل کرده مردم زادرا بگوناگون عاطفت تیمارداری فرماید و به نیروی خرد خداداد کژبین
ابزد پرستش بر شمارد و چهارگونه آدم را بزمین و روزینه کامیاب کرداند و با به شناسای را تازه روئی
آگهی جویان آباد اندیشه دست از همه برگرفته در فراهم آوردن حقیقی علوم شبانروز رنج شناسند و رنج
کشان خویشتن کدازدن به بیکار نفس خود را بسنه از جهانیان روی برتافته اند و درماندگان تهی دست
که توانایی جست و جو ندارند بزرگ زادگان آزرم دوست که از کم دانشی را پیشه وری نسپرند
نقد را بزبان وقف وظیفه گویند و زمین را ملک و مدد معاش دیوان عنوان کرورها داده اند روز بروز
افزوده گردد چون پژوهش حال مردم و گرفتن اندازه آرزومندی بس کار بزرگ فرموده
مردی درست اندیش را که نشان صلح کل و مهربانی عام وجود ایی از پیشانی کفتار و کردار او برتابد بدین خدمت
سربلندی بخشند و او را صدر گویند قاضی میر عدل بد و گرایند و از کاردانی و مزاج شناسی کسرین
بنکجی بدین سترگ شغل نامزد کردد و او یاور بوده سررشته داد و دستدار دوتایی بخشد و او را بزبان روزگار
دیوان سعادت سراید و بفرمایش شاهنشاه مهربان دل همواره خاصان درگاه شایستگان را به پیشگاه
حضور آورند و فراوان مردم ازین راه کام دل برگیرند چون او رنگ نشین اقبال لختی به پژوهش احوال
برنشست پیشش صد و دامن آلود خواهش ناهنجار پدید آمدند بدلاویز کفار نزدیکان شیخ عبدالنبی را بدین
شگرف کار برگزیدند سیورغال افغانان وجودریان خالصه شد و دیگر مردم را بتصدیق و تصحیح او گذاشتند
پس از چندی آگهی شد که ان گروه بگذارند کم نیرو و از ابازی خالصه و جاگیرداران آزرده میگردد
کوهر از اد سرمایه بی دیانتی میسازد فرمان شد یک جای دلخواه تن دهند و چاره این دو گروه برسازند
کار پردازان فرمان پذیر رفتند و قریات جدا شد نا توانان سعادت سکال آسایش یافتند و خیره روبان
بنان شرشت را دست کوتاه گشت زمانه چون برخوی خویش پرده دری بنیاد کرد از ین صدر هم دانستها
بگوش رسیدن گرفت فرمان شد هرکه پانصد بیکهه و افزون داشته باشد تا بنظر همایون پذیرای نکاهد
دست ازان بازدارد و چون کردار پسند پذیرنشد فرمایش رفت زیاده از صد بیکهه را که بتفصیل نیافته باشد
بنجد و نمایند سه بخش خالصه کردانند مگر زمان تورانی و ایرانی و ازین آگهی که هرزه کرایان آزمند
زمینهای قدیم گذاشته جای دیگر میکزیدند قرار یافت هرکه بهشین جانگذارد چهارم بخش کم کرده

of the Seyurghal.

Our wise Monarch bestows different favors upon men according to their rank, and situation in life. Four clases of men have land and pensions granted them for their Subsistance. 1st. The learned and their Scholars. 2d. Those who have bid adieu to the world. 3d. The Needy who are not able to help themselves. 4th. The descendants of great families who from a false Shame will not submit to follow any occupation for their Support. When a ready money allowance is given to those, it is called Wuzeefah; & land so bestowed is named mulk, & Mudedmash. And after those Several ways Crores are given away. In order that the conditions of men, and their respective necessities, may be properly ascertained, a person of known impartiality, humanity, & diligence, is dignified with the office of Sudder, for the purpose of investigating those points. The Cazy & the Meer Adel are under his orders. There is also an able Tepuhchee appointed to keep a Register of every transaction in this department; & he is called the Dewan Saadut. His Majesty has also directed the Nobility to bring to his presence all fit objects of charity, who never fail of obtaining their hearts content.

When his Majesty first began to give attention to this department, it was discovered that the Sudder had been guilty of various illicit practices, on which account Sheikh Abdul Nuby was appointed to this office. The Seyurghal of the Afghans & Chowdries were annexed to the Khalsah, or exchequer, & the rest left to his management & discretion. Some time after this, it was represented to his majesty, that those who possessed Seyurghal had not their land in one place, but Scattered in different parts; whereby the Weak, whose grounds lay contiguous to the Khalseh, or to Jageer lands, Suffered material injury & vexation. It was therefore commanded, that all the Sunkhahs Should be granted upon places that lay contiguous to each other: & accordingly particular Villages were Set a part and appropriated to this purpose; which regulation afforded great relief. But of this Sudder also there were unfavourable reports; upon which an order was issued, that no one Should possess five hundred Beegahs & upwards, till he had been brought to the royal presence, & there obtained his grant. But even this regulation was not found Sufficient to prevent dishonesty; wherefore it was ordered, that every hundred Beegahs which had not been Separated, being divided into five parts, three thereof Should be annexed to the Khalsah, excepting the lands granted to the Irany & Turany women. In consequence of the above regulation respecting the Seyurghal not included in the appropriated Villages, the artful & avaricious quitted Such parts of their old lands as were bad, & took other places in the appropriated Villages in exchange: Upon which it was determined, that any person relinquishing his former land for other, Should have a fourth part deducted,

تن وهند وجون پاره ستانی قاضیان دلنشین آمد کیتی خدیو مار وحودی از سخن سازی این عمامه
بسرایان خراب درون ودراز آستینان کوتاه خرد مند شمرده مقرکارایشان بارجبت انانکه
درصدارت سلطان خواجه بدین منصب رسیده بودند بحال گذاشته بردیگران رقم عزل کشیده آمد
وجون تزویر معجر پوشان ایرانی وتورانی نیز پیدایی گرفت فرمون ازصدر بکهه رانبصیح تازه اشاره
همایون رفت ودرصدارت عضدالدوله چنان قرار یافت هرکه بابنازی سیورغال داشته باشد
ودرضمن فرمان قسمت بنود یکی ازینها فوت شود وصد تا پرسیده بخشش نماید وحصه فروشده تا درآمدن
پس ماندگان بنظر همایون خالصه شده وبنیز تا پانزده بکهه ازپیش خود دادن دستوری شد
وازپیدایی ایمنی واسودگی درزمینهای خویش باغها پرداخته فراوان سود برگرفتند کارپردازان
آزوری یا کفایت اندیشی بیارجوست آوردخدیو عالم ازین آگهی برآشفت وبخنایش فرمود وچون پیدا شد
که خداوندان صدبکهه وکمترین دمن آلود خیانت اندفرمودند که میرصدر جهان این کروه رابه پیشگاه
حضور آورده سپس چنان قرارگرفت که صدر بصلاح وبدرانم شکرقامه زیاده وکم سازد وآیین چنان
که زمین سیورغال نیمه کشته ونیمه کشت پذیرو گربسین نباشد چهارم بخش کرده بخواه دهند وحاصل
درهرقصبه دگرگون بوده ازیک روپیه کم نباشد کیتی خداوند برای دانش آموزی درعنایت
منشی همواره بدین کار پردازد بکمردان رابصدارت کل وجنرونامزد گرداند

and a Tunkah granted accordingly. When the collusive practices of the Cazees in general were detected & fully proved, his Majesty resolved to place no further reliance upon men, who carry a fair appear=ance with the world, but are inwardly base and corrupt. He examined this matter to the bottom, & finding some exceptions in favor of the Cazees who had been appointed under the Suddarut of Sultan Khajeh, he confirmed them in their offices, but regarded all the rest. The Irany & Turany women were also convicted of collusion; upon which it was ordered, that such of them as possessed more than one hundred Beegahs, should be obliged to apply for a new grant. In the Suddarut of Azeded dowleh, the following further regulations were enacted. Whenever two or more persons hold Seyurghal in partnership, without its being so specified at the bottom of the grant, if one of them dies, the Sudder shall of his own authority divide the land; & the share that was possessed by the defunct, shall be annexed to the Khalsah, till the [illegible] make and establish their claim. This Sudder was Permitted to grant of his own authority as far as fifteen Beegahs. It frequently happened that the possessors of Seyurghal planted their grounds with fruit trees, which yielded them a considerable Profit; upon which the officers of government, wishing to benefit the State, required a revenue from them. His Majesty was greatly displeased at the conduct of his officers in this respect, and commanded that no such requisition should be made. It being discovered that those who held one hundred Beegahs, & even less than that quantity, were also guilty of dishonest Practices, his Majesty commanded Meer Sudder Jehan, to bring all of them to the presence to have their grants scrutinised. Afterwards it was directed, that the Sudder should lessen or increase the Seyurghal, in such manner as the author of this work might think advisable. The following are regulations now established. The Seyurghal land, when granted, shall be half arable, & the other half capable of being brought into circulation: or, if the whole be arable, a fourth part shall be deducted from the grant, and a Tunkhah issued for three fourths only. The Revenue of a Begah differs in every Village, but is never less than one Rupee. His Majesty, out of his righteousness, is constantly attentive to this department, & is careful to appoint disinterested people to the offices of Suddarut Jus, and Kull.

آئین عمل کنذار

کشاورز دوستی باید که جد کاری و راست کفتاری آئین او بود خود را جانشین پاسبان کل داند
وجایی برنشیند که هر کس بد و آسان رسد و آرزومند مباجی نکردد تمرد کزین وجله فروش را باندرزکوئے
پیش آید و اکر سود ندهد بهاش برداز دو از زمین افتادکی نهراسد از باد و افراه راهزن و خونریز دبته کار
تحیر مانه شدن و رنکذرد چنان کار کرد فرایش کسیر دکه آوای فریاد فرو نشیند بزرکران بتی دست را
بوام و سنبکری کند و باهنکی برستاند و چون بنکاه بوی رئیس ده بجمع کامل رسد در هر نکهه بنم بسوه بدو کذارد
ورنه باندازه خدمت بهره مند کرداند چندکی زمین بژدهد و قطعه قطعه بنراز وی بیشش برنجد برچکونکی آن
شناسا آید در مرز باکشت و کارفرادان تفاوت رود و بهر فصل زمینی بکار آید بهر بزرکر حد افزار رسد
و بتمار داری نماید قرار داد پیشین عمل کذار باکهی برسنجد و اکر بی وفوئی و خیانت رفته باشد چاره کرے
برنشیند در ابادی خرابه کوشد و پاس دارد که آباد بومی نیفتند در افزونی کزین جنس کوشش نماید
و برای افزایش لختی از دستور کم سازد و اکر کشاورز از قرار کم کارد و کزین وجهی بازکوید پند پذیرد
و اکر در وی زمین بنجر نماند و دهقان را توانایی افزون کاشتن باشد زمین دیکر موضع برافزاید
و در بهبودن دور بینی و داد کری فرایش دارد سال بسال کشاورز را نیز و فزاید و در کرو قرار داد
بوده از فزون کاشته چیزی نستاند اکر لختی بهایش خواهند و برخی نسنق پذیرد و قرارنامه را زود زود
بدرکاه فرستند و نقد کرفتن خونکند و غله نیز برستاند و آن برچند کونه بود کنکوت بفتح کاف و سکون نون
و ضم کاف و سکون واو و تای فوقانی بزبان هندی غله و کوت تخمین و قیاس باشد همکی اراضی را
بچرب یا بکام اندازه برکیرد و غله را نیز از وی پیش برنجد و کاردیدکان چنان برکذارد که کم تفاوت
رود اکر اندیشه بخاطر راه یابد سه بار کشت را کزین و میانه و زبون در و کرده بسنجد و نقش اشتباه بزداید
و بسا هنکام زمین را نیز به تخمین برکشند و درست اید تباکی بفتح باو تای فوقانی هندی و الف
و کسر همزه و سکون یای تحتانی بهادلی نیز نامند بفتح باو های خفی و الف و سکون واو و کاف
و سکون یای تحتانی کشت زار بریده خرمنها برسازند و بقرار داد رو برو بخش کنند درین صورت
پاسبانان اکاه فراوان باید و رنه بدکوهران نارست دست خیانت برالایند کهبت تباکی
بکاف و های خفی و سکون یای تحتانی و تای فوقانی زمین کاشته بخش کنند لانک بتا
بلام و الف و نون خفی و کاف فارسی علها بریده پشتارها برسازند و با یکدیکر قسمت رود و هر کدام

The Amilguzzar, (or collector of the Revenues).

He must consider himself the immediate friend of the husbandman, be diligent in business, & a strict observer of truth, being the representative of the Chief Magistrate. He must transact his business in a place where every one may find easy access, without requiring any mediator. The crafty & disobedient he shall strive to reform by reprehension, & if that produce not the desired effect, he shall inflict other punishment. Let him not be discouraged at the lands having fallen waste, but exert himself to bring them back again into cultivation. He shall not be satisfied with receiving pecuniary fines in exculpation for murders, & other capital offences. His conduct must be such, as to give no cause for complaint. He must assist the needy husbandman with loans of money, & receive payment at distant & convenient periods. When any Village is cultivated to the highest degree of perfection, by the skilful management of the chief thereof, there shall be bestowed upon him half a Biswah out of every Beegah of land, or some other reward proportionate to his merit. Let him endeavour to ascertain the quantity of land in cultivation, & make trial of different portions, in order to gain a competent knowledge of its various properties, for there is a great difference in the value of land; & some soils are only capable of being cultivated for particular purposes. Let him learn the character of every husbandman, & be the immediate protector of that class of our subjects. He shall acquaint himself with, & maturely consider, the conduct of former Amils, & if they appear to have been guilty of inconsiderateness or dishonesty towards the husbandman, he must strive to remedy the evils they may have occasioned. Let him endeavour to bring the Waste lands into cultivation, & be careful that the arable lands are not neglected. Let him promote the cultivation of such articles as will produce general profit & utility; with a view to which, he may allow some remission from the general rate of collection. If an husbandman cultivates a less quantity of land than he engaged for, but produces a good excuse for so doing. Let it be accepted. If an husbandman is able to cultivate more Bunjer land than may happen to be in his own particular Village, he shall be allowed land in some other place. Let him use the utmost circumspection & impartiality in measuring the lands. He shall annually assist the husbandman with loans of money. Let him see that his demands do not exceed his agreements, & others desire to pay their proportion of the revenues from an estimate of the crops, such contrary proposals shall not be accepted. As soon as the agreements are concluded & executed, let them be sent to the presence. Let him not be covetous of receiving money only, but likewise take grain. The manner of receiving grain is after four ways: first, Kunhoot. Kun in the Hindoostanee language, signifies grain; & the meaning of Koot is conjecture or estimate. The way is this: The land is measured with the crops standing, & which are estimated by inspection. Those who are conversant in the business say, that the calculation can be made with the greatest exactness. If any doubt arise, they weigh the produce of a given quantity of land, consisting of equal proportions of good, middling & bad, & form a comparative estimate there from. Second, Buttiey, & which is also called Bhawely, is after the following manner: they reap the harvest, & collecting the grain into barns, there divide it according to agreement. But both these methods are liable to imposition, if the crops are not carefully watched. Third, Kheyt Buttiey, when they divide the field as soon as it is sown. Fourth, Lang Buttiey: they form the grain into heaps, of which they make a division.

Whenever

بخانه خود آورده پاک سازد و سود بردارد اگر رعیت کران نیابد زمین غله بخش را بنرخ بازار نقدی بر سازد
درین زمین اگر جنس کامل بکارند در سال اول چهارم حصه از دستور کم ستانند و در ضبطی اگر از سال گذشته
کزین جنس زیاده و زمین کم آید و جمع موافق ازین کاستلکه برنخوشد و در بنا و بزدایکی خشنودی خدبوشت
طلبیده بسق بکلانتران ده نکنند که تن آسانی و کارشناسی برخیزد و چهره دستان ستم پیشه را نیز و نبخشند بلکه
به یکیک کشاورز را فراسد و از راه مهربانی نوشته سپارد و برستاند از جریب کش و پیمانیده و دیگر عمل گذاران
ضامن بر کسیر و خداوند پیمایش را روزی که بکار بردارند روزی سنبزده دام وسی و یکسر رساند
و در ماهواره بر شمردیدن آمین پنج سیر آرد و نیم سیر روغن هفت سبردانه و یکجهته ترکاری و خبزآن
چهار دام تنبکچی چهار سیر آرد و نیم سیر روغن پنج سبردانه چهار دام جریب کش و تهانه دار
هر چهار نفر را هشت سیر آرد و یکسیر روغن پنجدام بموده را نشانمند سازد و از کلانتران
مجلکا گیرد که زمین پوشیده ندارند و مختلف الفصول را بازگویند در تکاپوی پیمایش اگر قطعه زمین
زبون بنظر در آید اندازهٔ آنرا بهمان زمان برگیرد و قدر آنرا روز بروز نوشته بکشاورز سپارد
و اگر پس از برداشتن محصول چنین آگهی رسد از همسایگان و کاغذ خام شناسایی بزبردومیانه
روی بکار برد چنانچه کارکن سوانح ضبطی را برنویسد مقدم و پنواری بترهم قلم باشند نگاشتها
برابر کنند و بمهر خویش نگاهدارد و نقل آنرا بدان بتنکچی سپارد و چون موضع بانجام رسد در ضمن منشعبی نگارد
و تازه تصحیح نماید و کارکن پنواری تصدیق نویسند و این نسخه را هفته بهفته روانه درگاه سازند
و از پانزده روز نگذارند و پس از فرستادن نسخه نسق بدرگاه والا اگر آفتی بکشت و کار رسد همان
وقت دارسیده اندازه نابود برگیرد و آنرا نگاشته بی تاخیر روانه سازد نا پذیرند یا این فر
مال را به بکوی برستاند و بی ضکام دست خواهش دراز نگرداند و تحصیل ربیع از هولی آغاز دان
هندی عید بست در پایان دلو با عنوان حوت یا میانهٔ او و خریف را از دسهره و آن جشنی است
در اوسط یا اواخر سنبله با اوایل میزان پاسبانی نماید که خزینه دار زر خالص بخواهد و آنچه در وزن
و عیار برابر باشد برگیرد و قدر کمی را بنرخ مسکوک صرف ستاند و تفاوت را در قبض بنگارد
و قرار دهد که کشاورز چند بار خود رساند و آنرا باجان خواهشگر از میان برخیزد و غله که بکمال رسد
مال آنرا بشاستکه برگیرد و موقوف برسیدن جنس دیگر ندارد هر که آراضی خراجی نگارد

Whenever it will not be oppressive to the Subject, let the value of the grain be taken in ready money at the market price.

If an husbandman sows his land with the best kinds of grain let there be remitted the first year a fourth part of the rate for Pooly land. If upon making the measurement, the kinds of grain appear to be better, although the quantity of land be less than was agreed for, so that the difference causes no deficiency in the revenues, the Aumil shall not express any displeasure thereat; & in every instance he must endeavour to act to the Satisfaction of the husbandman. Let him not entrust the principal men of the Village with making the estimates of Kunkoot, for such a measure, by giving room for oppression, would create disgust, and consequently occasion indolence and neglect. But on the contrary let him transact his business with each husbandman Separately; & see that the revenues are demanded & received with affability and complacency. He must take Securities for the conduct of the land measurers, weighmen, and other officers in this department.

Extra Daily allowance whilst employed in making the measurements.

	Flour.	Oil.	Rice.	for Potherbs.
Officer	Seer.	Seer.	Seer.	Dams.
Tupukchy	5	½	7	4
Measurer of land	4	½	½	4
4 Sannahdars	8	1		5

And besides the above he shall pay them their monthly Salaries. They shall fix a mark upon the land they have measured.

The Aumil shall take a written obligation from the principal inhabitants to discover any difference that may happen in the crops. If at the time of making the measurement, he meets with a parcel of bad land, he shall immediately make an estimate of the quantity, & quality, & give the paper to the husbandman by way of certificate. If such discovery be made after gathering the harvest, he shall collect information from the neighbours of that place, as well as from the Putwarees accounts, and allow what may appear to be the medium.

The Mohurrir & the Putwary shall keep their respective accounts of the produce of the Soil, in the same manner as the Karkun. When the Aumil has compared these accounts together, he shall put his Seal to them, & give the Karkun, Mohurrir & Putwary, copies of their respective papers. When the Accounts of the crops of a Village are completed, they shall be subjoined to the Montijee (or account of assets) and again, authenticated by the Karkun and Putwary. This paper ought to be sent to the presence weekly, and must on no account be delayed beyond a fortnight. If after sending the Nesukh (estimate of assets of revenue) any calamity befalls the crops. The Aumil shall immediately investigate the circumstances, make an exact calculation of the loss, & transmit the same to the presence, in order that it may either be approved of, or an Aumeen sent to make farther enquiry. Let him collect the revenue with kindness, & never make any demands before they become due. He shall commence the collections of the Spring harvest from the Hooly. This is an Hindoo festival which falls out differently between the time of the Suns arriving at the end of Aquarius, to the fifteenth of Pisces. The autumn harvest, he shall begin to collect from the Dessherah, which is another Hindoo Festival, that also happens differently, from the beginning of Virgo to the commencement of Libra. Let him be careful that the treasurers do not require any particular Species of coin, but that whenever there be any deficiency in fineness or weight, the exact deficiency be taken, and an account thereof given in writing. Let him agree with the husbandman to bring his rents himself at stated periods, that there may be no plea for employing intermediate Mercenaries. Whenever there is a plentiful harvest, let him collect the full amount of revenue, & not leave any balances to be realized from future crops. If any one does not cultivate Kheraja land,

but

وبجهة علف فرق کرد اندازگاومیش شش واز گاو سه دام سالیانه بازیافت نماید واز گوساله
وگاومیش که بزادن نرسیده باشد بازخواستی نکنند ودر هر قلبه چهار گاو نر ودو ماده گاو ویک
گاومیش مقرر دارد ودر برابران چندی نظلبد انچه در خزینه آورند خود دارسیده شماره کند
وبروز ناچه کارکن برابر سازد تصدیق خزانچی نویساند وبخزیطها کرده سر بمهر بخانه استوار کند دارد
وبر دروازه چند قفل دیگر کون برهند وکلید یکی پیش خود دارد ودیگری نزد کنجور واخر ماه روز نامچه
جمع وخرج را بنکچی برگرفته بدرگاه فرستد چون دولک دام فراهم آید بدست معتمدان روانه
به پنواری هرده اهتمام نماید انچه از رعیت براید در یادداشتی که برعیت میدهد بتفصیل نویسد
انچه باقی ماند اسم باسم طومار درست کرده بنشان اعیان رساند وبآسانی در فصل دیگر ستاند
بفرامین سبورغال وارسد وهموار ه بدفترخانه نقل فرستاده برابر سازد ودوچک
وبخش فروشده وغایب دونوگر بازیافت کند وپاس دارد که زمین خود کاشته رعیت کاشته
نباشد زمین بازیافت از زراعت بنفقده ومال غایب وفروشده بی وارث را بشایستگی
باستانی کند وحقیقت عرض دارد ودیده بانی نماید که چیزی نگیرد ودر بخشوده مصلحت ملکی
روایی باستانی خلل نپذیرد از دوسفر وسور وماتم راسرمایه چیز گرفتن نسازد واز سلامی
برکناره باشد هرگاه مقدم یا پنواری زرد آرد یا بچوتره آید یکدام سلام گویان آورد دست بدان نیارد
وهمچنان از پل کنی که چون کاشته بدو رسد از هر موضع چیزی برستاند وموری گزیند وبتر پیشه وری
وبازارنشینی وجوکی داری وراهداری وحاصل باغات ومندوی وقرق
وماهی گیری ومیرشکاری ودوستور روغن زرد وروغن کنجد وکنبلی وحریم
وریشم ودیگر اشکلهای ازمندان ناخدا ترس راپیرامون نگردد ویکی از شناسندگان
آن مرز را نوبت قرار دهد تا بدرگاه همایون بوده از تقیر وقطمیر الهی بخشد هرماه احوال
رعایا وجاگیردار ومهایکان وایل شدن سرکشان ونرخ اشیا ودیه کرایه
وحال دریشان وهرپیشگان ودیگر سوانح معروض دارد واگر کوتوال نباشد روایی آیین او را برخود گیرد

but keeps it for Pasturage, let there be taken Yearly, from a Buffalow 6 dams, and from an ox 3 dams, but calves shall be permitted to graze without paying any duty. For every Plough there shall be allowed four oxen, two cows, and one Buffalo; from whom likewise no duty shall be taken for Pasturage.

He shall himself keep an exact account of whatever is paid into the treasury; and having compared it with the journal of the Kachun, cause it to be authenticated by the treasurer. Having fastened and sealed up the money bags, let them be deposited in a Safe place, on the door of which there shall be Several locks of different construction; he shall keep one of the keys himself, & the others are to be in the charge of the officers of the treasury. At the end of every month, he shall take from the Deputy, an account of receipts & disbursements, & Send it to the presence. Whenever two lacks of Dams are collected together, they are to be Sent to the principal treasury, under charge of a trusty person. Let him give directions to the Putwary of every Village that whenever there be any balance in favor of the Subject, he be furnished with a Memorandum Specifying the particulars thereof; & he shall also be directed to draw out an exact account of the balances due to government, with the names of the Persons indebted, which shall be Signed by the principal part of them. Let the balances be collected without oppression from the next harvest. He shall attentively examine the grants of Seyurghal, and taking copies thereof Send them to the Registry to be compared. Let him carefully Scrutinize the Chuchnamah, and resume the Share of the defunct, the absentee, and those who are removed from offices. Let him be cautious that resumed lands are not Suffered to remain uncultivated. He shall mind to take proper care of the effects of absentees, and of those who die without heirs, & represent the circumstances to the Presence. Let him See that no Jezeyeh be collected and that whatever taxes former monarchs thought proper to remit, do continue to be excused. The charges attending travelling, feasting, or Mourning, shall not furnish pretences for exactions: Neither is he permitted to receive Salames of any kind. The Mokuddem & Putwary whenever they came with treasure, or to the courts of Justice, used to present a Salamy of a Dam each, which custom is ordered to be discontinued. Also Dilkutty, Meer Behry, Rahdary, duties upon blanket, Wool, leather and ghee, & various other Vexatious taxes, which the avarice of men who feared not god, had introduced to the oppression of mankind, he shall by no means Suffer to be exacted. He Shall appoint one who is perfectly acquainted with the districts under his charge, to reside at the presence, for giving the most minute information that may be required. He Shall make a monthly report to the presence of the condition of the Subjects, Jaguedars, neighbours, and rebels, together with the Market prices of goods, the rent of houses & shops, the State of Dervishes, and artificers, and every other remarkable occurrence.

If there be not any Cootwal within his district the Aumil Shall execute that office in the Manner prescribed by the Regulations for that Department.

آئین دستگاهی

راستی منشی درست قلم شمارد آن جد کزین عمل کذار را از دتا کدزان موازنه ده ساله نقدی و جنسی
مواضع را از قانون کو برگیرد و از راه و رسم آن سرزمین اکهی پذیرفته دلنشین عامل گرداند و بپاورقی
و یادداشتهای همت افسرد و هر چه بابزرگران قرار یابد برنویسد حدود مرده جدا کرداند و پس زمین آباد
و خزانه را اندازه برگیرد و نام منصف و ضابط و جریب کش و تهانه دار برنویسد و کشاورز و نیاک اورا
و جنس زراعت پایان ان نگارد و ده و برکنه و فصل نیز برکذارد و نابود را جدا کرده بود را بازرآرد بابد ستور
امل سند اسم و جنس و نابود را در بخت تاریخ برزیر برنویسد و چون ضبط موضع بانجام رسد جمع هر برزگر درست نماید
و محصول موضع را قرار دهد و عامل بدست آویزان تحصیل کند و نسخه ضبط را که بهندی خسره کویند روانه
درکاه سازد در وقت توجه اگر نسخه پیش نداشته باشد کشت و کار برزگر را نام بنام از پتواری نویسانند
و کامیاب مقصود آید و نسخه توجه و باقی دوصل را بهنکام میفرستاده باشد و تمام تحصیلدار را بنام هر موضع
در روزنامچه بنویسد و هر کشاورزی که مال آورد نام برنگارد و بخط کنجور رسانیده بدو سپارد و نقل توجه
پتواری و مقدم که بدست آویزان تحصیل نموده اند و سرخط یعنی یادداشتی که برعایا سپرده انداز پتواری
و وارسیده ژرف نکنی بکار برد اکر نارستی برابد جریانه ستاند و اصل و باقی هر دیه را هر روز بعامل برکوید
و او را در انجام کار تیز تر کرداند هر کاه رعیت رجوع حساب آورد بی انتظار بانجام رساند و اخر
هر فصل و اصل و باقی هر موضع را بنویشته پتواری برابر کند و روزنامچه جمع و خرج را نام بنام و صنعه بصنعه
روز بروز بنویسد و بدستخط خزانچی و مهر عامل رساند چون بآخر رسد در جریطه سر بمهر عمل کذار بدرکاه
روان نماید و نرخ نامه مهر و دیه و دیکر اجناس را روز بروز بمهر اعیان فرستند و جمع و خرج
خزانچی را در اخر هر فصل بنویشته بدستخط او رساند و مجمل و جمعبندی در آخر هر سال بمهر عمل کذار
روانه کرداند موضعی که تاخت و تاراج نمایند مال و اموشی بقلم کرفته داخل روزنامچه نماید
و حقیقت را عرضه داشت کند و آخر سال چون هنکام تحصیل بسری کرد و باقی موضع را
نکاشته بعامل سپارد و نقل آن بدرکاه فرستد و در وقت عزل خود از وجوه
باقی و تقاوی و جز آن بعامل حال سپرده خاطرنشان کند و فهرست کرفته رو بدرکاه آورد

The Tepukchy

Must be of an upright disposition, a good writer, Skilful in accounts, and industrious as the Aumil depends Solely upon him for just information. His duty is this. He shall take from the Canoongoo an account of the Medium State of the Revenue for ten Years, in money and in Kind, and having thereby made himself acquainted with the Nature and capacity of the country, Satisfy the Aumil in every particular. He Shall write down whatever engagements are made with the husbandman. He Shall Kiep a Separate account of the boundaries of the Villages. He Shall draw out a Statement of the waste & arable lands, to which he Shall Subjoin the Names of the Munsif, the measurer, & Tanahdar, together with those of the husbandmen and Nirjahs (or chiefs of the Village) the articles of cultivation, Villages Pergunnah, and harvest; and Subtracting the deficiency, leave the amount of assets. When the Measurement of a Village is completed, let him draw out the proportion of assessment of each husbandman, and Specify the Revenue to be paid by that place, to Serve as a rule for the Aumil's collections. The Account of Measurement, which in the Hindowee language is called Kheserch, Shall be Sent to the presence. At the time of drawing out the Towjee (or account of demands), if former Statements thereof are not procurable, let him obtain information, by taking from the Putwary an account of the land cultivated by each husbandman. The Towjee, together with the accounts of receipts disbursements, Shall be Sent to the presence regularly. The Name of the collector Shall be written in the journal at the bottom of the account of each place. When an husbandman brings his Revenue, let him have a receipt for it Signed by the treasurer. He Shall Receive from the Putwary & Mohaddim copies of their Towjee accounts, as a guidance for making the collections, together with copies of the Sirkhut, or receipts which are given to the husbandmen. These he Shall carefully compare together, and, if he discovers any fraud or collusion, inflict a fine upon the offenders. He Shall daily report to the Aumil the Receipts and balances of every Village; & Stimulate him to the performance of his duty. Whenever a husbandman comes to Settle his account, let it be done immediately. At the end of every harvest he Shall prepare accounts of receipts and balances, & compare them with the Putwary's books. He Shall Kiep a journal of receipts and disbursements, under every name and form; and which Shall be every day authenticated by the Seals and Signatures of the Aumil & treasurer. At the end of the month he Shall enclose the above account in a Kheseetch (or Silken bag) under the Seal of the Aumil, & Send it to the presence; whither he Shall also daily transmit, under the Seals of the principal officers, the Rates of exchange of Mohurs and Rupees, together with the Market-prices of every article. At the end of every harvest, he Shall draw out a particular account of the treasurer's receipts and disbursements, and Send it to him for his Signature. And at the end of the year, let there be Sent to the presence under the Seal of the Aumil, the Mujemmel (or Abstract) & the Summabundy, (or particular account of assessment). If any place has been attacked & plundered, let a calculation be made of the loss Sustained in cattle & effects, which is to be entered in the journal, & the circumstance represented to the presence. When the Season for making the collections is concluded, he Shall draw out an account of what remains due from the country, which he Shall deliver to the Aumil, & Send a copy to the presence. In case of dismission from office, he Shall deliver over to the New Aumil an account of the balances of Revenue & Tekavy, and, after having Satisfied him Regarding those particulars, take an abstract thereof, & repair to the presence.

آئین خزانه دار

بزبان وقت فوطه دار گویند خزینه خانه را تردد حاکم اساس هند و چنان سرزمینی کزیند
که کزندی بدو نرسد هر قسم مهر و روپیه و زر سیاه و جز آن که بزرگر آورد بگیرد و زر مخصوص طلب ندارد
و از سکه مقدس آنچه بوزن برابر شد صرف آن نخواهد و نقاوت وزن مسکوک بستاند
و با ستانی مسکوک را برگیرد و زر بوقوف شقدار و کارکن در گزین جا دارد و آخر روز برشمارد
و سر خط بمهر عمل گذار رساند و روزنامچه را با نسخه کارکن برابر کند و بخط خود نشانمند سازد
و در خزانه را بآنچه عامل مهر نماید یک از خود بتر بر بندد و با کهی عامل و کارکن در خزانه بکشاید
زر از گشاورز بشناسائی عامل و کارکن بستاند و قبض دهد و خط بتواری بر پیاضهٔ حساب
که بعرف هندوستان بهی گویند بفتح با و کسرها و سکون یا رتحتانی نویسانند تا عبار خلاف خیزد
و همچنین نقد بی دست آویز دیوان پسند خرج نکند و وکالتچه سود برنسازد اگر خرج ناگزیر روی دهد
که درنگ برنتابد بنوشته کارکن و شقدار عمل نماید و حقیقت توقف عرض رساند کارکرد
سپهسالار تا کرد این بخشت بر ذمه اکهی فرماندهان این روزگار است و چون
نیروی نگ شه سند نباید بهر شغلی ناپی گمارند و رشته بایست را دوتایی نبخشند

The Treasurer.

The Treasury Shall be Situated near the residence of the principal officer of government. The treasurer Shall not demand from the husbandman any particular kind of coin, but receive Mohurs, Rupees, and copper of every Species. No Suf Shall be taken upon the coins of the present reign that are of full weight; and if any of them are Short in weight the deficiency only is to be made up. The coins of former reigns Shall be received as bullion. The money Shall be carefully kept, with the Knowledge of the Shekdar and Karkun: It Shall be counted every evening, and a memorandum thereof Signed by the Aumil. His accounts are to correspond with those of the Karkun, who is to countersign them. He is to have one of the Keys of the treasury & whenever it is to be opened, he Shall apprise the Aumil and Karkun thereof. He Shall not receive any money without the Knowledge of the Aumil & Karkun; & he Shall give the husbandman receipts for his payments. To the book which in the Hindovee language is called Bihee, the Putwary Shall affix his Signature, in order that there may not be any disagreement in their accounts. No Disbursements Shall be made without the approbation of the Dewan, excepting in cases of absolute necessity which will not admit of delay, when he may act from the orders of the Shekdar and Karkun, but must afterwards represent the case to his Superiors.

end of the first Volume.

آئین روائی روزی

روایی روزی در کرد دادگری او زنگ نشینان فرهنگ آرای ونیک سیجی دستیاران سعادت
پژوهست وازین رو که سامان شکوه فرماندی بهرمزی دگرگون بود ودرمنشها بتفاوت باشد
برخی بکمتر کوشش فراوان برومند ولختی برعکس وازدوری ونزدیکی اب وآبادی بتراختلاف رود
کارکیای هربوم آنرا پاس دارد وباندازه برگیرد ودرفرخ احتای هندوستان که بهرزمانی چندین فرمان ده کار
آگاه می بود ششم بخش ازبزرگر برگرفتی ودر روستان وتوران وایران پنجم وششم ده یک برگیرند در
باستان ازسرآدم چیزی برگرفتی وخراج برخواندی قباد نکوهیده برشمرد وپسیج آن کرد که ازرمین
کشتمند بمودهٔ بازخواست رود بیشتر ازانجام خویش روزگار سپری شد نوشیروان روائی داد
وجریب راده قبضه درده قبضه برساخت شصت درشصت گز بود بگزهای کسری وربع ان یک قفیز
برگرفت بنرخ سه درهم وسیوم بخشش بارنج فرمان وهی کردند قفیز پیمانه ایست آنرا اصاع نیز گویند
بوزن هشت رطل وخراج آن نیز برگزارند ودرهم بوزن مثقال چون خلافت بامیرالمومنین عمر رسید
بگذارش دانشوران رای انوشیروان پیش گرفت وازنیکی روزگار روشهای دیگر دریافت
آورد وخانچه باستانی نامها بازگوید ودرتوران وایران ازدیرباز ده یک ستانند
لیکن چندان برآید که ازنصف برگذرد وازخوی ستم کشی بدتماند بمصر دریک قدان گزند
سه برابراهیمی ودرمیانه دورود درزبون یک ستانند وان مقدارزمینی است صدقبضه
درصدقبضه مربک باندازهٔ باغ وبراهیمی بچهل کسری رود وچهارده کسری یک روبه البرشاهی
دربرخی دومی یوم ازبزرگر بریک جفت گاوی اوفچه ستانند وآن سیمین نقدیست
هشتاد ویک براهیمی ودرخالصه چهل ودو اوفچه بازخواهند واز سپاهی پنجاه ویک
ویانزده اوفچه دیگر خداوند صوبه ستاند دربرخی جاازقلبه بیست وهفت اوفچه ازسپاهی
وشش حاکم برگیرد ودرلختی جابیست وهفت اوفچه وسه اوفچه بنخ یکی ودوازده اوفچه
سوباشی یعنی کوتوال ودیگر روشها بیرازان ملک بازگذارند ودراحمدی کیش اراضی گرفته
سه گونه برشمارند عشری خراجی صلحی دومی بخشتن پنج پنج باشد وپسین برادواول زمین
دنهامه که مکه وطائف ویمن وعمان وبحرین دربر بود دوم زمینی که خداوندان

of Tribute and Taxes.

Seeing that without a sufficiency of food to recruit the animal Strength, no one can exert himself so as to deserve a Subsistence, and as this is to be merited either by corporeal or intellectual labours, it is incumbent on all ranks of people to employ themselves to the same end. But the success of these operations, which tend to the ease and comfort of every condition of life, depends upon the justice of Monarchs, & the integrity and ability of their ministers: for every country has something peculiar to itself. Some Soils produce crops almost Spontaneously; whilst others require the greatest exertions of labour and Skill. Much depends upon the vicinity or distance of water; and the neighbourhood of cities ought also to be a Matter of consideration. So that it behoveth the officers of government, in their respective districts, to attend to every one of these circumstances, that the demands of the State may be fixed accordingly. In former times, the Monarchs of Hindostan exacted the Sixth of the produce of the lands; in the Turkish empire, the husbandman paid the fifth; in Turan, the Sixth; and in Iran, the tenth. But at the same time there was levied a general Poll-tax, which was called Kheraj (p) Cobad disapproved of this arbitrary mode, and intended to have made a measurement of all the arable land in his empire, for the Purpose of ascertaining an equitable fixed revenue. He however died before he could carry this intention into execution: But his son (q) Noorsheervan adopted his plans, & instituted a land measure of Sixty Square Kefsey Gaz; and, computing the produce of Such a quantity of land to be a Keffez, valued at three Dirhems, he determined that a third part should be the proportion of revenue. The Keffez is a measure, which is also called Saa (r), consisting, Some Say, of eight Rotels; whilst others make it to be Something more. The dirhem was equal in weight to a Miskal. When the Khalifat descended to Omar, he approved of the Wisdom of Noorsheervan, but introduced a few innovations, which may be learnt by consulting ancient books. Latterly in Iran & Turan, government has taken a tenth of the produce of the Soil; but, at the Same time, the husbandman is loaded with a Number of other taxes, which altogether exceed half the produce. In Egypt, the proportion of revenue is as follows:

From a Kodam	Ibraheemee.
of the best Soil	3
middling	2
worst	1

The Kodan is a measure of land containing one hundred Square Yards, each of which is equal to one Ba (or Beech). The Ibraheemee passes current for forty Kebers, fourteen of which are equivalent to a Rupee of Akber Shah. In many parts of the Turkish empire, the exact from the husbandman thirty Akchehs for every Yoke of oxen, besides forty-two Akchehs for the exchequer, together with twenty one Akchehs for the army, & fifteen Akchehs for the Soobahdar (or Viceroy). The Akcheh is a Small coin, eighty of which are equivalent to one Ibraheemee. In other places of the Same empire, for every Yoke of oxen, twenty-Seven Akchehs for the troops, & Six for the Viceroy. In other parts twenty-Seven Akchehs for the Sengiakbegy, & twelve for the Soobashy or Cootwal. There are also other rates of collection in that empire, the relation of which would run me into prolixity. The Mahommedans make three distinctions in conquered lands; Asheree, Khiraje, & Sulhe. The Asheree and Khiraje, are each Subdivided into five kinds; and the Sulhe into two. Asheree, 1st Kind; the lands of Tehama, including Mecca, Taif, Yemen, Oman, Bahrein, & Reyeh. 2d Kind, land whose proprietor

has

بدلخوشی بآن دین کرایدسیوم بومی که بزور گرفته باشند و بخش کرده چهارم هرگاه پذیرای آن کیش
در زمین خانه بنا کند تاک برنشاند یا باغ برسازد و بآب باران شاداب گرداند ورنه بتفصیلی نهاده اند
پنجم زمین خراجه که بدستوری مرزبان اباد شود و خراجی زمین فارس و کرمان دوم ذمی خانه خود را بسازد
سیوم مسلم زمین خراب آباد کند و آب از چشمه دهد که اساس آن از نبطیان بود چهارم کشوری که باو
گشایش یابد پنجم زمینی که بآب خراج گشته شود صلحی زمین بنی بجران و بنی تغلب و شرح آن باستانی
ناههای باز گوید در برخی ناههای زمین را جهار گونه ساخته اند نخست انکه خداوندان این کیش
آباد کرده باشند آزاد زمین عشر انگارند دوم انکه صاحبان زمین پذیرای این کیش گردند تردیعضی عشر
دیگر برخی سکالش امام عشری یا خراجی گردد سیوم انچه بزور گرفته باشند گروهی عشری گویند
وطایفه خراجی و لختی بررسیح امام بازگذارند چهارم انکه پیکانگان دین بران صلح نموده باشند آنرا خراجی شمرند
و خراج خراجی را بر دو گونه شمارند مقاسمه از پنجم تا ششم بخش خراج وظیفه در خور توانایی و سودمندی
قرار دهند وطایفه اصل مال ارتفاعی را خراج گویند چون حصه آن کرده از خراج ایشان افزون آید بشرطی
چند زکوت ازان برگیرند و آنرا عشر نامند و در هر یکی از ین فرمانروایان خلافت امیرالمومنین عمر رضی الله عنه
در زمان خود از پیکانگان آیین خویش در اعلی جهل و هشت درهم و اوسط بیست و چهار و ادنی دوازده گرفت
و آنرا جزیه بنام نهاد و در هر ملکی جستی و کار از مال مردم چیز خواهند آنرا امتعا گویند در توران
و ایران برخی را بعنوان مال برگیرند و طایفه را باین جهات برستانند و لختی را بطرز سایر جهات طلب
رود و چندین را بنام وجوهات و فروعات خلاصه سخن انکه انچه براراضی مرزوع از راه
ربع قرار یابد آنرا مال گویند و از انواع مخرفه کزین جهات خوانند و باقی را سایر جهات گویند
و انچه متفرج بر مال شد آزاد وجوهات نامند اگر بدیوان رود ورنه فروعات خوانند در هر سر زمین
چنین خواهشها آشوب آورد و مردم از اردکیتی خداوند از کار الهی و جهان پروری
ژرف نگری فرمود و همگی باز خواستها بحساب را براند اخت و خوگرفتن مردم بدین ستمکاری
نه پسندید بخست گزو طناب و پیکمه را عیار برگرفت و شکرف اساسی بنهاد پس
کوناکون زمین را برفراز پدایی آورد و اندازه وجه با سیاسی برگرفت

has voluntarily embraced the faith. 3d Kind, land that has been conquered and divided amongst the Victors. 4th Kind; land on which a Mosjem has built a house, or planted a garden. 5th Kind; waste land, which has been brought into cultivation by order of the Ruler. Kheraje, 1st Kind; the lands of Persia proper, & of Kuman. 2d Kind; land on which a Zimmee has built a house, or planted a garden. 3d Kind; waste land which a Mosjem has made arable by means of water brought thither at the public expence. 4th land which has surrendered upon terms of capitulation. 5th land which is cultivated by the means of water that pays revenue. Sulhe, 1st Kind; the lands of the tribe of Beny Behran. 2d Kind; the lands of the tribe of Beny Salib; the explanations of each of which may be learnt from ancient books. Likewise, according to some authors, land is made to be of four kinds: 1st, land cultivated by Mosjems, & which is called Asheree. 2d, the land of a Person who embraces Islamism. Some make this to be Asheree, and others, Kheraje. 3d conquered land; which Some make Asheree, and others, Kheraje. 4th, land which has surrendered upon terms of capitulation; & this is accounted Kheraje. Kheraj is made to be of three kinds: 1st, Kheraj Mohosjemeh (or divided) is the fifth or sixth of the produce of the Soil. 2d, Kheraj Wazeefeh, which is settled according to the ability of the inhabitants. 3d, According to Some ancient books, Kheraj implies the whole produce of the Soil; and after a share has been allowed to the husbandman under certain Stipulations, the remainder taken by government is called Zekat, and Asher. But, regarding every one of the cases above mentioned, there are many contradictory accounts. The Khalif Omar laid an annual tax upon every one who was not of the Mahommedan Religion. A person of high condition paid 48 Dirhems; a middling person, 24 Dirhems; and one in an inferior station, 12 Dirhems: and this tax was called Jeneyeh.

آئین گز الٰہی

بمابنده مقدار است و گذارنده حال که دمه رابد و باز گشت و نیک و بد با و آرزومند در فراخنای
هندوستان سه گونه روایی داشت دراز میانه کوتاه و هریک مست و جهار بخش برابر و هر گدام را
طسوج خوانند لیکن از اولین هشت جو معتدل بود که در بهنا پوسته بهم باز دارد و دویمی دیگر هفت
و شش بگز بزرگ کشت زار و کروه و شهر و قلعه و حوض و کلین و بوار بموده و بمیانه سنگین و چون بدین
عمارت و نی بست خانها و پرستش جاها و چاهها و باغها بمایش بمودی و بجز و بارچه و سلاح و پلنگ
و سگ اسن و چوگان و دولی و صندلی و عرابه و مانند آن سلطان سکندر لودی در هندوستان
نیز گزی درمیان آورد و آنرا چهل و یک و نیم سکندری اندازه گرفت و آن سی لقد لست گرد و نقره امیر جنت
آشیانی نیم دیگر افزود و چهل و دو قرار گرفت مقدار آن سی و دو انگشت بود و از همین جا بتر بدمیان گذارند
در زمان شیر خان و سلیم خان که هندوستان از غله بخشی و مقطعی بضبط آمد همین گز نمودند
تا سال سی و یکم الٰہی اگرچه در کرباس گز اکبر شاهی بود و چهل و شش انگشت برابر لیکن در زراعت
و عمارت سکندری بکار داشتی شهریار دانش پژوه چون دگر کونگی گز ها را سرمایه پراکندگی
دلها اندیشید و دست آویز نادرستان پنداشت همه را از میانه برآورد
و معتدل گزی را روایی بخشید و چهل و یک انگشت بنیاد کرد ایزدی الٰہی گز نام نهاد و امروز در همه کار دست آویز مردم

آئین طناب

گیتی خداوند در جریب همان پنجاه گز قرار داد و شصت در شصت گز زمین آمد لیکن الٰہی قرار گرفت
درین آباد بوم طناب بمایش از رسنی که سن گویند بفتح سین و سکون نون بافتی در خشکی
و تری دراز و کوتاه شدی بشنم کدر داشتی و بیها هنا تر کردی و بسا هنگام صبح آغاز کردی
و تری برگرفتی و لختی خوردکشتی آخرهای روز خشک شده دراز شدی در نخستین صورت
کاورزیان کشیدی و در پسین دست مزد جابانی کاستی سال نوزدهم
الٰہی جریبی از نی انتظام یافت و باهمین حلقها پیوند کرفت کم و افزون نشود
جهان در جهانگردم را آسودگی پدید آمد و آزمندان خیانت کرای را دست کوتاه شد

The Illahee Gua,

Is a measure used in Hindostan. Formerly the gua was of three kinds, long, middling, & short. Each was divided into twenty four equal parts, called Tesuj. A Tesuj of the long gua was equal to the breadth of eight ordinary barley-corns; and a Tesuj of the last measured six barley-corns. The long gua was used for measuring cultivated lands, roads, forts, reservoirs, and mud walls. The middling gua served for measuring buildings of stone and wood, thatches, religious houses, wells, and gardens; and the short gua was employed for measuring cloth, armour, beds, Palkies, chairs, carts, &

Sultan Secunder Loidee invented a gua in Hindostan, consisting of the breadth of 41½ Secunderees, which was a round Silver coin adulterated with copper. Hemai-=oon made it complete 42 Secunderees. This gua is equal to thirty-two fingers. But, according to some ancient authors, this gua was in use before the time of Loidee. Sheer Khan and Selim Khan, who abolished the custom of dividing the corps, & made a measurement of the cultivated lands, used this gua, for that purpose.

Till the thirty-first year of the present reign, although the gua of Akber Shah, consisting of 46 fingers, was used as a cloth measure, yet the Secunderee gua was employed for every other purpose. His Majesty taking into considera-=tion the inconveniency arising from a multiplicity of measures, commanded that, for all purposes, there should be used only one gua, consisting of forty one fingers, & named it the Illahee gua.

The Tenab.

His Majesty adopted Noorsheervan's measurement of Sixty Squares, which he made to consist of that number of the Illahee gua. The Tenab formerly used in Hindostan was made of hope, which being subject to great variations from twisting, or from the Dryness or Moisture of the air, his majesty in the 19th year of his reign, commanded that it should be composed of Bamboos joined together by Iron rings.

آئین پیکهه

بکسر با و سکون یای تحتانی و کاف فارسی و ها و های مکتوب جریب را گویند قطعه زمینی است
در دراز بنها شصت گز اگر در طول و با در عرض کمی پذیرد و در دیگر افزونی در شماره
نگنجد و این همگی سهزار و ششصد گز میشود و بوم را اندازه بدو گیرند هر پیکهه بیست بخش سازند
هریکی را بسوه نامند بکسر با و سکون سین و فتح واو و های مکتوب آنرا نیز بیست قسم کردانند
و هریک را بسوانسه گویند بکسر با و سکون سین و واو و الف و نون خفی و فتح سین
و های مکتوب و ربمودن ازین برنگذرد نانه بسوانسه زمین را مال نظلبند و اگر ده باشد
یک بسوه باز خواهند برخی بسوانسه را نیز بیست حصه برسازند و هر حصه آنرا انسوانسه خوانند
بفتح نا فوقانی و سکون سین و واو و الف و نون خفی و فتح سین و های مکتوب
و آنرا نیز بیست قسم کنند هریک را بتوانسه باشد بفتح نا فوقانی و سکون یاء فارسی
و واو و الف و نون خفی و فتح سین و های مکتوب و آنرا نیز بیست بخش کنند و هریکرا
السوانسه خوانند بفتح همزه و نون خفی و سین و واو و الف و نون خفیفه و فتح سین و های
مکتوب یک پیکهه بطناب سن از پیکهه طناب بالش بر و بسوه دو و ازده بسوانسه کم بود
و در هر صد پیکهه سیزده پیکهه تفاوت کند اگرچه طناب سن شصت گزی بود لیکن در تاب زدگی
پنجاه و شش گز می آید و گز آلهی ارگز سکندری یک بسوه و شانزده بسوانسه و سیزده
بستوانسه و شصت سوانسه و چهار انسوانسه افزون و تفاوت هر دو نقصان در یک پیکهه
چهارده بسوه و بیست بسوانسه و سیزده بستوانسه و شصت بتوانسه
و چهار انسوانسه باشد و در صد پیکهه از هر دو وجه بیست و دو پیکهه و سه بسوه هفت بسوانسه شود

The Beegah or Jereeb.

Are names applied indifferently to the measure itself as well as to such a quantity of land, It consists of three thousand Six hundred Square gus. If a piece of ground be unequal in length and breadth, it is brought into Square Measure.

20 Unswansch	make one	Pitwansh.
20 Pitwansh		Tiswansh.
20 Tiswansh		Biswansh.
20 Biswansh		Biswah.
20 Biswah		Beegah.

All the divisions below the Tiswansh are imaginary.

No Revenue is required from nine Biswansh; but ten Biswansh are accounted one Biswah.

آئین زمین پاییها و اندازه تاریخ فرماندهی

سپهریار کار آگاه چون کز و طناب و بیکهه را قرار داد بژرف نگهی بو مهاجد ابر ساخت و از هر یک دگر گون جراحی
بار خواست **پولج** بضم مجهول با، فارسی و سکون واو و فتح لام و سکون جیم سال بسال فصل بفصل کشت پذیرد
واز بیرو نیفتد **پروتی** بفتح با، فارسی و راو سکون واو و کسر تا، فوقانی هندی و سکون یا، تحتانی یک چندے
نگارند و بدین روش قوت افزایند **چچه** بدو چیم فارسی مفتوح و سکون را چهار سال بزراعت برسد
پنجر بفتح با و نون خفی و فتح جیم و سکون را پنج سال و افزون اباد بنود و بزودی بخشتین گزیده میانه و زبون
هر جنس را فراهم آورند سیوم بخش آن محصول پندارند و سه یک آن دست مزد جهابانی برستانند
در بعی که شیر خان برگرفته بود و امروز در همه صوبها از و کمتر نشان ندهند پذیرش یافت و برای آسودگی
سپاه و رعیت ارج بر شخه زر بار خواست نمایند **ربع ربع پولج** بزبان هندی اسادی گویند
بفتح همزه و سین و الف و کسر ال هندی و های خفی و سکون یای تحتانی **کندم** در یکجا علی العموم
میانه دوازده زبون هشت من و سی و پنج سیر جمله سی و هشت من و پنج سیر و شش و دوازده من
و سی و هشت سیر و یک پا محصول قرار و سه یک آن چهار من و دوازده سیر و سه پا مارج جهابانی
نخود سبزده من و ده و نیم هفت و نیم مشده من و سبزده و نیم سیر سه من و شزده سیر ازان برگیرند **عدس**
هندی مسور گویند بفتح میم و ضم سین و سکون واو و در اصل من و ده سیر شش و نیم چهار من و بیست
و پنج سیر سه یک سهش من و هژده سیر و یک پا دو من و شش سیر طلب دارند **جو** هژده من
دوازده و نیم هشت من و پانزده سیر چهار من و دوازده و نیم سیر قرار گرفت **کتان** هندی راسنی گویند
بفتح همزه و سکون لام و کسر سین و سکون یای تحتانی شش و نیم من پنج من و ده سیر سه من و سی سیر
یکمن و بیست و نه سیر باز خواهند **تخم معصفر** هندی نزاد کرر گویند بفتح کاف و راو سکون برای دیگر هشت من
و سی سیر شش من و سی سیر پنج من و ده سیر دو من و دوازده سیر خواهش رود **ارزن** هندی بوم
چینه مانند بکسر جیم فارسی و سکون یا، تحتانی و فتح نون و های مکتوب ده و نیم من هشت و نیم من
پنج من و پنج سیر دو من و بیست و هفت و نیم سیر باز دهند **سرشف** اهل هند سرسون گویند بفتح سین
و سکون واو و نون خفی ده و نیم من هشت و نیم من و پنج سیر دو و نیم من و هفت و نیم سیر قرار گرفت
مشنگ هندوستانی متر گویند بفتح میم و تا، فوقانی هندی و سکون را سبزده من ده و نیم هشت

Of the Division of the lands; together with Some Account of the Revenues of Hindostan.

When his Majesty had Settled the Gua, the Tenab, & the Beegah, he next divided the lands into different Kinds, and fixed a different Revenue to be paid by each.

Pooly, is that land which is cultivated for every harvest, being never allowed to lie fallow.

Perowty, is that which is kept out of cultivation for a short time, in order that the Soil may recover its Strength.

Chechar, is that which had lain fallow three or four years.

Burjer, is that which has been cultivated for five years, & upwards.

Both of the two first mentioned kinds of land, namely Pooly and Perowty, are of three Sorts, Viz. best, middling, & bad. They add together the produce of a Beegah of each Sort, and a third of that aggregate Sum is the medium produce of one Beegah of Pooly land, one third part of which is the Revenue Settled by his Majesty. But the Rubba or fourth portion exacted by Shere Khan, than which nothing less is received throughout the Soubahs, became the more universal rule adopted, & for the greater convenience of the Army & Ryots a money price was established for the daily allowance of forage for Cattle.

The Spring Harvest, called in Hindostan Aspadry.

	One third of the medium produce being the medium produce of a Beegah of Pooly.		The aggregate produce of 3 Beegahs of different sorts.		The produce of a Beegah of the worst sort of Pooly.		The produce of a Beegah of the next sort of Pooly.		One third of the medium produce of a Beegah being the Revenue fixed for the Summer.	
	md.	dreu.	md.	sr.	md.	sr.	md.	sr.	md.	dreu
Wheat	18.	0	12.	0	8.	35	38.	35.	12.	38 1/4
Vetches	13.	0	10.	20	7.	20	31.	0	10.	13 1/2
adefs	8.	10	6.	20	4	25	19	15	6.	18 1/2
Barley	18.	0	12.	20	8	15	38	35	12.	38 1/4
Linsud	6.	20	5.	10	3	30	15	20	5.	7
Maasfa	8.	30	6.	30	5	10	20	30	6	36 1/2
Arzen	10	20	8.	20	5	5	24	5	8	1 1/2
Mustaid	10	20	8.	20	5	5	24	5	8.	1 1/2
Peas	13.	0	10.	20	8	25	32	5	10	23
Fenugruck	14.	0	11.	0	9	35	34	35	11	25
Shalykawr	24.	0	18.	0	14	10	56.	10	18	30

	md.	dreu
	4	12 2/4
	3	18
	2	6
	4	12 2/4
	1	29
	2	12
	2	27 1/2
	2	27 1/2
	3	23
	3	35
	6	10

For Musk Melons, Ajwain, Onions, and other greens, the Revenue was ordered to be paid in ready Money, at the rates Set forth in the Subjoined Tables.

وبست و پنج سیر سه و نیم من و سه سیر بدیوان رسانند **شلیت** در هندی مثنی نامند بکسر مجهول میم و سکون یای تحتانی
و کسر تای فوقانی و های خفی و یای تحتانی و تازی اعلبه گویند چهارده من یازده نه و نیم من و پانزده سیر
سه و نیم من و پانزده سیر برستانند **شالی کور** زبون فتنی است بیست و چهار من هژده چهارده من
و ده سیر شش من و ده سیر خویش رود **خربزه و تاخواه** هندی ابهوا این گویند بفتح همزه و سکون جیم و واو و الف
و کسر یای تحتانی و سکون نون و پیاز و دیگر سبزیها را ربع قرار نداده دستور العمل نقدی بر نهاده
اند چنانکه گفته آمد **خربزی ربع** هندی ساونی گویند بسین و الف و فتح واو و کسر نون و یای تحتانی **قند سیاه**
سیزده من ده و نیم هفت و نیم سه من و هژده سیر برگیرند **ببنه** ده من و هفت و نیم پنج دو نیم
مقرر شد **شالی مشکین** ریزه دانه دلپسند سفید و خوشبو و زود پزو و گوارا میست و چهار من هژده چهارده من
و ده سیر شش من و ده سیر قرار گرفت **شالی ساده** بدالسان بود هفده من دوازده و نیم نه من و پانزده
سیر چهار من و سیزده سیر برستانند **بش** هندی منک گویند بضم میم و سکون واو و نون خفی و کاف
فارسی ده و نیم من هفت و نیم پنج من و ده سیر و دو من و بست و سه نیم سیر قرار یافت **ماش سیاه**
اهل هند اردنامند بضم همزه و سکون راو و ال بدستور مونگ **موٹھ** بضم مجهول میم و سکون واو و تای فوقانی
هندی و های خفی از ماش سبز زبون و از سیاه بهتر شش و نیم من پنج من و ده سیر سه من و سی سیر
یکمن و بست و نه سیر بدیوان گذارند **جوت** درین مزرجوار گویند بضم جیم و واو و الف و راسیزده من
ده و نیم هفت و نیم سه من و هژده سیر باز خواهند **شاماخ** درین بوم سانوان گویند بسین و الف و نون
خفی و واو و الف و نون خفی ده و نیم من هشت و نیم پنج من و پنج سیر دو من و بست و هفت
و نیم سیر برگیرند **کودرون** شاماخ مانا لیکن پوست برونی مایل به تیره سرخی هفده من دوازده و نیم شش
و پانزده سیر چهار من و دوازده و نیم سیر وجه دیوان **کنجد** بهندی تل گویند بکسر تای فوقانی
و سکون لام هشت من شش چهار رو من برخواهند **کال** اهل هند کنکنی گویند بفتح کاف و نون
خفی و ضم کاف فارسی و کسر نون و سکون یای تحتانی شش و نیم من پنج من و سی سیر یکمن و بست سیر
برستانند **لوبیا** بضم تای فوقانی و سکون واو و کسر او یای تحتانی و الف سرشف مانا لیکن بسرخی گراید
شش و نیم پنج من و ده سیر سه من و سی سیر یکمن و بست و نه سیر باز جویند **ارهر** بیشتر از ربیع شود
شانزده من و بست و پنج سیر چهار من و هژده و نیم سیر خواهش رود **اندرو** بفتح لام و های و سکون و ال هندی

Poolej Land.

The Autumn Harvest, called in Hindostan Sawoney.

	The Produce of 1 Begah of this sort of Poolej:		The Produce of a Begah of the mid=dling sort of Poolej:		The produce of a Begah of the worst sort of Poolej:		The aggregate Produce of the Begahs of different sorts.		One third of the Pro=duce, being the medium Produce of a Begah of Poolej.		One third of the medium Produce of a Begah, being the proportion Kopes for the Turnume.	
	md.	Srer	md.	Sr.	md.	Sr.	md.	Sr.	md.	Sr.	md.	Sr.
Molasses	13.	0	10.	20	7.	20	31.	0	10.	13½	3	18
Cotton	10.	0	7.	20	5.	0	22.	20	7	20	2	20
Shaly Mushkeen	24.	0	18.	0	14	10	56	10	18	30	6	10
Common Rice	17.	0	12.	20	9	15	38	35	12	38½	4	13
Mash	10.	20	7.	20	5	10	23	10	7	30	2	23½
Mowng	6	20	5	10	3	30	15	20	5.	6½	1	29
Jewar	13.	0	10	20	7	20	31	0	10.	13½	3.	18
Shamakh	10.	20	8.	20	5	5	24	5	8	1½	2.	27½
Koderum	18.	0	12.	20	8.	15	38.	35	12.	38½	4	12½
Sesame	8.	0	6.	0	4.	0	18.	0	6	0	2	0
Gall	6.	20	5.	10	3.	30	15	20	5	7	1	29
Suryeki	6.	20	5.	10	3.	30	15	20	5	7	1	29
Arzen	16.	10	13.	20	10.	25	40	5	13	1½	4	18½
Lehderah	10.	20	7.	20	5.	10	23.	10	7	30	2	23½
Mendow	11.	20	9.	0	6.	20	27	0	9	0	3	0
Lubyeh	10.	20	7.	20	5.	10	23	10	7	30	2	20½
Kowdery	6	20	5.	10	3.	30	15	20	5.	7	1	29
Kelut	10	20	7.	20	5.	10	23	10	17	30	2	20½
Berty	6	20	5.	10	3.	30	15	20	5	7	1	29

وفتح راو ہای مکتوب درخوشہ و دانہ بکمال ماندہ و نیم ہفت و نیم پنج من و دہ سیر و من و بیست و نیم سیر جواب گویند **مندوہ** بفتح میم و نون خفی و سکون دال و فتح واو و ہای مکتوب خوشۂ او شاماخ آسادانہ چون سرسف لیکن برجی سبز و بعضی سفید و پاتردہ و نیم من نہ شش و نیم سہ من برستانند **لوبیا** بضم مجہول لام و سکون واو و کسر باو یاء تحتانی و الف یا فلاماند لخمی خورد دہ و نیم ہفت و نیم پنج من و دہ سیر دو من و بیست و نیم سیر برجوبند **کودرے** بضم کاف و سکون واو و کسر دال در او سکون یاء تحتانی شاماخ آساز بوتر از دو شش و نیم پنج من و دہ سیر سہ من و سی سیر یکمن و بیست و نہ سیر باز خواہند **کلت** بضم کاف و سکون لام و تاء فوقانی عدس آسا لخمی سیاہ تر آب او بثافہ سود مند و سنگ را بدو تر سازند و بریدن آسان کردد دہ و نیم ہفت و نیم پنج من و دہ سیر دو من و بیست سیر بدبوان باز کردد **برمی** بفتح باو سکون را و کسر تاء فوقانی ہندی و سکون یاء تحتانی بشاماخ ماند سفید تر از دو شش و نیم پنج و دہ سیر سہ من سی سیر یکمن و بیست و نہ سیر برکنند و در باز خوست مزد پاسبانی برجی جا ہار یک سیر اندازند و در بعضی برافزایند چنانچہ از کذاردہ پدید آید نیل کوکنار بان رزدجو بہ سنگارہ سن کنجالو کدو خاخیار بادرنگ بادنجان ترب رزدک کریلہ ککورہ قبندس کچرہ زاربع قرارند او وہ دستور العمل نقدی برنہادہ اند چنانچہ نگاشتہ کردد و برہمین آئین بروتی کشمندی بسان بولج خواہش رود شہریار اکاد ل درمان بدانسانکہ کذارش یافت نوازش فرموده و در جہات دہ یک بخشوده دہ و نیم قرار یافت وصد و ویی ہزاری نصفی بدو و نیمی بقانونکو باز کردد و نخستین نویسنده ایست از طرف برزکران خرج و دخل برنویسد و ہیچ دہ بی او نباشد و پسین ملاو کشاورزان و در ہر برکنہ یکی بود و امروز حصۂ قانونکو تیز براند اختند و بشرط خدمت کزینی سہ کونہ از درکاہ پایندہا ہوارہ اول پنجاہ روپیہ و دوم سی سیوم بیست و بشمارہ این جاکیرتن شود آئین چنان بود کہ حماشہنار شقدار و کارکن و امین روزی پنجاہ ہشت دام ضابطانہ میکرفتند بشرطی کہ در ربیع کم از دویست بیکہہ و در خریف کم از دو بیست و پنجاہ بیکہہ نہ پایند شہریار دریاول بخشش فرمود و یکدام در بیکہہ قرار داد و پیشتر وجوہات کہ برابر محصول ہندوستان بود بایزدی شکرانہ بخشایش یافت بسان جزیہ و میر بحری و کرلعنکر دہا کردہ کہ در معابد حاضر شدی و از ہر یکے جز

For the dues of the Protecting Sovereign in Some places a fourth of the produce is taken, & in others more, as hath ben Set forth.

The Revenue arising from Indigo, Kuhnar, Pan, Turmuric, Sing=gathar, Hemp, Kutchalu, Kuddoo, Henna, Cucumbers, Badinjan, Radishes, Carrots, Keselah, Tyndus and Ketcherah was ordered to be paid in Ready Money at the rates Set forth in the Subjoined tables; & not according to the Rubba.

Perowty, Land, when cultivated, pays the Same Revenue as Pooly: His Majesty out of his wisdom having Settled the Revenues in the above favorable Manner: also ordered that the Ghat or duties on manufactures which used to be ten p Cent, Should be reduced to 5 p Cent.

The Suddu-ey Putwary (S) used to be equally divided between the Putwary and the Canoongoo. The Putwary is employed on the part of the husbandman, to Keep an account of his Receipts and disbursements, & no Village is without one of these. The Canoongoo is the protector of the husbandman, & there is one in every Pergunnah. Now the Canoongoo's Share of one per cent is and these officers are paid by government according to their rank. The first has 50 Rupees, the Second 30 Rupees and the third 20 Rupees per Mensem, and they have a Sagur Sun equivalent thereto. Formerly it was a rule, that the Gomash=tahs of the Shikdar, of the Kanhun, and those belonging to the Aumen Should receive daily 58 Dams Zabetanah or custom, provided that in Spring they did not measure less than two hundred, nor in autumn less than two hundred and fifty Beegahs.

(S) Or two per cent for the Putwary.

His Majesty whose bounty is boundless as the Sea, ordered the above custom to be discontinued, and that in lieu thereof one Dam per Beegah Should be allowed. He also remitted a Variety of the Vegoohat taxes, which used to equal the ordinary rent of Hindostan. Of the Number of them were the following Viz.

Jezyeh (1).
Meer Behry (2).
Kereea (3).
Tefseldary (8).
Foteday — (8).
Nejeh Kuryeh (9).

(1) Capitation tax, paid by the Hindoos.
(2) Port duties.
(3) When a number of people were gathered together to perform any religious ceremony they exacted Something from every Person.

برگرفتی وکاوشماری وسردرختی وپشکش وفروق واقسام پشه ورودار وعکانه وتحصیلداری وفوطه دار
وسلامی ووجه کرایه وخرلیطه وصرافی وحاصل بازار وتخاس وسن وکبنل وروغن واوهوڑی وکیا
ودزاتی وقصابی ودباغی وقماربازی وفلغه وساوری وراه داری ویک که بعوض سردستاری
چیزی ستانند وودی هرکه انش افروزد چیزی بردهد ورسم خانه چون فروشند باحسنداز
هردوچیزی برگیرند وگلی که ازشوره زمین برسازند وملکتی یعنی مکام رحصت دروازکشاورزرز
برگرفتی بنی مذوچونه کری وچماری ودلالی وماهی گیری وحاصل درخت آن وانچه باصطلاح این طایفه
سرچمات خوانند بخشش یافت آیین پنجر چون ازبارش ابروشورش سیلاب زمین ازکاراوفتد
کشاورزان درسرانجام آن سختی کشند سال اول دوبخش ازپنج بستانند دوم سه سیوم چهار
وپنجم بدستور برگیرند وباندازه جانقد باحبس خواهش رودسال سیوم ده ونیم ویکدام برافزایند آهن پنجر
چون ازسیلابی بودن فراوان نقاوت رودبدین گونه بازخوست نمایند ربعی گندم سیلابی
سال اول ازسیلابی نیم من ودوم یکمن وسیوم دوو چهارم سه وپنجم بدستور سرشف بارانی سال اول
پنج سیردوم بیست وپنج سیوم سی وپنج چهارم یکمن وده سیرپنجم بسان پولج نخود سال اول ازسیلابی
ده سیروازبارانی پنج ودوم ازمردوسی سیروسیوم ازمردویکمن وده سیرچهارم دومن وده سیر
پنجم چون پولج جو سال اول ازسیلابی نیم من وازبارانی پنج سیردوم ازسیلابی یکمن وازبارانی سی و
پنج سیرسیوم ازسیلابی دومن وازبارانی یکمن ونیم چهارم ازسیلابی سه من وازبارانی
دومن ونیم پنجم بدستور عدس سال اول ازسیلابی ده سیروازبارانی پنج دوم ازهردوسی سیر
سیوم ازهردویکمن وده سیرچهارم ازهردویکمن وسی سیرپنجم باآیین پیش ارزن سال اول
ازسیلابی ده سیروازبارانی پنج دوم ازهردوبیست وپنج سیرسیوم سی وپنج چهارم
یکمن پنجم چهارم یکمن بسان پولج کتان سال اول ازسیلابی ده سیروازبارانی پنج دوم
ازسیلابی نیم من وازبارانی پنج سیرسیوم ازهردوسی سیرچهارم یکمن وده سیرپنجم بدستور
عربی ماش سال اول ازسیلابی نیم من ازبارانی پنج سیردوم ازسیلابی یکمن ازبارانی سیلابی
یک ونیم من ازبارانی یک من چهارم ازسیلابی دومن وده سیرازبارانی
ازبارانی یک ونیم من پنجم جون پولج بوار سال اول ازسیلابی نیم من وازبارانی پنج سیر

Gawshemary (4).
Sindeukhity (5).
Pishcush — (6).
Seruk Ahsam Peesheh (7).
Darogha neh — (8).
Khuzytytch — (10).
Scraff —— (11).
Hasil Bazar (12).
Nehass - - - (13).

Together with taxes on the following articles; hemp, blankets, oil, and raw hides; there were likewise Taxes upon measuring & weighing; & for killing cattle; for dressing hides; for playing at dice; for offering & charitable donations. likewise,

Rahdary, or Passport.
Pugi which was a kind of Poll-tax.
Hearth-money.
a tax both on the buyer and on the seller of a house.
a tax on Salt made from earth.
Bilhutty, or permission to reap the harvest, for which something was exacted.
a tax on Pytty, hemid (4)
a tax on lime.
a tax on Spirituous liquors.
a tax on brokerage.
a tax on fishermen.
a tax on Storax; in short, all those articles which the Natives of Hindostan comprehend under the description of Syujehat.

of Chicher land.

When land, either from excessive rain, or by reason of inundation, has Suffered so much that the Husbandman finds difficulty in cultivating it, he is allowed to pay the revenue in the following proportions.

The first year, two fifths of the produce; the Second Year, three fifths; the third and fourth Year, four fifths each; & the fifth year as Pooly: And, according to circumstances, the revenue is received either in Money or in kind. In the third Year the charges of five per cent. & the duty of one Dam per Begah are collected.

of Bunjir land.

When the land has been greatly injured by inundation; the revenues are collected in the following proportions.

Spring harvest.

The proportions in which the revenues are collected from a Begah of Bunjir land for four Years, after which it becomes Pooly.

		The 1st. Year. md.	Sr.	The 2d. year. md.	Sr.	The 3d. year. md.	Sr.	The 4th. Year. md.	Sr.
Wheat		0	20						
Mustard	R.	0	5	1	0	2	0	3	0
Nahhud	I.	0	10	0	25	0	35	1	10
Ditto	R.	0	5	0	30	1	10	2	10
Barley	I.	0	20	0	30	1	10	2	10
Ditto	R.	0	5	1	0	2	0	2	20
Adess	I.	0	10	0	30	1	20	5	0
Ditto	R.	0	5	0	30	1	10	2	20
Arzen	I.	0	10	0	30	1	10	1	30
Ditto	R.	0	5	0	30	1	10	1	30
Linseed	I.	0	5	0	25	0	35	1	0
Ditto	R.	0	5	0	25	0	35	1	0
	I.	0	5	0	20	0	30	1	10
	R.	0	5	0	5	0	30	1	10

N. B. I. Stands for inundated land, & R. for that which has Suffered from rain.

(4) A tax upon oxen.
(5) A tax upon every tree.
(6) Presents.
(7) A Poll tax collected from every workman.
(8) Taxes made for those officers of government.
(9) Lodging charges for the above officers.
(10) For Money Bags.
(11) For buying & exchanging money.
(12) Market duties.
(13) A tax on the Sale of cattle.

دوم ازسیلابی یکمین ازبارانی نیم سیوم ازسیلابی دومن ازبارانی یکمین چهارم ازسیلابی سه من
وازبارانی دو پنجم پولج آسا **موته** ازبارانی سال اول پنج سیر دوم نیم من سیوم سی سیر چهارم
یکمین وده سیر پنجم بان پولج **لهدره** ازبارانی سال اول پنج سیر دوم نیم من سیوم
یکمین وده سیر چهارم دومن پنجم بدستور **کودرون** سال اول ازسیلابی نیم من ازبارانی
پنج سیر دوم ازسیلابی یکمین ازبارانی نیمن سیوم ازسیلابی دومن ازبارانی یک ونیم چهارم
ازسیلابی سه من ازبارانی دو ونیم پنجم بطرز پیش **مندده** سال اول ازسیلابی نم من
ازبارانی پنج سیر دوم ازسیلابی یکمین ازبارانی سی سیر سیوم ازسیلابی دومن
ازبارانی یک ونیم چهارم ازسیلابی سه من ازبارانی دو ونیم پنجم موافق دستور **کودری**
سال اول ازسیلابی ده سیر ازبارانی پنج دوم ازهردو بست وپنج سیوم ازهردو سی
وپنج چهارم یکمین وده سیر پنجم بان پیش **کال** سال اول ازسیلابی ده سیر ازبارانی پنج
دوم ازهردو بست وپنج سیوم سی وپنج چهارم یکمین وده سیر پنجم بدانسان **توربا** سال اول
ازسیلابی نم من ازبارانی پنج سیر دوم ازسیلابی یکمین ازبارانی بست وپنج سیر سیوم
ازسیلابی یکمین وده سیر ازبارانی سی وپنج سیر چهارم ازسیلابی یک ونیم من ازبارانی
یکمین وده سیر پنجم بدستور پیش **شامخ** سال اول ازسیلابی ده سیر ازبارانی پنج دوم ازهردو
بست وپنج سیوم سی وپنج چهارم یکمین وده سیر پنجم بدان آئین **ازن** ازسال اول
سیلابی ده سیر ازبارانی پنج دوم ازهردو بست وپنج سیوم یکمین چهارم یک ونیم پنجم بسان پیش
کبند ازبارانی سال اول پنجیر دوم بست سیوم سی چهارم یکمین وده سیر پنجم بدانگونه ودرسال
چهارم ده نیم ویکدام بازیافت شود وامر وزچنان قرار گرفت دربنجر سال اول سرسکهه یکبر باد و
برگیرند دوم پنجیر سیوم ششم بخش چهارم چهارم حصه ویکدام ودیگر سنوات سیوم بخش پسند افتد
ولختی درسیلابی تفاوت رود ودرهمه مراتب شالی وزر از نقد غله هرچه آسان داند برگزارد
وزمین بنجر دامن کوه وسیلابی برکنات سرکار سنبل وبهرایچ بنجر نماند خبدان سیلابها
خاک نو دراید که ازپولج آسان وافزون بردهد کیتی خداوند ازوفور مهربانی برابر آن
شمرد ودرنقد یا کنکوت یا بها ولی وخواهش مال اختیار کشاورز باشد

Autumn Harvest.

The proportions in which the Revenues are collected from a Beegah of Bunjer Land for four Years After which it becomes Pooly:

		The 1st. year.		The 2d. Year.		The 3d. year.		The 4th. Year.	
		Md.	Ser.	Md.	Ser.	Md.	Ser.	Md.	Ser.
Mash	I.	0	20.	1	0	1	20	2.	10.
Do.	R.	0	5	0	20	1	0	1	20
Jewar.	I.	0	20	1	0	2	0	3	0
Do.	R.	0	5	0	20	1	0	2	0
Mowth	R.	0	5	0	20	0	30	1	20
Lehdwh	R.	0	5	0	20	1	10	2	0
Kodrem	I.	0	20	1	0	2	0	3	0
Do.	R.	0	5	0	20	1	20	2	20
Mendwch	I.	0	20	1	0	2	0	3	0
Do.	R.	0	5	0	30	1	20	2	20
Kodry	I.	0	10	0	25	0	35	1	10
Do.	R.	0	5	0	25	0	35	1	10
Gall	I.	0	10	0	25	0	35	1	10
Do.	R.	0	5	0	25	0	35	1	10
Surjeh	I.	0	20	1	0	1	10	1	20
Do.	R.	0	5	0	25	0	35	1	10
Shamakh	I.	0	10	0	25	0	35	1	10
Do.	R.	0	5	0	25	0	35	1	10
Arzen	I.	0	10	0	30	1	0	1	10
Do.	R.	0	5	0	30	1	0	1	10
Sesame	R.	0	5	0	20	0	30	1	10

Now it is ordain'd that in Bunjer, there shall be taken from each Beegah the first Year only one or two Seers; the Second Year five Seers; the third Year the Sixth of the produce, together with one Dam: the fourth Year a fourth of the produce, and after that period as Pooly. But this indulgence differs according to circumstances. The Husbandman may always pay his Revenue in Money or in Kind, as he may find most convenient.

The Bunjer land at the foot of mountains, and that in the pergunnahs of Semblek and Beratch do not continue in that State, for such a quantity of new earth is brought with the inundation, that when the water subsides, the Soil is better than most Pooly; however his Majesty out of the abundance of his beneficence, reckons it only as common Bunjer.

The Husbandman has his choice to pay the Revenue either in kady money, or by Kunhoot, or by Behawely.

آیین نوزده ساله

همواره کاه دامان اکاه پرشی و نرخ نامهای ملک کرفی و ژرف نگهی کرده ازان غله کرفی زمین پولج که کذارش یافت برقرار دادی
از سال ششم الهی موافق نهصد و شصت و شش هلالی تا سال بیست و چهارم جلوس اوکان کوشش بسیار آورد و برای شناسایی بحدود رکشید و هر سال را بهتر سنجیده

آیین ده ساله

از سر آغاز این جاوید دولت هر سال کاردانان کم آزو شناسندکان جید کزین نرخها برکرفتی و بوالا درکاه آوردی و در بیع جنس
وارج ان برکرفته دستور قرار دادی و فراوان رنج رفتی دران هنکام که خواجه عبد المجید آصفخان بوزارت سربلندی داشت
جمع ولایت رقمی بود و انچه بخاطر میرسید بقلم افزوده تن می نمودند ازانروکه ملک فراخی نداشت
و بندکان خدمت کزار زمان زمان پایه افزودی از پاره ستانی و عرض پرستی پیش و کم نشدی
و چون این چهین خدمت بمظفرخان راجه تودرمل باز کردید پانزدهم سال الهی از قانونکویان
تقسیمات ملک برکرفتند محصول را برقیاس و تخمین کذشته تازه جمعی بر روی کار آمده قانونکو
نامزد شد که از قانونکویان جزو لسخه بدست آورده بدفترخانه سپردی اکرچه از پیش
لختی فرود آمد لیکن ازو ناحاصل فراوان راه بود و چون از نیک سکالی کشور خدا قلم
رو بس فراخ شد هر سال برای ارج شناسی بس فراوان رنج بردی و از دیر سامانی
کوناکون آشوب برخاستی کاه کدورا فزون حوایای نفسر باد آمدی و زمانی
انقطاع وارنالش بقا یا نمودی کیهان خدیو بچاره کری برنشست بفروغ ضمیر کیهان سرای
جمع ده ساله قرار کرفت زمانیان برآسودند و سپاس کذاری را روز بازار شد از آغاز
پانزدهم سال الهی تا بیست و چهارم محصول ده ساله فراهم آورده اندوه یک آن
هر ساله قرار کرفت لیکن سال بیستم تا بیست و چهارم از راه تحقیق برکرفتند و رنج
پیشین را از کذارش راستی منشان دهر مال جنس کامل اعتبار نمود و سالی که افزون بود برکرفتند چنانچه جدول آنرا برکذارد

of the Nineteen years collections (u).

Careful & intelligent people have been continually employed in learning the Current prices of every province of the empire; and agreeably thereto grain has been received by government.

The rates at which the revenue of a Beegah of Pooleej land was fixed, commencing at the Sixth Year or A. H. 968, and concluding with the 25th. year of the Reign, are particularized in the annexed table, which were made after the most diligent investigation (w).

(u) Nineteen years is a cycle of the Moon, during which period the Seasons are supposed to undergo a complete revolution. (w) vide appendix

of the ten Years Settlement.

From the commencement of the immortal Reign, persons of integrity and experience have been annually employed in preparing the current Prices for his majesty's information, and by which the rates of collection were determined; but this mode was attended with great difficulties.

When Khajeh abdul Majeed Asof Khan was raised to the Vizarut (x), the Summa of the lands was only computed, and he increased the Tunkhas just as he thought fit. As at that time the empire was but of small extent, the exigencies of the Servants of the crown were accumulating daily; and the Tunkhas were levied partially, according to the particular views of corrupt & Self-interested people.

But when this great office was entrusted to the joint management of Raja Tudurmull and Moozuffer Khan, in the 16th. year of the Reign, they appointed ten Canoongoes, to collect the accounts of the provincial Canoongoes, and which were brought to the Royal exchequer. They having taken from the Canoongoes the Suksum Mutk or divisions of the empire, they estimated the produce of the lands & formed a new Summa (y).

This Settlement is somewhat less than the former one; however there had hitherto been a wide difference between the Settlement and the Receipts.

When through his majesty's prudent management, the bounds of the empire were greatly enlarged, it was found very difficult to procure the current Prices every Year from all parts of the kingdom, and the delays that this occasioned in making the Settlement, were productive of many inconveniences. Sometimes the husbandman would cry out against the exorbitancy of the demands that were made upon them; & on the other side those who had Tunkhas to collect would complain of balances. His Majesty in order to remedy these evils effectually, directed

منقول از اکبرنامه تالیف ابوالفضل دفتر دویم ۱۲۶

بیان وقایع سال نهصد هشتاد و هفت بحری مطابق سال هفدهم از دور دویم اکبری

درین هنگام فرخت انجام بصواب اندیشی کیستی خداوند وسعت باد ملک هندوستان شایسته قسمت پذیرفت در هر صوبه بسپهسالار و دیوان و بخشی و میر عدل و صدر و کوتوال و میر بحر و واقعه نویس نامزد شد از سوانح انکه قرار جمع ده ساله از انجا که زمان زمان روزگار نرخ را طرح دیگر اندازد و شیب و فراز ترک پدید آورد آئین آن بود که هر سال برخی از کاردانان راستی منش تفصیل آنرا از هر ناحیت روانه ساختی و سال بسال دستورالعمل در ادای حقوق دیوانی قرار گرفتی چون ممالک محروسه فسیحی پذیرفت و قلمرو چندین فرمانداران والاشکوه در سایه معدلت کیهان خدیو در آمد آن نگاشتها بتفاوت رسیدی و سپاهی و رعیت گزندها یافتی و خواهش باقی و فاضل شورش افزودی و نیز کناره شدن برخی از رزش نویسان نرخ از راه درشتی شهرت گرفت کار پردازان بارگاه خلافت بستوه آمده بچاره گری او درماندند شهریار دانش پژوه بابداع این طرز حق گذار کرورها کرده مردم را نشانا ترک بخشیدند و تفاوت این مخترع آنست حال ده ساله هر پرگنه از مراتب کشت و کار و مدارج ارزش شناخته و هم بخش را مال هر ساله مقرر فرمود چنانچه در آخرین دفتر این گوهرین نامه مفصل نگاشته آید

منقول از اکبرنامه تالیف ابوالفضل دفتر دویم ۱۸۱

بیان وقایع سنه نهصد و نود بحری قدسی مطابق سال خورداد از دور سیوم اکبری

در آغاز این پنجسال کیهان خدیو لختی در انتظام ممالک محروسه توجه بر حماست و آئینهای ملک و مال را تازه رونق بخشید را به نودرمل را بیشتر خدمات دیوان و وزارت تفویض یافته بود لیکن از خطرناکی این سترگ کار و چیره دستی دوربان ده زبان دل نهادی آن که دوربین شناسای رموز کاردانی است باشراف دیوان شرف اختصاص یافت و در معنی پایه وکالت کرامت شد همگی همت برای صواب اندیشی او باز کردید و معاملات مالی و ملکی را کزین نگاهبانی پدید آمد بمین بخت بیدار دمن خواهش نیالوده بیالیست دولت پردخت و نیکنامی جاوید اندوخت بدستمایه توانکردلی پاسبانی احکام خلافت نمود از مردانکی همت و راز دستان حیله فروش را بخود راه نداد و از دیده وری مزاج شناسی

Extract from the Acber Nama written by Abul Fazil, in his Memoirs of the 987.th year of the Hegira, or that of Asfendiar in the second cycle of that Emperor's reign.

At this propitious period the Emperor caused his extensive territories to be divided into convenient portions & a Sepoy Sardar, a Diwan, a Bucsi, a Meer Edil, a Sudder, a Kotwal & Waca Nuvis were nominated to each Soobah. But as the aspect of Affairs was subject to perpetual vicissitudes, representations of every circumstance had been regularly transmitted to Court, by persons of experience & credit, & conformable to their representations a new Regulation was annually adopted for ascertaining the dues of Government. But when the dominions of many magnificent monarchs enlarged the boundaries of the Empire, this practice was found extremely defective, as well as oppressive both to the Soldier & the Peasant. Claims for Balances & Remissions increased the clamour, whilst the groundless rumours circulated respecting the high prices of provisions threw the Servants of Government into considerable perplexity & obliged them to search for a remedy to these disorders. The wise Monarch restored tranquillity to thousands by the promulgation of his Institutions, which by comparing the gross produce of Agriculture for the ten preceding years, with the prices during that period adjusted a proportionate valuation, as is more particularly mention'd in the sequel.

Extract from the Acber Nama, in the 999.th year of the Mahometan Era, or the year Khurdaud of the 3.d cycle of the Emperor's reign.

In the commencement of this fortunate year the Lord of the Universe determined to adjust the Affairs of the State, imparting additional lustre to his elevated dignity. The duties of the Vizaret had previously been discharged by Rajah Tudor Mull, althó apprehensive of the responsibility of so elevated a station & of the intrigues of Duplicity & Imposture, he declined the extensive administration; & that incorruptible & experienced Statesman was now nominated to the Office of Diwan, altho in reality he possessed the unlimited confidence of his Sovereign, who committed to him the entire direction of State affairs, A fact sufficiently evinced by the beneficial consequences. His propitious fortune banishing every selfish pursuit, permitted him to devote his attention solely to the service of his Country, & to the aggrandizement of his own fame. Whilst his eminent abilities being directed to the enforcement of the Imperial Mandate & removing from his heart the suggestions of Rapacity & Deceit produced the following regulations, prompted by genius & experience, & calculated not only to render effectual, but to impart new vigour to the royal edict.

They

فصلی چند عرضه داشت تا بنا بر کی فرمان مقدس نفاذ پذیرد و یزدی دیگر بدست آید برای افزایش
آگهی رقمزده کلک حقیقت گذاری سازد و ارمغانی ایندکان سرانجام میدهد نخستین انکه عمل گذاران خالصه
و جاگیرداران ما لوجهات را موافق دستور العمل مارفیت نمایند و اگر از بد کوهری و ستمکاری از کشاورزان
زیاده از قرارداد برآید از مالواجبی برشمارند و از ستانندگان جرمانه برگیرند و در ماهیانه حساب گیرند
و هر فصل بخرد وارسیده به تمار زیردستان بردارند و رشته داد و ستد را دوتا می بخشند ملتمس
پذیرائی یافت و بنرای بدکاران رخصت شد دیگر چنان آگهی میرسد که در برکنات خالصه اراضی سال بسال
کم می آید اگر یکبار زمین کشت بزیر نموده آید فراخور توانائی رعایا سال بسال زیاده نموده پنبه خریف
و ربیع قرار دهند و یکدیگر را بضمان داده نوشته بگیرند و در بازخواست راه نیکوئی سپرند و نیز زمین افتاده
چهارساله را سال اول از قرار نصفی سال دویم چهارم بخش سال سیوم موافق دستور حواله کوید
و نا کاشته دوساله را نخستین چهارم بخش کم ستانند و در زمین تا کاشته اندک غله بازگیرند چندانکه
نیروی مال گذاری یابند و اگر کشاورزان بی مایه را یاوری کنند از مردم روشناس نوشته بستانند
برخی در خریف دلخواهی در ربیع بازگیرد و در کمتر زمانی ملک آباد و رعیت اسوده و خزینه فراوان گردد
چون عمل جمع افزاید از کمی بعضی محال بازخواستی نرود و هر ساله حقیقت عمل گذاران بعرض ما برسد
تا نیکوکردار به بخشش و افزونی منصب آبروی تازه بهمرساند و آن دیگر را بسزا دلداش چشم راستی کشوده آید
دیگر چون رزعت استاد باشد چند طناب باندازه زمین نامزد کرداند و از راه اگهی آغاز پیمایش کنند
و نیز نکشت و کار هر زمین را شناسا کرد و میانه جای برای خود گزینند و پاس بخته کاری خود را
بهرجا رساند و هر دوش حال نماید و هنگامی که بارش دلخواه باشد و زمینها آب نشین تا دویم بسوه نابود
و در جنگل و ریگستان تا سه بسوه و سیاهه ضبط هفته روزنامچه تحصیل ماه بماه بدفترخانه عالی روانه سازد
و دیگر فرمان مقدس صادر شود در مینی آفت رسیده را ترتیب کرده نسخه از ایدرگاه والا فرستند تا بکم قدیمی
کارگذارده آید دیگر گروه نشینان تمرد زمینهای قلب را پناه جای خود اندیشیده در ازدستی می کنند
بسیاهلار رهتانه و فوجدار و صاحب بتول و عمل گذار فرمان شود که یکنامی گزیده چاره گرایند نخستین راه
اندرزگوئی سپرند اگر سودمند نیاید بمالش لوای چیره دستی برافرازند و آبادی ایشان خراب گردانند
و جاگیردار عوض باید و مستوفی وجه ان را بازخواست نماید و اگر از تن آسانی سپاه زبان کند

They are here recapitulated by the historic pen for the instruction of coteemporaries & the admiration of posterity. 1.st That the Amelguzars of the Khalsa & the Jaghirdars of lands & rents shall rigorously conform their collections to the Institutes, & if induced by a tyrannical or avaricious disposition they shall extort more from the Peasant than these authorize, it shall be exacted as part of his balance, with the addition of a pecuniary mulct to be deducted from the Culprits salary & every harvest the most eligible method of relieving the distressed & enforcing the demands of Government were to be adopted. 2.d To preclude the diminution which the Khalsa lands annually underwent, it was suggested that if measured & the capability of the Ryots ascertained, a settlement might be made subject to an annual augmentation, for which securities might be exacted & lenient measures devised for realizing these engagements. Lands which had lain uncultivated for the space of four years were to pay the first year the half of the customary assessment, the second year three fourths, & the third year at the usual rate. Those Lands which had lain uncultivated two years, obtained a remission of one fourth for the first year: & in those which had been more recently labaured the permanent advantage of the State was to regulate the assessment. Whenever pecuniary assistance might be afforded to the indigent husbandman, securities were to be taken from responsible persons & a certain proportion repaid from the autumnal & vernal crops. These measures with an evident tendency to augment the population of the Empire, the happiness of the Peasantry & affluence of the Exchequer, would from the general increase of the revenues overbalance particular defalcations & representations annually transmitted to the Presence of the conduct of the Aumils, were to procure rewards pecuniary or honorary for the meritorious & for the undeserving reprehension or punishment. 3.d When the Crops were standing so many Tenauds within a certain extent were to be fixed on for measurement to ascertain the produce of the whole (by the Aumil) who extending his protection on every side shall act with the proper precautions. In moist situations where the lands are exposed to be overflowed two & one half Bighwas were to be remitted & in a sandy soil or places covered with Wood three Bighwas, whilst the Amount of the Weekly Collections were regularly to be transmitted to the Imperial Duftur & the particulars of the daily receipts once a month. 4.th That another regulation should direct circumstantial accounts to be regularly furnished of such Lands as have received any detriment that a remedy might be applied. 5.th That where a turbulent tribe encouraged by the natural strength of their recesses, shall commence depredations, the Sepoy Salar Fowjdar, Sahibi Syal & Amel shall unite their forces, & if gentler methods prove unsuccessful, shall destroy their habitations, giving the Jaghirdar some equivalent, without the interference of the Mootsoji. The Sepoys were declared responsible for whatever damage

might

زدگی کشد تاوان دهند دیگر انچه از رعایا بازستانند روبرو بقوطه دار سپارند و او بر عایا قبض وصول داد
ماهیانه عمل گذارد چهار مرتبه رسانده بخش آخرین هنگامی که نزد رعایا باقی نگذارد و دیگر بار عایا بپردازد
که بی خواهش محصل خود ما خواسته بخزینه رسانند و از سرکشان و کردن تابان ضامن گرفته بخاطر جمع گراید
اگر چنین فروهیده مرد یافته نشود پاسبانی عرضه نموده مال ستاند دیگر نوجیه محصول را فراخور گشت
و کار هر کدام نموده وقت را پیش بینی کنند و پتواریان هر موضع بکارندها بسم قسمت نماید
و عمال نقل آنرا باد ستخط پتواریان بقوطه خانه رسانند و از ژرف نگهی ستم را برانداز مزد دیگر
مهر و روپیه و دام انچه بگرامی نام نقش پذیرند کجور جمع برگیرد و در برابر مسکوک پیشین سنوات
بادشاهی را باز دهند تا عمل گذاران و صرافان نو و کهن برشمرده تفاوت نهند لعل جلالی درست
وزن تمام عیار چهار صد دام و روپیه چهار گوشه پهل دام و اشرفی اکرد و برنج هم تفاوت
داشته باشد درست پندارند بسیصد و شصت دام برگیرند و از ۳/۴ برنج نایک سرخ کاسته
بسیصد و پنجاه و پنج دام و یک سرخ کم نایک و نیم سرخ سیصد و پنجاه دام و روپیه نایک و نیم سرخ
کم تمام وزن شمرده سی و نه دام و یک و نیم سرخ کم نایک و نیم سرخ نقصان سی و هشت دام و لعل جلالی
تمام عیار و وزن و روپیه جلالی اکبر نایک و نیم سرخ یا دو سرخ و سکه و سنوات اکبر شاهی
از ۳/۴ برنج نایک سرخ کم باشد بخزینه واگذارد و اگر ازین زیاده کم باشد تحویلدار جدا جدا نگاهدارد
و مشرف بتفصیل آنرا داخل روزنامچه ساخته روز بروز بدفتر خانه عالی فرستد و جاگیرداران و
خزانچیان و صرافان بشرح مذکور عمل نمایند دیگر کار پردازان خالصه و جاگیرداران بنگو کار و تباه کردار
و فرمان پذیر و سرتاب محال خود را بسزا یسته گذارش عرضه دار و تا پاداش آن سرانجام یابد
و سررشته انتظام دوتای گردد دیگر عوض خرجهای پاسبانی بگدام در پیکهه مزروعه بتر قرار یافته امید که ازین
وجه بیست و چهار دام بکشت و کار پیمان مرحمت شود پانزده پانزده سیر آرد باز هفت و نیم دو سیر باد و کم روغن زرد
بهای پنجدام و دوازده و نیم سیر دانه ستور بقیمت چهار دام و هشت دام نقد امین رانیج سیر آرد
و نیم سیر روغن و هفت سیر دانه و ۳/۴ دام نویسنده را و چهار سیر آرد و نیم سیر روغن
و پنج و نیم سیر دانه و دو دام و ۳/۴ نفر دیگر شش سیر آرد ۳/۴ باد روغن و ۳/۴ دام در ایام
که روزها شش در است دویست و پنجاه پیکهه جریب کند و در ایام خریف که روز کوتهی دارد از دویست پیکهه
کمتر پیمایش نکنند و وصول مزبور بژرف نگاهی طراز آفرین گرفت

might be sustained thro' their negligence after the reduction of the refractory. 6th That the payments made by the Ryot be in the presence of the Potedar who takes charge & returns a receipt for the amount. The salaries of the Amelguzar payable quarterly & the last when no balance should remain outstanding. 7th Such a conduct was recommended that the Ryots should voluntarily pay their rents without a previous summons, taking proper securities for the stubborn or refractory, & if these could not be procured their crops were seized & the established proportion deducted. 8th The statement of collection was to be regularly drawn out conformable to the returns of cultivation & the Putwaries of every village were to furnish the Managers with a list of the names & portions of each Ryot. The Aumils were to deposit a copy of their accounts signed by the Putwary in the Footakhana & investigation to preclude injustice. 9th The Mohurs, Rupees & Dams impressed with his Majesty's name, were to be circulated with equal currency as those of previous coinage, which the Aumils & Shroffs were dispensed from scrutinizing into. Lal Gielali of the full weight were valued at 100 Dams, & the standard square Rupees at 40 Dams. If the Mohur wanted 2 grains in the weight, it was valued at Three hundred & Sixty Dams, & if from three grains to one surkh was deficient, it was valued at three hundred & fifty five, & at three hundred & fifty if from One to One & a half Surkh. If the Rupee wanted one Surkh it was valued at thirty nine Dams & if the deficiency amounted to One & a half at thirty eight. Altho' the Lal Gielali or Gielal Acber Rupee might want from One to One & a half Surkh, & the Sonat Acber Shahi from three grains to one Surkh, they were indiscriminately admitted into the Treasury at the rates abovementioned; but if the deficiencies were more considerable they were kept seperate & the particulars introduced into the daily Accounts of the Moohrus, which are transmitted to the Royal Duftur, & the above regulations were to be adhered to by the Jaghirdars, Khezanchies & Shroffs in their pecuniary transactions. 10th The Superintendants of the Khalesa & Jaghir lands, were to represent the conduct of those within their districts, whether meritorious or reprehensible, that they may meet with their deserts, & the chain of order acquire double stability. 11th The expence of guarding the crops was assessed at One Dam p Bigha of cultivated land & the following allowances granted from that fund for its mensuration, amounting in all to Twenty four Dams at the following valuation Viz. Fifteen Seers of Wheat at Seven Dams, Two & three fourths Seers of Oil at five Dams, Twelve & a half Seers of Corn for Cattle at four Dams & eight Dams in money. These were divided in the following manner five Seers of Wheat, half a seer of Oil, Seven Seers of Corn & three Dams were appropriated to the Amin; four Seers of Wheat, a half Seer of Oil, five & a half Seers of Corn & two Dams to the Writer; & three subordinate assistants received Six Seers of Wheat, Three fourths of a Seer of Oil, & three Dams. In the vernal harvest when the days are long, they were never to measure less than two hundred & fifty bighas p diem, but in the Autumnal harvest two hundred were deemed sufficient. These regulations were after examination found salutary & honoured with the royal approbatio

وقایع سنه هفصد و هشتاد و دو هجری مطابق سال بیست یکم جلوس منقول از منتخب التواریخ تالیف عبد القادر بدایونی

درین سال اخرای در وادی اباد افی ملک و نرفیه رعایا بخاطر رسانیده رفته بر کنات خشک و تر و ولایات را
از شهرها و کوهستان و دریاها و بیابانها و جنگلها و خوضها و جاهها خریب کشیده انمقدار زمین را که بعد از مزروع شدن
یک کرور شکه محصول ان شده جدا ساخته یکی از معتمدان خواه اشنا و خواه ناشناس و کارکن و فوطه دار سپرده
از اکروری نام نهاد که تا عرض سال تمام مزروع را مزروع سازد و کفایت خزانه عامره رسانند و هر کدام
از ایشان را ضامن مال گرفتند و ابتدای پیمایش از فتحپور نموده یک کرور اول را آدم پور و دیگر را شیث پور
و ایوب پور و غیر آن بترتیب اسامی پیغمبران علیهم السلم نامیده ضابطان فرستادند و آخر این ضوابط
بعمل نیامد و اکثر ولایت از ظلم کروریان ویران شده رعایا زن فرزندان را فروخته باطراف
متفرق شدند و جمع از پای افتاد و کروریان دریای محاسبه را به تودرمل آمده در نه ضرب شدید
مردند و جمعی در حبس ابدی و یوانخانه کچهری جهان هلاک شدند که حاجت بسیاقی نشد و چون تمامی
ولایات سوای انچه بخالصه منسوب بود امرا جاگیر داشتند اکثر بفسق و فجور و زیادت خرچ بتوهات
و جمع اموال فرصت نمیدانستند و پرداختن احوال رعایا نبود و قت کار تنها با غلامی چند و شاگرد پیشه
مغول در معرکه حاضر میشدند و سپاهی کارآمدنی هیچ جا پیدا نی شهباز خان کنبو میر بخشی رسم و داغ
و محله را که ضابطه سلطان علاء الدین خلجی و بعد ازان بر بست بیشر شاهی بود بنا زکی باو و ماند چنان مقرر شد
که اول برامر امنصب بستی مقرر شود چون آن بست سوار موافق ضابطه بداغ رساند آنزمان صدی
و غیران سازند و فیل و اسپ و شتر فراخور منصب بهمین دستور نگهدارند و چون انمقدار سوار بنظر در آورد
فراخور استعداد و حالت خویش رعایت یافته بمنصب هزاری تا پنجهزاری بتر که بالاتر ازان پایه نیست
برسد و اگر نه از پایه فرو افتد و درین ضابطه بتر سپاهی ریزه از پا افتاده به امر اکار خود کرده اکثری را از خاص خیلان و بارگیران
بلباس سپاهی بموقف عرض آورده منصب خود درست میکنوند و جاگیر در خور منصب گرفته بارگیران را رخصت میدادند
تا باز وقت کار شود انکه بحسب ضرورت سپاهی عاریتی نگهدارند و بعد از فراغ بناه بخدا گفته سر و سند و خرجه
و جمع و خرج منصبداران بحال خود مانده بهرحال خاک در کاسه سپاهی بچاره افتاد چنانکه دیگر کمر نتوانست
و هر جا اهل حرفه از جولاهه و نداف و بقال هندو یا مسلمان بود اسپ و یراق بکرایه آورده بداغ میرسانید و منصب می یافت

Memoirs of the Year 982 of the Hegira, extracted from the Muntukhub al tuarik of Abdul Kader Budouni.

In this Year new regulations were adopted respecting the Ryotts, & Tucca of each Pergunnah, ascertaining by measurement the dry & moist lands, the cities, mountains, rivers, deserts, forests, & pools. Afterwards the extent which after cultivation produced a Crore of Tuncas was put under the management of responsible persons, under the denomination of Crories, & assisted by a Canoon & Foledar. So that in three years the whole of the uncultivated lands might be rendered arable & the revenues augmented, with proper securities for its liquidation. The menouration was begun from Futtehpoor, & the first division measured called Adampoor, the second Sethpoor, another Jobspoor, receiving their names from the Prophets, & seperate regulations were dispatched to each. These institutions were however subsequently disregarded, & the Oppressions of the Crories had depopulated several districts, whence the Ryots dispers after selling their children. The revenues were suddenly diminished & the Crories becoming obnoxious to Rajah Tudor Mull's regulations, many died under corporal chastisement & others in the course of their imprisonment. But as the whole territory exclusive of those portions appropriated by the Khalesa, was distributed in Jaghirs to the nobility, in consequence of the general corruption, the extravagance of the Seraglio, & other disbursements, the revenues became inadequate to the maintenance of a military force or the protection of Agriculture & when it became requisite to take the feild, his Majesty was only accompanied by his personal attendants & totally destitute of effective troops. In this exigency Shahbaz Khan the Meer Bucsi recollected the arrangements respecting the marking & stationing the Cavalry, established first by Sultan alla ul Deen Kilgee & afterwards revived by Sheer Shah, on these models it was resolved to establish Munsubs, or a quota of Troops to be furnished by each Vassal, beginning with twenty Horses & rising gradually to One hundred. Some were instituted for Elephants, others for Camels, & when these were completed, diligence was rewarded by increasing the Munsub to One or to five thousand, which was the highest dignity in the State, & evasion was punished by degradation. This regulation was however extremely prejudicial to the Military, for the Nobles filled up the Vacancies in their Munsubs with their retainers & hirelings & after obtaining their Jaghirs the latter were dismissed; or if called out on actual service those fictitious Soldiers relying on God, resigned their own lives to preserve the appointments of their Munsubdars. Thus the Military underwent a material injury & were left destitute of resources, whilst every Manufacturer or Shopkeeper, whether Hindû or Mahometan, mounted upon Horses hired for the occasion, served to complete the Munsubs.

وقایع سنه نهصد و نود و هجری مطابق سنه یکهزار و شصت و شش مفول از منتخب التواریخ بداونی

درین سال تاریخ بحری عربی را تغیر داده ابتدای آن از سال جلوس گرفتند که نهصد و شصت و سه بود و ماهها را بر اسم ملوک عجم که در کتاب نصاب مذکورست اعتبار کردند و عیدها نیز موافق اعیاد رزدشتیان در سال چهاردهم قرار داد شد و عیدهای مسلمانان و رونق ان شکست مکرر برای خاطر خطبه جمعه که بسران مغلوک ناشناس میرفته باشند و اکثر اسمای ماه الهی نامیدند و در سکهها و مهرها تاریخ الف نوشتند باین اعتبار که مشعر باشد از انقراض دین مبین محمدی صلی الله علیه وسلم که پیش از هزار سال نخواهد بود عربی خواندن و نوشتن ان عیب شد و فقه و تفسیر و حدیث و خواننده ان مطعون و مردود و نجوم و حکمت و طب و حساب و شعر و تاریخ و افسانه رایج و مفروض و حروف خاصه زبان عرب مثل ثا و حا و عین و ضاد و ظا و غیران از تلفظ ساقط ساختند و عبدالله را ابدالله و احدی را اهدی و امثال ان اکرمی گفتند خوش میداشتند و ان دو بیت فردوسی طوسی که در شاهنامه بطریق نقل اورده متمسک ساختند که

ز شیر شتر خوردن و سوسمار ۔ عرب را بجای رسیده ست کار ۔ که ملک عجم را کند آرزو ۔

تفو باد بر چرخ گردان تفو

Memoirs of the Year 990 extracted from the Muntukhut al Tuarik of Abdul Kader Budawni.

In this year chronological computations were no longer made by the years of the Hegira, but beginning from the commencement of Akber's reign or 963 AH, they were denominated from the antient Persian Kings recorded in history. The Festivals likewise were limited to fifteen in conformity to Zoroaster, & entirely stripped of their usual magnificence, altho' in compliance with the people the Khutba was still permitted to be read on Friday: Certain superstitious & ignorant persons called this new year Alhi, writing One thousand upon the Suncas & Mohurs from a tradition that the religion of the prophet would be annihilated in that year. The study of the Arabic language was henceforth discouraged, the penal laws & traditions of the Prophet neglected or prohibited, whilst Astronomy, Philosophy, Medicine, Mathematics, Poesy, History & Enchantment became the fashionable pursuits. &c &c

از منتخب اللباب تصنیف خافی خان

تو در مل که در پیش کاری وزارت نامور کردیده بود ببندوبست دیوانی پرداخت ملک که
در مقدمات مالی از و بظهور آمده در السنه خاص و عام هندوستان تا آخر زمان ضرب المثل
و سرکار و بار دیوانیان و امنای پیست و دو صوبه خواهد بود چند کلمه ازان بزبان خامه
صدق بیان میدهد اولا در سواد اعظم هند مدار کار و بار و خرید و فروخت و جمعبندی محال
و تحصیل محال و علوفه نوکران راجه های و بادشاهان بر پل سیاه بحساب تنکه بود اکرچه
ز سفید مسکوک میشد که ان را تنکه نقره مینامیدند و مخصوص انعام ایلچیان و مطربان بود اما رائج
بجای نقره عندا رفروخته میشد تو در مل که از قوم کهتریان بخطاب راجه میان همقومان سربلندی
و امتیاز یافت بنای نوکری بادشاهی برین کذاشت که موافق وصول تنکه از مواضعات
دوبیهات تنکه روپیه پانزده نیم ماشه قرار داده فی روپیه چهل دام موافق نرخ مسل الوقت
و اجوره سکه پل سیاه که مراد از یک فلوس باشد مقرر کرده در تنخواه ملازمان بادشاهی
مقرر ساخت و موافق همان جمع کل دیهات قصبه جات و پرکنات در دفتر مثبت نموده
این را عمل نقدی جمع بندی نامیده و بنای وصول زر محصول وضع دیکر بر بنای کذاشت
یعنی جنس جویات کل خریف و ربیع که از اب باران بعمل آمد انرا با لناصفه که نصف سالم برای
صاحب زراعت و نصفی باقی در سرکار بادشاهی بقسط دریابد مقرر نمود و هر جنسیکه از جو یاب
و بقولات و شکر و افیون و رز و چوب و غیره محتاج باب چاه کردد که دران خرج رعیت زیاده میشود
ربع هر یک نظر بر اخراجات و خرید فروش آن کرفته و جنس غله را سوم حصه و باقی جنس شکر و غیره
که از جنس اعلی نامند و خرج آب چاه و نکاهبانی زراعت و درو نمودن نسبت بغله زیاد دارد
بتفاوت چهارم و پنجم هفتم و هشتم حصه برای سرکار قرار داده باقی بحصه مزارعان مقرر نمود
و همچنان اکر خواهند محصول هر جنس و اصله شکر و غیره نقد بکیرند موافق ربع هر جنسی رافی پکه که مراد
از سه هزار و شش صد درع شاه جهانی مطابق پیمایش زمان حال است که آن نیز موافق
درع آن عهد وضع کرده اوست زر نقد در دستور العمل مثبت نموده که ان را دهارا و دستور العمل راجه

An Extract from the Muntukhebal Baub of Khafi Khan.

Tudor Mull, who discharged the duties of the Vizaret, & the regulations which he promulgated for the government of the Empire, those regulations so famed throughout Hindostan, which will excite the admiration of the latest posterity, & actually constitute the duty of the Diwan & the security of the twenty two Soobas are the subjects of the following dissertation.

Within the exclensive boundaries of Hindostan, Tulsiah or Sunca was the coin formerly used in every pecuniary transaction of purchase or disposal. The lands were assessed & revenues collected in this specie & in it the State officers of the Rajahs & Emperors received their appointments. Nevertheless, silver coins were struck, with the denomination of silver Sunca, yet they were exclusively bestowed as honorary distinctions on Musicians or Ambassadors & by no means entered into circulation, being generally of base metal. Tudor Mull (a Hindû) of the Khyatri tribe, who together with the title of Rajah acquired the highest reputation & influence, distinguished the epoch of his administration, by directing that the revenues should be collected in Sicca Rupees, which he substituted in lieu of the Tulsiah. The quantity of Silver in the Rupee he regulated at eleven & a half Mashas, issuing a subordinate coin under the denomination of Dams; these contained twenty two Masha of Copper & forty were equivalent to a Rupee conformable to the current price of Copper & one Paleo was the estimated expence of coinage. The new coin entered into the Disbursements of Government as well as the receipts of the Exchequer, & this Regulation was denominated the Nuccdi Sumabundi or money settlement. A new mode of collecting the revenues was also adopted & named Bultaï, the aggregate quantity of grain produced in the Autumnal & Vernal Harvests by the sole influence of the periodical rains underwent an equal division, one half rewarding the labour of the Husbandman & the remainder being appropriated by Government. With respect to Vegetable productions used for culinary purposes, the Sugarcane, Opium, Ginger, & wherever agriculture requires artificial moisture, & a consequent addition to the Cultivators disbursements, it was directed that One fourth should suffice when taken collectively & if separately One third was taken from the grain crops & from One fourth to One eight from the more expensive productions, leaving the remainder with the Ryot. The dues of government might also be collected from such crops in money if judged preferable, in the proportion of the fourth of the estimated produce of each Biga. (by which is meant an extent of 3600 three thousand six hundred Dera of Delhi, as his was allusive to the measure of his own time.). This mode of assessment under the denomination of Dhara, or Institutes of Rajah Tudor Mull, have prevailed in

the

را به تو در دل نامند و نهایت حال در دفاتر قانونگویان مثبت و جاری است و رعایای بیچاره حال را
برای برداشتن زمین بخرج که مراد از اراضی نامزروعه شد و همینکه بعد مزروعه کشتن از ظلم
مفسدان اطراف و حکام ظلم پیشه رام افتاده باشد که دران ننشیند و هارا دو ستور مختلف مقرر کرده
زر نقد پیشکی برعایا برای خرج کلبه رانی که آن را تقاوی نامند دهاندن مواضع اوست و بکار
کشته اما بر عقلای با هوش تجربه کار ظاهر است الحال موافق تقاضای وضع روزگار طریقه
عمور امور ملکی و رعیت پروری و آبادی ملک و افزونی محصول بالکل از میان برخاسته
و اعمال اجاره دار که مبلغهای خرج در باد داده بر سر محالات میروند و باعث وبال حال
رعایای مالگذار میگردند و انهارا اصلا نظر بر آبادی ملک و خرابی حال رعایا نیست و از انکه
اعتماد بر بحال ماندن سال دیگر ملکه اتمام سال ندارند هر دو حصه محصول را فروخته میگیرند
وزهی خدا ترسی که برهمین ظلم اکتفا نموده کار بفروختن و عرابه که مدار کلبه بران است نرسانند
و باز که بخرج دربار و سد بندی و نقصان تعهدی که نموده وفا نماید بساط باقی مانده رعایا را
اشجار میوه دار و زمین ملکی موروثی آنهارا بفروش می آرد و تاخت و تاراج مفسدان
آن نواح علاوه ویرانی ملک و خرابی حال رعایا می گردد از انست کرده کرده است
زمین نامزروعه افتاده و بجای زراعت اشجار خار دار دامیگذارند مسافران و پشتر حکر جاگیر داران
بی سر و مایه است بسیار بر کنات و قصبه جات حاصل بمرتبه خراب و ویران از تعدی حکام بانجام
گردیده که بیشه شیر و مسکن سباع گشته و انقدر دیهات خرابه محض بچراغ شده که نام آبادی را
بار خاسته اگرچه از شامت نفس و تقاضای ایام بد فرجام باید روز بروز ملک نیاده ازین خراب و رعایا
پامال جور و جفای عمال بدمال و جاگیرداران گرفتار و بال آه عجال گردد اما ظلم و تعدی و بیداد حکمان
از خدا بیخبر بجای رسیده که اگر خواهد عشر عشیر ان را باحاطه بیان آرد از سر رشته کلام دور می افتد در صورتیکه
یکی از عمال فی الجمله اندیشه روز جزا داشته باشد و خواهد بر خلاف دیگر اهل ظلمی سختی و تعدی را خیر و عظم
شیوه عالمی را اندوزد و ترحمی بحال رعایا نماید و در برداخت حال رعیت ملکذار و افزونی ملک
محصول سال بسال و نیک عاقبتی مال کار خود و فرزندان خود داند مردم روزگار او را مطعون ساخته
از جمله بی وقوفان ناکرده کار محسوب نمایند و اگر خدا نکرده با تمام نرسانده تغیر کرده خراب و پامال
خرج بسته بندی و غیر ذلک شده بحال نقصان ها به و شامت همسایه گرفتار میگردد چنانچه مکرر بر مسود اوراق
گذشته حق سبحانه و تعالی همه بنده های عاصی را ازین آفت و بلیه در پناه خود نگاهدارد
بحق محمد و آله سر رشته سخن از کجا تا بکجا انجامید

the records of the Canungues & regulated the Succaim or Summa of the Ryot from its establishment to the present time. To promote the culture of waste lands, or where the ravages of an enemy have desolated the country, a seperate institute was added, which directed money to be given in advance to the Ryots under the denomination of Succavi. But it is evident to persons of experience, that in the present age, attention to the public welfare, the population of the country, or augmentation of the revenues have been totally laid aside & Aumils dispersed thro' the Country, to the great detriment of the Ryots & the revenues. Unconcerned spectators of the desolation & wretchedness they occasion, & uncertain if their authority will be prolonged for another year or even for the whole of the present, they seize & dispose of the entire produce; & unrestrained by the fear of God put up to sale even the implements of husbandry. Besides, on pretence of Durbar charges, & Peshcush & not unfrequently by unpalliated violation of engagement, they seize on the little that remains, selling the fruit trees & hereditary lands. The depredations of banditti compleat the ruin of the country & to their united influence it may be ascribed, that in many situations the extent of 30 kos exhibits only an uninhabited desert, where instead of fruit bearing Trees the thorn tears the garments of the traveller and the hearts of the Sagheirdar. Many Pergunnahs and Towns thro' the oppressions of their Rulers are now become recesses for beasts of prey and considered as uninhabited Countries, and these extortions and cruelties are still so universally practised to the absolute destruction of the Peasantry, by covetous and wicked Amils and Sagheirdars, that words are unequal to describe even an inconsiderable part of their enormities. If a pious person, unacquainted with the injustice and Violence of his colleagues was to appear amongst them, who compassionating and protecting the peasant endeavoured to augment the Revenues of the State and heap blessings on his own posterity, he would instantly be calumniated and despised as an ignorant and inexperienced person. Or if he failed in the compleat realization of the various assessments for February &c. his consequent dismission would add distress to loss of reputation. repeated instances of which are recorded in this work. May the omnipotent and just God preserve his sinful Servants from such practices for the sake of the Prophet, otherwise to what length may not these relations be extended.?

احوال راجه تودرمل وضبط مستحدثه او منقول از مآثر الامرا تصنیف شانواز خان مطابق اکبرنامه وتواریخ اولاد تیموریه

راجه تودرمل کهتری لاهوری نوشیده فهمیده ومدبر شجاع بود بیمن تربیت عرش آشیانی ترقی عظیم کرده بمنصب چهارهزاری ومرتبه امارت وسرداری رسید سال بجدهم که عرصه گجرات بقدوم بادشاهی از غبار فتنه سازان مصفا گردید راجه راجهت تشخیص جمع دامنی آن مملکت گذاشتند که بمقتضای عدالت ونصفت انچه قرار دهد بدانموجب تنخواه بعمل اید ودر سال نوزدهم بعد فتح پتنه بعنایت علم ونقاره افتخار اندوخته کومکی خانخانان منعم خان به بنگاله تعین گشته هرچند سرداری وکارفرمایی بخانخانان تعلق داشت لیکن در فوج کشی ودلدهی سپاه ویورشهای مردانه وبتنبیه سرتابان مخالفان طرفه مساعی از راجه بظهور رسید درجنگ داودخان کرانی که خان عالم هراول فوج بادشاهی گشته بود وخانخانان زخم های منکر برداشته عنان تاب گشت راجه بپایمردی ورزیده کوشش وکشش بجای رسانید که جنس شکستی صورت آرای فتح گردید یکی درعین معرکه که مخالف بصورت فیروزی تخوت می آراست خبرهای ناخوش از خانخانان وخانعالم آورد راجه برشقه گفت اگر خانعالم مرد چه غم وخانخانان رفت بچه باک اقبال بادشاهی ما باست وپس از گزین انتظام آن ولایت بحضور رسیده بدستور سابق وتحصیل مقدمات مالی وملکی گشت وچون خانخانان بصوبداری بنگاله اختصاص یافت راجه بهمراهی مامور گردید ودرین مرتبه بحسن یاوری او ملک از دست رفته بتصرف درآمد وداود بدست آورده ببدم خانه فرستاد ودر سال بیست ویکم جلایل غنایم آن دیار را که ازان جمله سیصد چهارصد فیل نامور بود به پیشگاه خلافت آورد چون صوبه گجرات بندوبست شایسته نداشت وازپی پروائی وزیرخان آن عرصه غبار آلوده نا ایمنی بود راجه بانتظام آن ولایت تعین شد مشارالیه بمعامله فهمی وکاردانی وشجاعت ومردانگی از سلطانپور ومندزبار تا بیرده چاپا نیز تشحیق مناسب داده باحمدابادآمده بانفاق وزیرخان لوامع دادودی می افروخت تا گاه شورش مظفرحسین مرزا بغواء مهرعلی کولابی برخاست وزیرخان میخواست تحصن گزیند راجه تودرمل پیروی همت او آماده مبارزت گردانیده سال بیست ودوم درحدود دهولقه عرصه نبرد آراسته گشت وزیرخان ازگریزپای سپاهیان درصدد جانفشانی شد نزدیک بود که کار او بانجام رسد راجه که

Memoirs of Rajah Tudor Mull, extracted from the Measeer al Omra, compiled by Shah Nuaz Khan from the Acber Nama & Awulad Simuia

Rajah Tudor Mull was a Khyotri of Lahor extraction, whom the Emperor Acber raised to the summit of grandeur. An intelligent writer and penetrating statesman he was first elevated to a Munsub of 4000 with distinguished rank and authority. - In the 18th year of the reign when Gurerat was cleansed from the dust of rebellion the established Jummah was settled by Rajah Tudor Mull agreable to justice and equity in conformity to which assignments were granted. - In the 19th year after the conquest of Patna he was honored with the insignia of nobility and detached to the assistance of Khan Khanan, Munaum Khan in Bengal, where altho' the principal authority remained with the latter, the Rajah nevertheless found means to distinguish himself in his management of the Troops whom he inspired with a Military ardour and in humiliating those who discovered a refractory disposition. -- In the engagement with David Khan Ghirani in which Khan Allum conducted the Van and Khan Khanan receiving a wound began to give way, the Rajah by his astonishing efforts and exertions changed the face of the day. - In this situation a reproachful message was brought him from those two Commanders to which he undauntedly replied "The fate of arms depends not on the existence of Khan Allum or Khan Khanan whilst the propitious heavens favour the Emperor's cause." - When the Peace of that Province was reestablished he returned to Court, where he resumed his authority in political affairs; till the appointment of Khan Gehan to the Subadary of Bengal, whither he accompanied him and whereby the expediency of his counsels those districts which had thrown off their allegiance to were now finally reduced, & David Khan seized and put to death. - In the 21 year of the reign he brought to Court the booty seized in Bengal among which were 3 or 400 Elephants. The Suba of Gurerat was then in an unsettled situation owing to the inattention of Vizier Khan and the Rajah was consequently dispatched to adjust the affairs of that Province, which his experience, abilities and courage effectually executed: From Sultanpore and Nuddeburn to Broodeh and Chupaneer whence proceeding to Ahmedabad he joined the standards of Vizier exalted against Mutzuffer Hussein Mirza instigated by Mier Ali Coolani to revolt. - His colleague proposed intrenching himself, but the Rajah animated him to combat in the field consequently the ensuing (or 22d) year a pitched Battle was fought in the Frontiers of Dhoolca in which Vizier Khan owing to the flight of his Troops was nearly cut off when Rajah Tudor Mull who commanded the left

wing

سر فوج میسره بود مقابل خود را برداشته بکمک رسید و یکباره کی نارو پو همنگامه معزوران کنجه آمد
مرزا یجاب چونا کده بدر رفت در همین سال راجه جیسن افروز بقتل سدهٔ خلافت شده به پیشین دستور
به تنظیم مهمات وزارت سرگرم گردید و چون درین سال از اجمیر به یجاب بهفت بادشاهی واقع شد
روزی در روار و کوچ ضم های راجه که تا پرستش آن بطرز خاص نکردی بکار دیگر نپرداختی کم شد
داو نرک خواب و اشام نموده بادشاه بمصالح قدری ازین تقیید دوستی برآورد از انجا که خدمات
دار الوزارت داشت از خطرناکی این سترک کار و چیره دستی دورویان ده زبان دل نهاد سرانجام
واقعی ان نمیشد در اغاز سال بیست و هفتم سنه نهصد و نود به اشراف دیوان شرف اختصاص یافت
در معنی وکالت کرامت شد و همگی مهمات برای او باز گردید راجه معاملات مالی و ملکی را از سر نو بنای
تازه گذاشت و ضابطه چند احداث کرد که بفرمان بادشاهی اجرا یافت تفصیل ان در اکبر نامه مرقوم است
و در سال بیست و نهم خانه او بقدوم بادشاهی نور اگین شد به سپاس گذاری جشنی برا راست
و در سال سی و دوم کهتری زاده بدکوهر نکبته که داشت وقت شب در سواری شمشیری انداخت همراهان
او را از هم گذراندند و چون راجه سر بر در کوهستان سوادفروشد راجه بهمرای کنور مانسنگه بالش
الوس یوسف زئی تعین گردید و چون در سال سی و چهارم خرامش بادشاهی به کلکشت کشمیر شد
راجه با تفاق محمد قلیخان برلاس و راجه بهکونشداس کچواهه بحفاظت لاهور مقرر گشت درین سال
هنگامی که بادشاه از کشمیر عازم کابل بود عرضداشت برنوشت که هری و پماری چیره دستی
نمود همانا زمان فرو شدن نزدیک باشد اگر رخصت یابد دست از همه باز دارد و بسر حل کنگ رفته
واپسین نفس را بیاد ایزدی پرداز د خسب الالتماس دستوری یافت و از لاهور روانه هردوار شد معاً
منشور دیگر رسید که هیچ ایزدی پرستش تیمارداری زیردستان نرسد همان بهتر که بکار مردم
پرداز د ناگزیر باز گردیده یازدهم روز تیر آغاز سنه نهصد و نود و هشت سال سی و چهارم زندگی سپرد
علامی فهامی ابو الفضل در حق او نویسد که براستی و درستی خدمت کزین و کم آزاری و بی طمعی
رواج بخش مهمات بود انگی و همت افزای پی همتا و در معامله شناسی و کار طلبی و سر برای هندوستان
بیگانه روزگار بود اما کینه ور و انتقام کش بوده اندک ناملایمی در کشت زار خاطرش نشو و نما
بذیرفتی این خصلت را خرد کرنتان دور بین از نکوهیده ترین خصایل شمارند خصوص در ریاست منده

King having dispatched those opposed to him, flew to his relief, and immediately terminated his danger and the Engagement by completely routing the Enemy who retreated to Chuna Ghur -- In this year the Rajah with additional lustre resumed his former Employments of the Vizarat. One day in the March from Agimari in which he accompanied the Sultan the image of his Gods were lost which the Rajah was accustomed to worship before he entered on any business whatever; inconsolable for this misfortune he for some time neither slept nor ate, the Emperor discovered his attachment by salutary admonitions. But altho' the duties of the Vizarat were consigned to the Rajah yet owing to his timidity in so conspicuous a station perplexed by the artifices of Intrigue and duplicity his administration was unprosperous. In the 27th Year of the Reign and 990 of the Hijra he was nominated to the office of Dewan altho' in effect invested with unlimited influence and the affairs of the state resting solely upon him. Rajah Tudor Mull now suggested new Regulations and institutions which met with the Emperor's sanction and are recapitulated in the Ackbernama -- In the 29th Year his mansion was illuminated by a visit from the Emperor to whom he gave an entertainment -- In the 32d Year a person of the Khyotris Tribe to satiate his private animosity threw in the Rajahs sword at the Rajah in passing, however he was wounded by the attendants, & after the decease of Rajah Beerbur he accompanied Kenoor Maun Sing to chastise the Afghans.

In the 34th year of the Reign when the Emperor marched to Cashmere, the Rajah was appointed to the Government of Lahor in conjunction with Mahomed Culy Khan Barlas and Rajah Bhagawunt Dos and in the same year when his Majesty prepared to proceed from that Kingdom to Cabul he received a Petition from Rajah Tudor Mull indicating that his years and infirmities made him wish to relinquish public business and retiring to the Bank of the Ganges to devote his thoughts to God. The Emperor returned a favourable answer and the Rajah leaving Lahore was proceeding towards Hindawer, when a second reply from the Emperor reminded him that redeeming the injured was the most acceptable sacrifice to the Divinity and requested his continuance in office, upon this the Rajah returned when on the 11th Jun in the commencement of 999 A. H. and the 34th of the Reign he resigned his existence. The intelligent Abul Fazl in delineating his character ~~exaggerates~~ expatiates on his integrity and perseverance in public business, his disinterestedness in the conduct of state transactions, his manly understanding, extensive experience & indefatigability distinguished him above his contemporaries, altho' a revengeful and malevolent disposition sullied those virtues, and formed a Character which the learned consider highly dangerous where authority is vested, the happiness of multitudes concerned, and the operations of the regal power entrusted. -- However had superstition

not

که جهات عالمیان باو مفوض باشد و بوکالت خدیو عالمی مخصص گردد اگر تعصب دینی غازه چهره فطرت او
نبودی این رذیله چندان نکوهیده نداشتی حق آنکه اگر تعصب پرستاری و تقلید دوستی و کینه توزی
نکردی و بر گفته خود نه تندی بصورت ازین معنی ازبزرگان بودی و بااینحال نظر بر عموم زمانیان در سرد
و بی طمعی که بازار آن پوسته کساد دارد در خدمت گذاری و کدورزی و کارشناسی کم نظیر بودی
عدیل بود کار سپاری بی غرض را چشم زخمی رسید چارسوی معامله گذاری بدان گونه گرمی نماند
گرفتم که دیانت و رکه اهم اشیان عنقاست بدست افتد آن اعتماد که بر وفاداران کمتر رود هدیه آن افسون
فراچنگ اید و بدستمایه کدام طلسم فراهم شود عالم گیر بادشاه میفرمود که از زبان اعلیحضرت شنیدم که روزی
اکبر بادشاه گفتند که تودرمل در امور مالی و ملکی شعور تمام دارد و اما استغنا و خودپسندی
او خوش نمی آید ابوالفضل باو بد بوده شکایت گونه عرض نمود فرمودند نواخته را نمی توان
براند بخت قواعد وضوابط مسخدنه را به تودرمل در مراسم ملک بادی و سپه داری معمول و مسلم هندوستان
و بنای اکثر و فاتر بادشاهی بران در مملکت هند بزمان سلاطین و حکام سابقه ششم حصه از بزرگری گرفتند
را به تقسیم زمین از پولج و پرونی و چچر و بنجر و پیمایش اراضی مزروع و غیر مزروع که آن را قبه هند و تقریق
به بیگهه و بیگهه و ربع جویات و بقولات و بر هر جنسی فی بیگهه محصولی نقدی و در برخی بخش
جنسی آن را ثبائی گویند قرار داد و چون سابق در علوفه سپاه بلسبا میدادند تودرمل روپیه را
که بچهل فلوس رایج اوقت بود چهل دام قرار داده بقدر حال حاصل هر جائی جمع آن مشخص ساخته با قطاع مردم
بخواه کرد که آن را جاگیر خوانند و محالی را که زان داخل خزانه بادشاهی میشد نخالصه موسوم نموده بقدر
یک کرور دام که بقرار دوازده ماشه سه لک دام دوهزار روپیه بقدر روپیه میشود اگرچه بنظر ابادی دویرانی
وصول زیاده و کم داشته باشد بعهده یکمرد فهمیده کرده او را بکروری مسمی کردند و سوای سنبدی تحصیلانه
سر بصد بخروپیه قرار داد و در قدیم سوای فلوس مسکوک نبود در انعام عمدها و ابلچیان و شعرا
بوزن فلوس از نقره بمبس عشه مسکوک نموده ان را شکه نقره گفته بکار میبردند را به از طلا
چی عشی یازده ماشه اشرفی و پانزده و نیم ماشه از نقره روپیه مسکوک ساخت و امسال این مخترعات
زیاد بر انست که در نجا بسمت تحریر یابد و فی الحقیقه مزاج عرش اشیانی که موسس سلطنت و جهانبانی
در هر امری و نوعی داشت و در جمیع فنون و صنایع تصرفانه بجامی کرد و در عهد بر رونق او که مستجمع

not aggravated these defects his character would still have been respectable and if his Bigotry, insincerity Revenge and Pertinacity could have been removed he might have ranked amongst the most celebrated characters. - But in these days the Vulgar so seldom perceive disinterestedness united to perseverance and abilities, that their own incredulity has diminished the number and caused such a dearth of those Virtues in public concerns, that if a disinterested character was to appear like the Phœnix his probity would be disbelieved and the public confidence denied him. -

Allumghir has mentioned that his Father said that Acber often bestowed encomiums on the industry and penetration of Rajah Toder Mull, altho' disgusted by his Vanity and self conceit; and when abul Fuzl complained of his conduct the Emperor replied that old Favourites should never be discarded. -

The Regulations and institutions introduced by Rajah Toder Mull have been adopted and continued throughout Hindoostan, as well as the Establishment of several offices for the following purposes. - The former Sultans and Rulers were accustomed to collect 1/6th from the Cultivator; but the Rajah dividing the Lands into Poolich Perouta, Chicher and Bunjer, caused the extent of the cultivated and Fallow Lands (which were denominated Rucba) to be ascertained in Bighas and Scotter, collecting the fourth of the grain or Vegetable productions in Money, and in some instances divided the Crops which was denominated Buttai -

The Military likewise had previously received their ap=pointments in Pulsiah but Rajah Toder Mull changed the name of Pulsia to that of Dam of which Forty were equivalent to a Rupee and in proportion to the actual produce established a Summa of the Empire bestowing Tunkhas for particular portions which were called Jaghir. The remainder was called Khalsa Lands and an extent productive of an Annual Revenue of one Crore of Dams or Two Lack fifty Thousand Rupees allowing for the increase and diminution of population was intrusted to an intelligent person thence denominated Crori, who received a Commission of 5 p.ct exclusive of Sebundy. - Previous to this era Tolwas were the only coin in circulation, altho' Medals of an adulterated Silver of the same weight as Tolwas were bestowed on the Courtiers, on Ambassadors, or Poets & called Silver Tunga. - The Rajah now caused Mohurs to be issued of unalloyed Gold weighing Eleven Mashas and Rupees of pure Silver weighing 11½ Mashas with many more regulation than can be enumerated. -

But in reality the Royal and Munificent dis=position of the Emperor Acber pervaded his whole conduct, and encouraging by his Liberality the Arts and Sciences he appears to have collected from the remotest regions men of Eminence and erudition who labouring with the utmost

accuteness

خردمندان و دانایان هفت اقلیم بود هریکی از صاحب طبعان و الا دستگاه رسایی ذهن
و درستی دانش در مهمات متعلقهٔ خود تقرّبهای بدیعه و اختراعهای مفیده استخراج کرده
بایستان بادشاهی میرسانید حتی ارباب مکاسب و اهل حرفه در صنعت و پیشه خود کار
نامهای پرداختند ۵ بدانش چو پیشه شد آموزگار ۵ کند اهل دانش همروزگار ۵ رایه را
چند پسر بود کلان آنها دارا نام داشت مغفلی اکبری در خبک تهتنه بهمراهی خانخانان
تردد نمایان کرده کشته گردید کویند غفلتی اسپان از نعل طلا و نقره میکرد

احوال مرشد قلیخان و کیفیت دوازده دکن منقول از منتخب اللباب تالیف فرزانه مخلص بخافخان

مرشد قلیخان را که سابق دیوان دو صوبه دکهن فرموده بودند چشم تردد و پرداخت او بعرض سید
بعنایت اضافه و دیوانی باستقلال و اختیار تمام بهار صوبه دکهن سرافرازی داده برای
پرداخت و آبادی ملک ویران شده تازه به تسخیر آمده که از ایام قحط سال و لشکرکشی پرگنات
بسیار بیچراغ و خرابه محض کم گشته بودند احکام صادر نمودند بر طالبان اخبار چگونکی وضع
روزکار محققی نماند که ولایت پر وسعت شش صوبه دکهن از قدیم ملک بود زیر سیر حاصل که
دستور تشخیص جمع مال بر هیکه شمار و بمودن زمین بچریب و تقسیم غله نمودن در میان بود چنان
مقرر بود که هر یک از دهاقین و مزارعان که یک کلبه و یک جفت گاو انچه می توانست
کشت کار می نمود و هر جنسی از حبوبات و بقولات که میخواست می کاشت بر سر کلبه که
فصلی باختلاف بلاد و پرگنات در سر کار میداد باز پرس نمیکنند هم رسیدن غله و غیره در میان نمی آمد
بعده که بمرور ایام ملک متصرف خیتاد در آمد و از افات غیر مکرر روزکار پرگنات و دیهات رو بویرانی
گذاشت و روز بروز ویران تر میگردید و رعایای از ملاحظه در آمدن ملک به قبضه اقتدار مغلان
متفرق گشته روبا وطمانیت نمی آوردند مرشد قلیخان که از ترکان متصدی پیشه سیاق دان فهمیده
کاربلویانت با کثر اوصاف حمیده موصوف بود بدستور نو در مل که در عهد فردوس آشیانی اکبر
بادشاه دستور العمل ملک هندوستان گردیده بود بپرداخت ملک و کرداوری رعایا متفرق شده
کوشیده بجای امنای فهمیده کارخداترس و عمال کاروان مندین تعین نموده ابتدا از اراضی

acuteness to improve and amend their respective charges were sure to be honored by the Royal beneficence and in a particular manner Artificers and Tradesmen brought their professions to the greatest perfection - a Verse - when Monarchs instruct their Subjects, science becomes universal. -

Rajah Tudor Mull left several sons the eldest of whom was killed in the wars of Thautta fighting under Khan Khanan; his name was Dhara and it is reported the nails of his Horses shoes were of Gold and Silver. -

An Account of the Institutes of Shurshud Culi Khan extracted from the Shirshuccub al Bauk composed by Sheyza Hashim intituled Kafi Cawn. -

The Vigilance and attention of Shurshud Culi Khan whilst Dewan of two Soubahs in the Decan being properly represented, his Authority was extended to the two others recently subjugated. - These Territories having been greatly depopulated, from the uncommon dearth of provisions aggravated by the Horrors of War, the Dewan introduced a Variety of Regulations, which merit the attention of the intelligent and informed. -

The Six extensive Soubahs which constitute the Decan have from the Earliest ages been considered as highly productive and affluent, even before landed property was discriminated by mensuration and the Villager or peasant cultivating the greatest extent which a single Plow and Couple of Oxen enabled him to do, sowed it with whatever Corn or Vegetable he chose upon paying a small Tax levied on the Instrument of his labour, without being reclaimable on its' produce, and varying in different Districts. - In subsequent Ages when the Decan was subjected by the Mogals and when unheard of Calamities had desolated the conquered Territories and the emigrations grew daily more alarming from the apprehensions entertained by the Survivors of the Domination of their Conquerors, Shurshud Culi Khan, a Turkish Mutseddy, who to consummate abilities added long experience and unblemished Reputation introduced into this Country the same institutes which Rajah Tudor Mull in the reign of the Emperor Acber had previously established through out Hindostan after considering the situation of the Country and reassembling the dispersed Ryots, he dispatched carefull Aumins and experienced Aumils into every quarter who first * measured the extent of the land in Cultivation in every Purgunnah

which

اکثر برکنات را به بهبودن در آورد که نام رقبه خوانند بعده تفریق قابل زراعت و کوله و نالهٔ که بکار
کلبه رانی نماید نمود هر جا بمقدم ندشت و وارثان مقدم قدیم انجا از صدمات حوادث لیل و نهار
مفقود العصر گردید مقدمه انجا را به مردمی که جوهر استعداد ابادی و برد خت حال رعایا داشته باشد
مقرر نموده خلعت داده سر کرم کشت کار ساخت و دیگر برای خرید گاو ما یحتاج زراعت مبلغ از نگار
بطریق تقاوی بمقدمان حواله نموده باعمال فرمود که سری فصل باقساط بوصول در آرند و سه
عمل قرار داد اول آنکه شش تشخیص که در زمان قدیم بوده دویم بٹای یعنی تقسیم غله نموده
گرفتن و آن را بار منقسم ساخت سیوم قسم اول آنکه هر چه از آب باران تا هنگام درو بمزارع رسد
هر جنس که باشد بالمناصفه مقرر نمود یعنی نصف سالم برعایا برسد و نصف در سرکار در آید مکرر هر جنسی
که از آب چاه بمزارع رسد اکثر از جنس غله خریف و ربیع باشد سیوم حصه از سرکار و دو حصه
که وران احادی و ظلم را دخل نباشد برای رعایا مقرر نموده و سوای هر چه از جنس اعلی مثل انگور
و نیشکر و کیله و خشخاش و زرد چوب و زیره و اسبغول وغیره بهم رسد نظر بر خرج آب کشی و امتداد ایام
بمزارع رسیدن آن جنس مختلف از نهم حصه گرفته باچهارم حصه برای سرکار باقی برای رعیت
قرار داده سیوم انچه از آب کاریز و نهرها که از دریاها بریده آورده بزرعیت آب میدهند برای تقسیم ان
برخلاف جنس چاهی کم و زیاد مختلف داخل دستور العمل نموده و عمل سیوم در مقابل تشخیص سر بسته
و تفریق بنای جریب مقرر فرمود یعنی ربع هر جنس از حبوبات و بقولات و جنس اعلی گرفته
نظر بر خرج و کمیت بهم رسیدن حاصل مزروعه نموده فی بیگهه دستور نمود که بهبودن زمین از هر جنسی
بقرار مختلف باز یافت نمایند و این وجه مقرری که فی بیگهه از هر جنسی بگیرند در سه بهار صوبه در ملک دکهن
بدوازده مرشد قلیخان شهرت داد گویند بسیار میشد که مرشد قلیخان وقت جریب نمودن نظر برانیکه رعایای
حیف و میل بعمل نیاید و در ربع تخمیناً گرفتن غبن و خش نشود خود سر ریسمان بکطرف جریب میگرفت
ازین جزو سه و پرداخت روز بروز برافزونی و ابادی ملک و محصول ان می افزود دیگر باید دانست
که اطراف ملک دهلی و اکبرابادمراد از بیگهه خوردکه رعایای برکنات میان همدیگر و با حکام و عمال
و دادستد دارند هزار و دو صد درعه شاه جهانی ست و بیگهه دفتری سه هزار و نهصد درعه
مکرر میباشد که مراد از سه بیگهه رعیتی ست یک بیگهه شد و باز بیگهه که بامینه داران از طرف بادشاه

which was called Ruchba - Afterwards seperating the arable Lands from those rendered incapable of cultivation by Pools and stagnant waters - Wherever there was no Muccuddum established and the Descendants of the antient Ones dispersed or forgot, the Management of the Village was committed to persons indefatigable in improving the Lands and protecting its Cultivators, whom he distinguished by honorary dresses and animated with a love of Agriculture. And to them he likewise entrusted Sums to be employed in the purchase of Oxen and the Implements of Husbandry which was denominated Tacawbi - His Amuns were instructed to receive the collections by instalment and three Regulations were adhered to; the 1.st a certain Rental agreeable to the former levies - the 2.d Battäi or an equal division of the Crops in which however he distinguished 3 Variations the 1.st in Crops depending on the periodical Rains, of which one half was appro=priated for the Revenues, and the other remained with the Cultivator The Grain Crops of the Autumnal or Vernal harvest, in which artificial moisture is requisite were divided into Thirds of which one was the property of Government and the remaining two were left to the Cultivator From which no deductions were admissible - Grapes, Sugar canes, Plaintains, Khush Khush, turmeric &c.a in consider=ation of the additional expence in procuring water were assessed according to the difference of Circumstances from 1/6.th to 1/9.th of the produce and 3.d with respect to situations where artificial Cannals and Rivulets must necessarily be dug their Assessment was regulated solely by local Circumstances - The Third Regulation by a com=parison of the prescriptive Valuation with the Battäi or division of the Crops laid the foundation of levying the Rents by Square Measurement - that is taking a Fourth of the Crop produce whether Corn, Pulse or Articles of more expensive Culture which were proportioned with reference to the current price of so much pr Bigha - By this means every Crop was taxed according to the number of Bigas and these Institutes are known in three or four of the Soubahs of the Decan by the name of the Dhara or Regulation of Murshid Culi Khan, whose design in measuring the Land is known to have been the protection and encouragement of the Peasantry that no conjectural exactions might be extorted by oppression above the fourth of the produce - He frequently held the Rope himself - This attention and care daily added to the population of the Country and augmentation of the Revenues - It may be necessary to add that in the Vicinity of Delhi and Agra a lesser Bigah consisting of 1200 Dera Shah Jahany is commonly understood by the Peasants in all transactions with their rulers or Aumils, altho' the Biga Duftery (or Exchequer) is fixed at 3600 square Dera equivalent to three Bigas of Royalty a Third Biga is introduced into the Royal Firmauns. For religious and

charitable

درفرامین درج میکردد و آن را بیکهه آلهی خوانند بهزار و چهارصد درعه کثری بالا میشود و هر بیکهه را بهست حصه نموده
هر حصه را بیوه خوانند و تمام مدار کشت کار و حساب سرزمین اطراف صوبه جات توابع شاه جهان آباد بر بیکهه است
و در دکهن مختلف است هر چند که در صوبجات دکهن نیز آخر حساب بیکهه بعمل می آرند اما بیشتر باسم اوت
در دفاتر ثبت میکردد و حساب آن چنین است که در نهاندیس چهار بیکهه رعیتی را که مراد از هر بیکهه سه هزار
و شش صد بیکهه مکرر باشد دران ملک ازین خوردترین بیکهه نمی باشد یک پرتن نامیدو بهست پرتن را
هشتاد بیکهه باشد بلک اوت کویند و در صوبه برار و اطراف آن هشت بیکهه را نبتن خوانند و دو نبتن را
یک اوت نویسند و باز لفظ اوت اطلاق نمایند براسم قلبه مطابق هر مزرعه که یک جفت کاو داشته باشد
هر چه تواند بدان جفت کاو و کلبه رانی نماید آن را نیز اوت کویند دیکر باضلاع دهاقین دکهن که در دفتر پرکنات
نیز ثبت میکردد مقابل محصولان زراعت محصول باغات نمایند یعنی هر قطعه زمین که حاصل انجا
از اب چاه بهم رسد خواه جنس غله باشد خواه نیشکر وغیره جنس اعلی باشد ان را باغات میخوانند

charitable grants it is called alhi and consists of 5400 Dera - all these Bigas are divisible into 20 parts each of which is denominated a Biswa and in every Soubah dependant on Delhi the produce of agriculture and accounts of Land were valued by Biga - In the Decan however the mode varies altho' the Biga has been recently introduced there the calculations were made in Cust according to the following Table - In Candeis 4 Bigas consisting of 3600 Dera =, which is the least Biga known there is named 1 Purtun, & 20 Purtuns or 80 Bigas make 1 Cut, - In Berar 28 Bigas are denominated a Nuttin and 2 Nuttin make 1 Cut. - The word Cut has like= =wise a reference to the Plough it being applied to the Quantity of land which a man can cultivate with a single Plough and couple of Oxen - Another corruption of the Peasantry has found its way into accounts as for Instance - terming the estimated Value of the produce of Biga the Bagban Revenues, which originates in a Misapplication of the word Bagban or Garden, to every Crop which requires artificial Moisture should it even be grain or Sugar Canes. -

از رموزات عالمگیری

فرمان بادشاه اورنگ زیب عالمگیر غازی

کفایت شعار مطیع الاسلام رسکداس بمرحمت بادشاهانه امیدوار بوده بداند از انجا که همگی همت والا و تمامی نهمت فلک اعتلا بر آزدیاد و آبادانی و معموری و استرفاه حال کافه رعایا و عامه برایا که بدایع ودایع حضرت آفریدگار جل ذکره اند مصروف است درینولا بعد استفسار حقیقت عمال پرگنات خالصه شریفه و کاربردازان پیشگاه خلافت و جهانبانی بموقف عرض اشرف اعلی رسیده که امنای پرگنات ممالک محروسه جمع اکثری از مواضعات پرگنات را در اغاز سال بنظر برحاصل سال کامل و سال حال و رقبه قابل زراعت و حالت و استطاعت رعایا و دیگر خصوصیات داشته مشخص مینمایند و اکثر از رعیت بعضی از دیهات که باین عمل راضی نمیشوند جمع از انهنگام رسیدن مزروعات بعمل جریب یا کوت تشخیص مینمایند و در برخی از قریات که مزارعان وکش و رزان انجا را بر بشان حال و کم بضاعت میدانند حصه غله به قرار نصف یا سیوم حصه یا پنج دو یا کمتر و بیشتر میسازند و در آخر سال طوامیر جمع نقدی موافق ضابطه و معمول بتصدیق خود و قبول کروریان و دستخط چودهریان و قانونگویان بدفتر خانه معلی ارسال میدارند لکن سررشته اراضی هر پرگنات بقید مزروعه و تفصیل اجناس خریف و ربیع بدین نمط که در سال گذشته چه قدر جنس کامل بود و ناقص چند و در سال حال نسبت بگذشته بزیادتی یا کمی چه تفاوت باشد و تعداد مزارعان هر موضع بتفریق مستاجران و رعایا وغیره بدفتر خانه معلی نمیرسد و کیفیت هر محال و بردخت متصدیان انجا که پس از تشخیص جمع بر تقدیر وقوع کمی در حاصل ان محال کمی باران یافت سرمازدگی یا ارزانی غله یا غیر آنرا دست اویز نموده مبلغی از جمله جمع مجرا میدهند قرار واقع ظاهر نمیشود اگر آنها بحقیقت مزارعان و مزروعات هر قریه دارسیده از راه جرسی عمل نمایند و سعی در مزروع ساختن اراضی لایق زراعت و افزودنی کشت کار جنس کامل بکار برند پرگنات ابادو معمور و رعایا مرفه الحال خواهند شد و زیادتی در محصول پدید خواهد آمد و اگر در انصورت افتی از افات رود هم از راه کثرت زراعت نقصان فاحش در حاصل راه نخواهد یافت حکم جهانمطاع عالم مطیع شرف صدور می پیوندد که بحقیقت هر ده از دیهات پرگنات متعلق دیوانی و امینی خویش وارسد که اراضی لایق زراعت دران چقدر است

Copy of a Sirmaun of the Emperor Auringzebe Alemgeer in the 8th year of his reign or A.D.— from the Remoobat— Alemgeery—

To the Promoter of utility & advantage, obedient to the true faith, Rifshuk dofs, living in hopes of the bounty of the Empire, be it known, as all our august desires & designs, elevated to the Sky, have for their object the Increase of the culture and population of the Country, and the happiness and Ease of the Ryots, the highest trust of the almighty creator, the Idea of whose Dignity is immense; & upon Enquiry lately made into the State of the affairs of the Pergunnahs of the Khalsa Shereefa; & of the Tavieldars, from the Ministers of our Empire, it has come to our Sacred Knowledge, that people, such as Aumeens of the Pergunnahs in our dominions, adverting to the Amount produced in the most favourable Years & some late years, & the quantity of Land which will admit of cultivation, the ability & circumstances of the Ryots, & other objects of moment, do in Sweral of the Villages in the Pergunnahs fix the Jumma at the commencement of the year; & if any of the Ryotts of the Villages do not consent to this mode, they settle their Jumma at the time of the harvest by a measurement of the lands, or by ascertainment of the produce (Cunhote) & in many of the Villages, the Husbandmen and Tillers of which they know to be in a State of poverty and Distress, they settle with such men, by taking a proportion of the grain, either an half, a third, two fifths, or more or less, and at the end of the Year they transmit to the Royal Duftur, according to established customs, general accots of the Specie Realized, having first authenticated them; and these accounts are also confirmed by the Crores, and Signed by the Chowdries and Canongoes, but no account of the Lands in each Pergunnah, Specifying the exact produce of each, and distinguishing the different articles of the Kurreef and Rubbee harvests; Viz. what quantity of a Superior value, and what of an inferior, was produced in the last year, and what encrease of diminution in the present year compared with the former, or an account of the number of cultivators in each Village, distinguishing the farmers, Ryots, &c comes to the Royal Duftur; by which the State of each Mahal, and the conduct of the Mutseddies of such Mahal, with respect to the deductions that have been allowed by them from the Jumma, as first settled on account of deficiencies in the collections of that Mahal, proceeding from a Scarcity of rain, a Severity of cold, cheapness of grain, or such other causes, do not clearly appear. If they make themselves perfectly acquainted with the State of the cultivators and produce of each Village, and act from a perfect Knowledge thereof, and take pains in the culture of lands which will admit of cultivation, and for the improvement of cultivation, in order to effect the Increase of the Revenue to its full amount, the Pergunnahs will flourish and be in a State of Plenty, and the condition of the Ryots will be happy; an Increase will also appear in the produce: And in case of a calamity, the loss will be mitigated by the additional cultivation. The Royal order requiring the obedience of the world, is issued, that you (Rifshuck dofs) make yourself acquainted with the State of every Village in the Pergunnahs appertaining to your Dewanne & Sumeeny, informing yourself what quantity is cultivated,

and

وازانجمله مزروع به مقدار و نامزروع چند و جنس کامل در هر سال به مقدار میشود و موجب مزروع
نشدن از اراضی مذکوره چیست و بنزد رباید که در زمان سعادت نشان حضرت عرش آشیانی
در عمل دیوانی راجه تودرمل دستور اصل محصول چه بود و وجوه سایر موافق ضابطه قدیم است
یا از سال جلوس مبارک زیاده بران قرار یافته و مواضع آباد چقدر و ویران چند و باعث
ویرانی چیست و پس از دریافت کیفیت ایمر اتب سعی در آزدیاد آبادانی دیهات ویران
و مزروع ساختن اراضی قابل زراعت بقول درست و قرار مناسب و افزونی جنس کامل
بکار برد و هر جا که چاه نا معطل شد در مرمت ان و احداث دیگر چاه ها بکوشد و جمع ان را
بنوعی تشخیص دهد که کافه رعایا بحق خود برسد و مالواجب بهنگام بتحصیل درآید و بر هیچ احدی
از رعایا تعدی نرود و هر سال نسخه جات مشتمل بر قید تعداد مزارعان هر موضع و اراضی مزروع
و غیر مزروع چاهی و بارانی اجناس کامل و ناقص و سرانجام مزروع ساختن زمین لایق زراعت
و افزونی جنس کامل و اباد شدن دیهاتی که از ستوات ویران بوده درست نموده
دستور العمل سابق و انچه زیاده مقرر شده باشد بتفصیل انرا با مقدار مبلغی که در سال تمام فراهم
آمده باشد معروض دارد و این ضابطه و پرداخت را از ابتدای خریف ابلان سیل
سنه هشت از جلوس والا مقرر داشته بدانموجب عمل نمایند و بعاملان محال جاگیر
داران هم تاکید کنند که بهمین نمط کاربند شوند و سوای این قانون ماکه تبسط میشود بعمل
آوردن لازم دانند اول انکه عاملان و بجودهریان را در خلوت راه ندهند و مقرر کنند
که سر و یوان حاضر میشده باشد و ریزه رعایا و غیره که برای عرض حال بیایند انهارا
در خلد و ملا راه داده بخود آشنا سازند تا در اظهار حاجت محتاج بتوسل غیری نباشند
دوم انکه بعاملان قدغن نماید که سر سال ده بده بمزارع و تعداد قلبه و کمیت رقبه
وارسیده اگر رعایا مرفه الحال باشند اهتمام کنند که هریک بقدر حال در ازدیاد تخم ریزی
کوشیده نسبت سال گذشته افزونی مزروعات بعمل آرند و از جنس ادنی بجنس اعلی
میل نموده تا توانند زمین لایق زراعت افتاده نگذارند و اگر احدی از کارنده ها فراری شده
باشد و به آزادی باشد و در ماده معاودت او بمکان مالوف جهد بلیغ بکار برند و همچنین

and what uncultivated; and how much is produced every year of the Superior Articles; & what is the reason why the lands have not been cultivated; you will also inform yourself what was the usage with regard to receiving the customs (Mahsool) in the time of his Majesty, when Rajah Tooder mull was Dewan. Also, whether the Rate of the duties (Sayer) is the same as formerly, or whether they have been increased since the commencement of our auspicious Reign; and also how many Villages are populous, and how many deserted, and what is the reason of the depopulation. After making yourself acquainted with these Particulars, you will apply yourself to the promotion of an increase of population in the Villages which have been deserted, and to the cultivation of those lands which will admit of it by adhering to your word, being just to your engagements, and augmenting the produce of Superior articles. You will also, where a well shall have become unserviceable, put it in repair, and dig other wells, and fix such a Summa for them, that the Ryots may obtain their Right, and the Revenue may be collected with punctuality, & no oppression may be exercised upon a Single Ryot. You will also draw accounts every year of the number of cultivators in each Village, of the land which is cultivated and uncultivated, and of the wells; containing likewise Information regarding the Rain, the articles produced, both those of a Superior & those of an inferior Value; the Requisites for cultivating the land which will admit of cultivation, the increase in the produce of Superior articles, and the population of the Villages which had been deserted during a course of years. You will also intimate the particulars of what may have been Settled exceeding the former Practice. Specifying the amount which may have been collected in the course of the whole Year. You will consider the following regulations, established from the beginning of the Currif (Harvest) in the 8.th Year of the Reign, and put them into practice accordingly; you will also direct the Aumils of the districts, & the Sagundars, to observe them, Viz.t First; You will not give the Chowdries & Aumils admission to you in private, but make it a Rule for them to attend publicly in the cutchurry, & when the lowest Ryots shall come to represent their case to you, you will make them your friends by Shewing them notice, and treating them with Kindness, that they may not have occasion for the Patronage of another in order to express their wants. Secondly; you will direct the Aumils to inform themselves in the beginning of the Year of the cultivators in every Village, the number of Ploughs, and of the portions of lands; and Should the Ryots remain, to admonish them (every man according to his condition) to Sow more Seed, & promote a better harvest than that of the preceding Year; also to Shew such an Earnestness to cultivate articles of a Superior nature in preference to those of an inferior, as not to have more land which will admit of cultivation uncultivated, than they can possibly avoid. But Should any of the men have deserted, the Aumils will then inform themselves of the cause, & use every means to bring them back to their former Habitation: they will also endeavour,

درفراهم آوردن کشاورزان از اطراف وجوانب سعی مشکور واستمالت دلاسای موفور
بجا آورند وزمین بخیر بدستوریکه مزروع شود مقرر سازند سیوم انکه بامنای پرگنات
تاکید نماید که سرسال بموجودات مزروعات ده بده اسامی وارد رسیده جمع رااز روی
جرریبی بمقتضای کفایت سرکار ورفاهیت رعایا تشخیص نمایند ودون جمع بدفتر خانه
والا ارسال دارند چهارم انکه بعد تشخیص جمع مقرر کند که بروفق معهود که درهر پرگنه اقساط
مالواجب قرار می یابد درمیناب قدغن کند که تحصیل محصول برمحال شروع نموده بازخوشت مطابق
میعاد بعمل آرند وخود هفته بهفته خبر گرفته تاکید نماید که از قسط معین چیزی باقی نگذارند واحیانا
از قسط اول چیزی موقوف داشته باشند در قسط دوم بقید وصول درارند والا در قسط سیوم
بالتمام بی باق نمایند پنجم انکه باقی سنوات را اقساط مناسب بقدر حاجت وطاقت
رعایا قرار داده بکرویان تاکید نماید که مطابق وعده به تحصیل درایند وخود در سرانجام وصول آن
خبردار باشد ومستعد نشود که از مساهله عمال در تعویق بیفتد ششم انکه هرگاه خود
برای دریافت حقیقت پرگنات برایند ودر دیهی که عبور نماید صورت مزروعات واستطاعت
مزارع وقدر جمع بنظر درآورده اگر تفریق جمع برهر واحد حق وحساب بعمل آمده باشد بهتر واگرچودهری
یامقدم یاپیواری سهم بر بکی نموده باشد مزارع را مستمال ساخته بحق رساند وکنجایش
از تحت متغلبان برارد بالفعل در تشخیص سالحال وتفریق موجودات آن از روی راستی و
جرریبی پرداخته مفصل برنگارد تا حقیقت کاردانی امناء وچگونگی بخت آن درزارت پناه ظاهر شود
هفتم انکه نانکار والغام موافق معمول عمل سرکار خالصه شریفه بحال دارد وانچه عاملان
سرکار عالی متعالی افزوده باشند وارسد که آن جماعه از ابتدای تنخواه جاگیر چقدر ودرمانواجب
باقی نگاهداشته وبه مقدار بصیغه کمی وآفت مجری گرفته نظر برایمراتب گذشته رابازیافت نماید
وآینده موقوف دارد که هرگاه آنها حقیقه واجبی پرگنات رابحال اصلی خواهند داد وحقیقت
بعرضی والا خواهد رسید درخورد وتنخواهی بهرکدام رعایت خواهد شد هشتم انکه درفوطه خانه
مقرر کند که فوطه داران سکه مبارک عالمگیری بگیرند وبرتقدیر عدم وجود این جنس روپیه شاهجهانی
یعنی رایج بازار گرفته صرفسکه ابواب جمع نمایند اما روپیه کموزن که رایج بازار باشد هرگز داخل فوطه خانه

endeavour, by every Satisfactory assurance and encouragement, to collect Husbandmen from the circumjacent country, and dispose of the land covered with Thickets, so as to cause it to be cultivated. Thirdly; you will direct the Aumeens of the Pergunnahs to act as follows: They will inform themselves in the beginning of the Year of the State of the produce of each Village, and the quantity belonging to each Individual, and with the minutest Knowledge form a Summa, having respect both to the advantage of the government and the Ease of the Ryots: They will transmit the Dowl Summa without delay to the Royal duftore. Fourthly; after the formation of the Summa, you will be careful that the collections be opened at the proper time, and carried on conformably to the Kists which are established in each Pergunnah, and that the persons be called upon who do not pay at the time fixed. You will also every week inform yourself, and issue your injunctions that no balance be left in part of the Kist. However, if it should happen that part of the first Kist should remain unpaid, be careful that it be noted to be collected in the Second Kist; but at any Rate that it be paid complete in the third Kist. Fifthly; Settle proper Kists proportionate to the condition and ability of the Ryots for old Balances, and direct the crories to collect the Amount agreeably to the Engagements, and yourself attend to the completion of the collections; and be careful that no delay be occasioned by the negligence of the Aumils. Sixthly; when you Yourself investigate the State of the Pergunnahs, in whatever Village you may arrive, you will make yourself acquainted with the State of the produce & value, the ability of the cultivators, and the amount of the Summa. If upon Separating the Summa, it shall appear that the proportion of every Ryot is just and equitable, it is well; but if the Chowdry, or Muchulbum, or Putwarree, Should have been guilty of oppression, you will encourage the cultivators, and redress them, and take away from any man the profit which he may fraudulently have reserved to himself. You will immediately apply yourself with the greatest care & Probity to the formation of the Settlement of the present Year, & the Statement of the particulars of the balance in hand, and transmit a circumstantial account, that the official Knowledge of the Aumens, and your own good conduct may appear Seventhly; continue the Nankar and Enaum agreeably to the established practice of the Khalsa Shereefa; You will learn in what respect the Aumils of the Prince may have encroached them, and resume them, assigning for your reason, the Amount of the Balances which those Servants have left uncollected in the Jaghir Since the time it was granted to the Prince, and the deductions which they have taken on the plea of failure of produce & accidents, and discontinue them in future; that when they Shall restore these Pergunnahs to their original State, & the circumstances be represented to the Huzzoor, every man may experience favour from the Huzzoor proportionably, to the degree of his Loyalty. Eighthly; established it as a Rule in the Totakhanna, that the Totak dars shall receive Siccas coined in the Reign of Allumgueer: In case the Rs of this kind are not to be procured, they will take Shawjehanny Rupees, which are current in the Bazar, & settle a Batta so as to render them equal to Siccas; but they will never admit into the Totakhanna Rupees deficient in weight which are not current in the Bazar.—

If

واکر بداند که در باز کردانیدن حبس ناقص تحصیل در تعویق می افتد وجه بدلای موافق حق و حساب
از رعیت گرفته بتدریج آزار و بر و بعمل آرد ششم آنکه خدانخواسته اکر آفت سماوی یا ارضی
در محلی رو نماید با منا و عمال تاکید بلیغ کنند که موجودات مزروعات را اقرار واقع بکمال احتیاط
نگهبانی نمایند و با حوال مزارعان وارسیده از روی خبر رسی موافق هست و بود مشخص سازند
و با ظهار افت سر رسته که تفریق ان با خیار چودهریان و قانونکو و مقدم و پتواری باشد هرکز اعتبار ننمایند
تا ریزه رعیت بحق رسیده از آسیب و نقصان ایمن ماند و متغلبان تغلب کردن نتوانند
هفتم آنکه در باب عدم بثه و اخراجات زاید المال و ابواب ممنوعه که باعث تفرقه حال
رعایاست با منا و عمال و چودهریان و قانونکویان و مقدمان تاکید بلیغ نموده مجلکات نکیرند
که زیادتی و اخذ ابواب ممنوعه و معفوه درکاه خلایق پناه هرکز بعمل نیاید و همیشه خود
خبر کیر این جزئیات باشد و اکر احدی بران اقدام نماید و بمنع و تهدید باز نیاید حقیقت را
بحضور بنویسد تا از خدمت معزول شود و بجای او دیکری منصوب کردد یازدهم آنکه
برای برامد کاغذ هندوی بفارسی بحقیقت باجمه و بهری مال و اخراجات و رسومات
اسامی وارد وارسیده هرچه بهمه جهت از خانه رعیت برآمده باشد از ایمان و اصلات
فوطه خانه محسوب ساخته مابقی بتصرف امین و عامل و زمیداران و غیر ذلک را نام بنام
بنویسد و تا ممکن باشد کاغذ تمام و بیات پر کنه فراهم آورده ترجمه نماید و اکر بسبب عدم
وجود پتواری یا دیهی دیکر کاغذ مواضع معدودی بدست نیاید ان خبر را از روی برآمد
دیهات کلیه سراسری کرده داخل طومار کند دیوان را می باید که بعد تیار شدن طومار نسخه
اکر موافق دستور بعمل آمده باشد نکامدارد و وجه بتصرف عاملان موافق ضابطه و تصرف
چودهری و قانونکو و مقدم و پتواری انچه زیاده از رسوم مقرر کرفته باشند بمعرض بازخواست
درآرد دوازدهم آنکه از جماعه امنا و کروریان و فوطه داران هرکس که براستی و دولتخواهی
به تقدیم خدمت قیام نماید و موافق دستوری که بقلم درامده در هر باب اقدام ورزیده
مراسم نیکو خدمتی بجا آورد بنویسد که در خور کفایت اندیشی و دیانت داری به نتیجه
بهره مند شود اکر خلاف ان عمل نماید حقیقت او را بحضور برنکارد که از خدمت معزول

If they Should know however, that by returning these light Rupees they Should retard the collections, they will take from the Ryots a just and fair consideration for the Exchange, & Exchange them in their Presence. Ninthly; Should, which god avert, a calamity from Heaven bring distress upon the land, you will issue the most positive injunctions to the Aumils and Aumins, to watch the produce with the greatest care, and they will form a Settlement with the minutest attention, agreeably to Hustabood; and never allow a general deduction so as to leave the distribution of it in the power of the Chowdries, Canongoes, Muchudums, & Puttwarries; that the lowest Ryots may obtain their Right, and be Secured from Injury & loss, and that there may be no room for imposition. Tenthly; with respect to the Batta, and the Prevention of expences, exclusive of the Revenue and the prohibited Taxes, which are a grievance to the Ryots, having given the Strictest Injunctions to the Aumeens, Aumils, Chowdries, and Canongoes, take Muchulkas from them, that they Shall never levy an increase Batta, or any Taxes prohibited or remitted by our court, from which mankind find protection; and make it the object of your constant attention, Should any one of them be guilty of any Such Practice, and Should not be restrained by punishment and coercive measures, write an accot thereof to our presence, that he may be dismissed from his office, & another appointed in his room. Eleventh; by means of Persian translations of the Hindoo accounts, You will make yourself perfectly acquainted with the Particulars of the original Revenue, and the Taxes (Asul and Abaub) the amount paid to government, the extra charges and the Fees, Specifying what is received from each Individual: In Short, whatever Sums are taken on any account from the Ryots, and what part of it is paid into the Totakanna (Treasury) draw out an account of the remainder which has been embezzled by the Aumeens, aumils, Zemindars, and others, with the amount against the Names of each Person, & as far as possible, get together the rough accounts of all the Villages of the Purgunnah & translate them. And if by the absence of the Putwary, or other cause, you do not get possession of the accounts & some particular Villages, Supply these accounts by a comparison of those of the Villages collectively, & insert them in the general account. It is necessary that the Dewan, after the general accots are prepared, attentively weigh & consider them; if they are drawn out conformable to usage, let him keep them, and call upon the Chowdries, canongoes, aumils, muchuddums, & Putwarries, for whatever Sums they may have appropriated to themselves, exceeding their customary allowances. Twelfth; whoever of the Aumeens, cronies, & Totahdars, conducts himself in his Post with Integrity & Zeal & acts on all occasions agreeably to the rules abovementioned, performing good and faithful Services, of him write an account, that he may reap the fruits which he may merit by his Integrity and good conduct: & if any one acts contrarywise, intimate the particulars to our Presence, that he may be discharged from his office

called

واز نوکری برطرف شده پای بازخواست ومواخذه آمده سزای کردار ناهنجار در کنار
خویش بیند سیزدهم انکه گرد آوری سررشته کاغذ بنا کیند تمام بوقت وهنگام نماید ودر محلی
که خود قیام داشته باشد روزنامچه تحصیل مال وسایر وتزخ نامه روزبروز از برکنات
دیگر وروزنامه تحصیل مال وموجودات پانزده روزه وارسته تحویل فوطه دار وجمیع
وصلباقی ماه بماه وطومار جمع ومجمل وجمع بندی وجمع وخرج تحویل فوطه دار فصل بفصل از
عاملان بقید تحصیل درآورد وانرا ملاحظه نموده انچه زواید از حساب معروف شده باشد
بمعرض بازخواست درآورده بدفتر خانه والا ارسال دارد وکاغذ خریف تا ربیع وکاغذ
ربیع تا خریف موقوف نگذارد چهاردهم انکه امین وعامل وفوطه دار که از خدمت
معزول شود کاغذ از انها بنا کیند تمام گرفته سرحساب اید وابواب بازیافتی از روی بدر
نویسی موافق قاعده دیوانی بمعرض بازخواست درآورده کاغذ را با سررشته وصول
وابواب بدرنویسی عامل معزول بکچهری والا بفرستند که از محاسبه دفتر فراغ
حاصل نماید پانزدهم انکه نسخه دیوانی مطابق قاعده معهود فصل بفصل مرتب
ساخته بمهر وتصدیق خود بدفتر خانه والا ارسال میداشته باشد تمام شد

called to an account, & meet with the Punishment due to his demerits. Thirteenth; collect the accounts by means of the Strictest Injunctions at the proper Season. In the Mahal where you may reside, keep a Diary (Roznamah) of the collections on account of Revenue & duties (Saier), and also a daily Price current (Nerhnamah); & with respect to the other Pergunnahs, furnish yourself with a daily account of the collections made; & also, an account of the balance in Hand every fifteen days, an Athsuttah account current of the cash in the possession of the Totahdar, and a Monthly Jumma Wasel Bakee; a general account of the Jumma, Mujmil, or close of the collections, Jummabundee & Jumma-Kurch of the Money in the charge of the Totahdar; all the accounts take from the Aumils every Harvest (Fusil) and having examined them, whatever unauthorized charges may appear, you will cause to be Refunded, and remit them to our Royal Duftur. Do not Suffer the accounts of Kurreef to be delayed till Rubby, nor those of Rubby till Kurreef. Fourteenth; having immediately obliged Such Aumeens, Aumils, & Totahdars as may be discharged from their offices, to deliver up their papers, Scrutinize the accounts, and cause such articles as at the time of their being audited were not admitted, to be Refunded agreeably to the Usage of the Dewanny; & transmit to our Royal cutchery their accounts, with the particulars of the Receipts on account of articles which have not been admitted, that they may be by this means acquitted from all further demands from our Duftur. Fifteenth; Having prepared the Dewanny Procedings agreeably to the usual form, transmit them to our Royal Duftur every Fusil, under our Seal & Signature.—

نقل از منتخب اللباب تصنیف میرزا ابا شاشم مطابق عالمگیر نامه در باب محصول محالات سایر مندوستان و احکام مجموعه کل ابواب
فوجداری و راهداری و باندری و غیره در سلطنت عالمگیر در سنه یکهزار و هفتاد و هجری و باعث عدم جاری آن دستور العمل عالمگیر

چون بادشاه حق شناس عدالت اساس بدرگاه خالق العباد و مذر بسته بود که اگر سر برای
هند کرد و نظر بر رفاه حال خلق الله سوای محصول فی جهل دو از نهود و چهل یک از مسلمین
که موافق حکم شرع متین خلفاء راشدین و بادشاهان دین دار سلف گرفته اند باقی کل ابواب
محصول را که خلاف طریقه محمدی در طریق بلاد و پرگنات هست و در صوبه هندوستان فرمان
روایان سابق گرفته آمده اند و مجموعه محصول که چند بابت منجمله آن تعداد خواهد در آمد دو سه
برابر کل حاصل ایران و توران میشد معاف و مرفوع القلم فرمایند خصوص در این ایام
که سبب اختلال احوال ملک و رعایا و عبور لشکر که از صدمات امواج سیلاب فوج در یا موج
که تا دو سال دشت بهای اطراف سمت شرقی و شمالی و جنوبی بودند برای سکنه اکناف
قلمرو هندوستان حکم تلاطم چهار موجه طوفان در یاد اشتند و کمی باران نیز در بعضی بلاد علاوه
کرانی غله و خرابی حال و نالش ضعفا گردید لهذا در ایفای عهد بحکم او فوا بعهد کم کوشیدن
که لازم ملزوم یکدیگر است واجب و اجر عظیم دانسته اولا حکم معافی محصول باندری یعنی از زمان قدیم
معمول بود در بلاد و ممالک محروسه اصناف کاریگران و اهل حرفه هرچه از جواهری
و صراف گرفته تا قصاب و بخوذ بریز و سبزی فروش در کوچه و رسته بازار پادشاهی بر زمین ملکی خود نشسته
بکسب و کار بیع و شرا می پرداخت هر کدام کرایه زمین وضع مقرری در هفته و ماه بسرکار میدادند
و مبلغ کلی ازین باب بعد فوت و فرو گذاشت متصدیان در خزانه عاید میگردید معاف فرمودند دیگر
حاصل عمده از راهداری بود که بر سر کل معبرهای آب اطراف صوبه جات و طرق که باین هر سر
چهار چوکی نشانده فی عرابه و شتر و گاو و اسب و آدم سوای محصول جنس از تجار و مسافرین متردد
و دواب خبر از فوت بعفو و تعدی گرفته ابواب جمع می نمودند و مبلغ خطیر بعد دست برد راهداران
واصل سرکار میشد حکم معاف آن نمودند اگرچه مجموعه مفاد باب در شمار معافی در آمده اند که بعضی
ازان بشمار می ایند اما ازین هر دو وضیعه مبلغهای زیاده از اندازه قیاس که از باب اوقاف
تجاوز می نمود و داخل نسخه جمع دیوانیان میگردید سوای آن حاصل ایام بازار عرس بزرگان

Extract from the Muntecub al Baub, compiled by Mirza Kashim from the Alumghir Nama, relatives to the territorial assessment; & the prohibition issued by Aurungzebe against collecting the taxes denominated Tawjdari, Rahdari, Tanderi &c in AH 1070, with the obstacles to the observance of the edict.

In the discerning and just Monarch Seizing His Eyes on the Throne of the Creator of His worshippers had resolved that if ever he adorned the Imperial Seat in Hindostan intent on the relief of Gods people, exclusive of the tax of 2 in 40 from Hindoos and 1 in 40 from Mussulmen, established by the Equitable Khalifs and other Faithful Sovereigns of former Ages, in conformity to the Mahomedan Law, every other impost established and levied by other Rulers in the Districts the Soobahs and Purgunnahs of Hindostan and from which the Amount of the receipts under different Heads (of which several will be hereafter enumerated) doubles nay triples the aggregate of the Revenues of Persia or Tartary should be finally abolished. At this time therefore, when the confusion prevalent in the Country, and Among its Cultivators, together with the Movements of Troops who driven by the dashing Waves of the torrent of War have inundated the East, the North & the South whilst the Inhabitants of Hindostan remained exposed to the fury of the Tempest, Scarcity of Rain likewise which prevailed in some districts added to the dearth of Corn, the Misery and Complaints of the wretched recalled the divine admonition "Establish your Times" which is particularly incumbent on Rulers, in order to expiate other offences - Considering therefore a reformation to be unavoidable his First Regulation directed the abolition of the Tenderi - This antient impost extended universally to every Tradesman or Artificer from the Jeweller and Banker to the Vender of Hay, Pulse and Vegetables, Every one who in the King's high way or in the Alleys of the Bazar appropriated a station for himself in which he vacated to the purchase or disposal of the Commodities of his profession, paid a weekly or monthly rent, which after the deductions of the Mutsuddies was received into the Royal Treasury. -

Another Impost was collected from travellers by placing Guards at every Ferry, and on the Roads between the different Stages; Guards were placed who levied a toll on every Carriage, Camel, Ox, Horse or Man exclusive of Litters on the Effects of the Merchant, the traveller or the Pilgrim - all these Heads of Receipt enforced by injustice and Violence produced an immense sum (even after the Embezzlements of the Collector) which was paid into the Royal Treasury - This Custom was likewise interdicted. -

Alth' the abolitions contained in the edict extended to 70 General Heads more of which will be recapitulated yet the two already mentioned produced an incredible Revenue the Amount exceeding Hundreds of Thousands was entred in the Dewani Books - The receipts on market days on the Festivals of Saints

&

وجائره کفار که درسال یکدو بار در هر معبد خانه اطراف چندین هزار اهل حرفه واصناف کارکر فراهم آمده
معاملات می نمودند واز مسکرات وخرابات وقمارخانه های وشرمساری طویانه وجرائی بخاره ها
ومحصول غله که خراج زمین آن رعیت مالکذار بسرکار واصل ساخته بشهر وقصبجات بیارد
وچهارم حصه زری که بابت قرض وحکام بصاحب مال از مدعی الیه میدهانیدند وجریمانه
وشکرانه واحمقانه وکه از هر موضع ومحال محصوله سایر ومال عمال از رعایا گرفته داخل کاغذی نمودند
وفروعی کل ابواب فوجدار وبابت بمبر بحری ویغره از کل قلم ووصولیات معاف وداخل ممنوعه
درگاه والا نمودند وسوای آن تا بحال آمدن ماکولات کل مسند ویهای غله را که این بمبر مبلغ
خطیر میشد به بخاره وغیره معاف فرمودند برای اجرای این حکم احکام جهان مطاع عالم
مطیع معه کرزبرداران واحدیان بهمه بلاد روانه فرمودند وحکم نمودند که از وکلای فوجداران
وجاگیرداران محلکه عدم اخذ ابواب مذکوره بکرند ووقت فرمودن خدمات تعهد اجتناب
ازانکه دام ودرم ازین وضوعات نگیرند ونمیگرفته باشند اگرچه پادشاه رعیت پرور
عالم نواز رعایت چنین گذشت مبلغهای زیاده از اندازه قیاس که از مآت والوف
وکرور تا بحاوز نموده بود نمود اما بقول الامر انکه سوای محصول یا مذری که مدار اخذ آن پیشتر
از اضافگران بلاد اعظم وپای تخت وحاکم نشین بود از میان برخواست وچند مابت
جزو دیگر برعایا معاف گردید یا فی بیشتر ابواب مثل راهداری ومیر بحری وفروعی تعلقه
فوجداران را بدو سبب برعایا معاف نگردید هرچند از طرف پادشاه مرفوع القلم گشت
لیکن حکام بدانجام بدستور سابق صریح علانیه تا زمان حال میگیرند اول بسبب عمده انکه
عالمگیر بادشاه بعد ظهور چنین نافرمانی که مکرر رعایا از تعدی فوجداران وحاکمان غافل از بازپرس
روز جزا وبیخبر از خدا بحق بحضور آمده فریاد واویلا می نمودند سوای حکم بتعقبات وتعین
احکام وتاکید بهدید آمیز پای سباست در راه متابعت شرع شریف بمیان نمی آمد که باعث
عبرت دیگران شود مکرر بعد ثبوت بعضی را بکمی منصب وعزل خدمت معضوب میساختند
وبعد چند روز بوسیله مربیان بحال می فرمودند دوم بسبب عدم اجرای حکم واطاعت نمودن
جاگیرداران عمده آن بود که بعضی ابواب ممنوعه که داخل راههای سایر پرگنات بود می باست

and sacrifices of Infidels (when thousand of Tradesmen and artificers assembled in the Vicinity of the Places of Worship) subjecting themselves to the Tax,- Spirituous and intoxicating liquors, Gaming Houses, brothels and Forage for the Cattle of Travelling Merchants, the tax on Grain transported to towns and Cities for which the Peasant had previously paid the land assessment, the fourth part of all debts recovered at Law Sirs, Dancers and Prostitutes, on all which Duties were regularly levied from the Ryots of every Village and included in the Sair accounts - besides the exactions collected under different Heads by the Fouzdar, the Mer Bahr &c throughout the Empire, were finally abolished and interdicted as were all Customs whatever at the Magazines of Grain until the price of Provisions should revert to the antient standard. -

In order to distribute this body of regulations Messengers were dispatched to every Quarter and an Order issued requiring a Bond from the Vakeels of the Fouzdars and Saghirdars for the Annullance of those exactions, upon the appointment to Offices also it was stipulated that they should be discontinued. - But altho' the Benovolent and humane Monarch commanded the abolition of similar exactions to an astonishing Amount, yet the Fact is that excepting the Pandri which was collected principally in large Cities under the inspection of the Controuling Power and Sew others of less importance which were thenceforth dismissed the greater part of these imposts such as that upon the Roads, with the exactions of the Mer Bhur and Fouzdar remained in Force notwithstanding the prohibition, which wicked Rulers still continue openly to disobey, and this refractory conduct may be attributed to two Causes - The 1st is that after the publication of the Edict when the Ryots came with Complaints and tears to give information respecting the violence continued to be practised by Fouzdars, and other Rulers forgetful of the day of retribution and Divine Justice, excepting an Order to make a scrutiny into the case accompanied perhaps by some Menaces and injunctions, the holy Law was never sufficiently enforced to furnish an example to other Culprits; but after the enormity being proved, the delinquent was perhaps degraded or dismissed from his Office, and after some days the importunity of his friends accomplished his reinstatement - The 2d insurmountable obstacle to the adoption of these institutes by the Saghirdars & Nobility was that several Heads of receipts by them prohibited, were included in the amount of the Jaïr of each Purgunnah,

it

در نظر کفایت سه کارنه نموده شریک اجرای حکم بادشاه گردیده آنذا مهای ابواب
معافی را از نسخه دیوانی و سررشته تنخواه برآورده باقی دام را تنخواه نمایند و حال انکه
وزرای کفایت انجام اصل دام را در نسخه بحال داشته باعث دام ملای جان
رعایا و وبال حال ضعیفان گردیدند جاگیرداران زبردست زورد ست بدست آویز
تنخواه کردیدند دام نادست از اخذان ابواب برنداشتند و ظلم راهداری که
زمینداران مفسد پیشه به تقلید حکام زیاده از انچه باحاطه توان آورد از مسافری
مترددین و تجار بظلم و تعدی میگیرند بجای رسیده که بسیار شنیده و دیده شده
که این معنی باعث کشته شدن جمع کثیر از مردم قافله بتاراج رفتن تمام مال
و عرض ناموس قافله گردیده خصوص جمعی که از سفر بیت الله زن و مرد در کمال عسرت
حال برمی گردند و کماشتهای حکام نزدیک بندر صورت نادار الخلافت دو روز
سه روز نگاهداشته بجبر و خواری رخت بدن انهان را کشیده میگیرند محرر اوراق
مکرر مشاهده کرده که بر سر راهداری مردم عزیز را که از طواف کعبة الله برگشته
عازم اوطان خود بودند مابین راه بندر سورت و نندربار کشته و رحمی ساخته عریان نموده
دران غارهای سر راه انداخته اند و بجز ذات پاک حق کسی بفور و فریاد ان مسافران مظلوم نرسید

it therefore became requisite to deduct the sum of the Exactions to be discontinued from the Books of the Dewan and the Amount of each Tunkah. But the Viziers apprehensive of so great a defalcation in the Revenues of Government, made no diminution in their demands, which perpetuated the Oppressions and injuries suffered by the poor from the unfeeling Jaghirdars armed with a Tunkha which only similar enormities could realize. — The extortions practiced by Zemindars on Travellers and Merchants on the roads, have now become so alarming as to occasion daily Murders and robberies and to render travelling even in Caravans almost impracticable, particularly those who visit the House of God whence both sexes return in the most abject condition, the Vakeels of the Zemindars from the port of Surat to the Metropolis frequently retaining passengers 2 or 3 days in Confinement and then stripp. them of their Clothes, and The writer of these sheets has repeatedly seen respectable persons who after performing their devotions at the Shrine of God were returning to their own habitations, and between the Port of Surat & Naderbar have been killed or wounded and then thrown naked into the Ditch by the road-side, when only the immaculate Divinity attended to their Cries & Lamentations. —

Copy of a Sunnud under the Seal of the Nabob Serfraz Khan Dewan of the Soobah of Bengal. –

On the 27th of the Month Ramzaun al Mabaric, in the 17th Year of the Reign. – Be it Known to the Mutsuddies and Managers both present and future, the Canongoes, the Muccuddims and Ryats of the Pergunnah of Rajshahy &c in the Soubah of Bengal, the paradise of regions, that in compliance with the written request, countersigned by the Eminent and noble Shujahul Doulah Mowutturmunnal Mulic, Shujahul Deen Mahomed Khan Bahadoor, ajeed Jung Nazim of the Soobah, an Account of Circumstances and Mutchulca have been signed, the particulars whereof are specified Viz. that the office of Zemindar of the abovementioned Pergunnah, from the Demise of the late Radm Gion, together with the Obligation of Peshcush, the Balances and Annual Collections from the said Pergunnah conformable to the written Engagement shall devolve upon the distinguished Raum Kaunth the adopted son of the defunct, who discharging faithfully the duties of that station, shall not neglect even the most trivial precautions: he shall remit the Peshcush &c and the Balances in stated instalments to the Treasury collecting the Revenues (with the exception of his Nuncar) in the customary manner and at the usual season, conducting himself towards the Ryots and Inhabitants in general in a conciliating manner and being indefatigable in the expulsion and chastisement of the Refractory – He shall be careful that no thieves or Highwaymen take shelter within his limits and labour for the Comfort and satisfaction of the Ryots, the increase of Cultivation, Population and Revenue. – He shall be attentive to the protection of the Roads, that Travellers may pass and repass without danger, but if a Robbery should occur he shall produce the Culprits with their Booty which shall be restored to its Owner: and the delinquent brought to Punishment: if he fails to produce the Guilty persons he shall consider himself responsible. He shall take care that no individual within his limits shall practice any unlawful actions or Drunkenness and shall make no exactions interdicted by the Royal Edict and he shall transmit the requisite Documents in the usual manner, signed by himself and the Canongoes of the Sooba to the Duftur Khanu – Therefore let the abovementioned person look upon him as established Zemindar exercising the functions of that station, and the Papers under his signature as valid. considering the above as positive let them act accordingly. –

نقل سند بمهر وزارت وایالت مرتبت نواب سپهر اقتدار خان بهادر لذ قوله سابع شهر رمضان المبارک
سنه جلوس والا که متصدیان مهمات ومتکفلان معاملات حال واستقبال قالو کویان ومعتمدان
دهزارعان پرگنه راح شاهی وغیره مضاف صوبه جنت البلاد بکالابد اند بموجب فرد
سوال مبدسخط امارت وایالت مرتبت شجاع الدوله مؤتمن الملک شجاع الدین محمد خان
بهادر اسد جنگ نام صوبه رسیده وموافق آن برفرد حقیقت ومجملها مسطر شده وسرش
درظهر تحریر یافته خدمت زمیدار برگنات مذکور از استقبال رام جوں متوطنی بقول نکیس وغیره لغایا
وجمع هر ساله پرگنات مرقوم حسب الضمن به زنده الدقران رام کنت متبنای متوطنی مسطور مقرر وعوض
گذشته مبلوازم ومراسم حدمت مربوره لمرقمان واقع برداخته دقیقه امرد قایق حرم وهوشیار
مهمات نامرعی نگذارد دنکیس وغیره ولغایا بموجب اقساط خزانه عامره داخل سازد و
مالواجب بعد مجرا مذکورات مانکار وغیره موافق معمول سال سال بوقت وهنگام مالگذار
مینموده باشد وباکافه رعایا وعامه برایا سلوک پسندیده لکاربرد در اخراج وتنبیه مفسدان سا
موفور بظهور رساند وسعی نماید هرگاه از دردان وقطاع الطریقان فتنه کیشان در
حدود متعلقه او نماند در تسلی واستمالت رعایا وافزونی زراعت واز دیاد آبادی و
افزونی محصول پرداخته از شاه راه بواقعی خبردار باشد هرگاه مسافرین ومتردین بجمعیت خاطر
آمدوشد نموده باشند احیانا مال کسی بدزدی یا نغارت رود دزدان ورهزنان سا بامال
پیدا ساخته مال بمالک وانجاعه بدمال سا بسپارساند ودرصورت پیدا نساختن از عهده
جواب مال مذکور برآید وتقید ورزد هرگاه حدی درحدود زمیدار او مرتکب منهیات مسکرات نگردد
واز اخذ ابواب ممنوعه درگاه خلایق پناه محسب ومحترز باشد وکاغذ مطلوبه موافق ضابطه
بدسخط خود وقانونگویان صوبه بدفتر خانه سرکار سپرسانیده باشد بابدهرشاره از میدار مسطور انجا
دانسته بوازم ولواحق آن باوتسلی نمایند وکاغذ محال مذکور بدسخط او معتبر دانند دربابت کبد داشته حسب المسطور لعمل آرد

The Limun.

In conformity to the requisition
under the signature of the high & noble
Shuja ul Dawla, Mawutteemun ul Mulue
Shuja ul Deen, Mahommed Khan Bahadur
Aoud Sung, Nazim of the Sooba, accompa-
by an acct. of particulars & Mutchulca likewise
signed, & a detailed account of the circumstance
the Zemindary of the Pergunah of Rajshahi
in the Suba of Bengal from the death of the
late Raum Lyon together with the
obligation for Peshcush, the balances &
annual amount of revenues, as particularly
specified in conferr'd on Raum Kaunth the
adopted Son of the deceased.

Mehelo — 164. Via.
Derobust. 96.
Shiamut — 68. 164.

Copy of the Signature on the Sura Sual.

Grant a Sunnud for the appointment,
transmitting intelligence thereof to the Kaunt.

The Surd Sual.

Raum Kaunth the adopted Son
of Raum Lyon late Zemindar of the
Pergunnah of Raujshahi, in the
Elysian Suba of Bengal, trans-
-mitted a petition, agreeing to the
payment of the Peshcush, the
Balances & annual amount of
Revenues, conformable to the detailed
Statement. He hopes to be favoured
with a Firmaun conferring the Zemin-
-dary on him from the demise of the
late Zemindar. This being represented
& an account of particulars furnished,
your Commands are expected in the
business.

Mehelo — 164.
Shiamut 68. Derobust 96.

The Signature the same as before.

The Petition of Raum Kaunths.

In the commencement of the Bengal year 1137, subsequent to the death of Raum Gion late Zemindar of Rajshahi, your Dependent with much assiduity collected the Balances from both Treasury & Jaghir lands till the year 1140. But the dependent Pergunnahs being dispersed in remote Shuclas, contiguous to the possessions of powerful Zemindars, whilst your Dependent has not yet been confirmed by a Sunnud, This want of authority leaves the Ryots & frontier Lands exposed to the oppressions of these Zemindars, & diverts the attention of the Gomastas & Ryots from the duties of Agriculture & population. He therefore hopes to be honoured with a Firmaun & Purwana from the Subadar & Diwan, for the Zemindary of the above Pergunnahs, which will be productive of infinite credit & advantage.

In expectation of being favoured with a Firmaun & Purwanna, the Peshcush &c of Government, with the balances on the annual Assessment are agreed to conformably to the following statement.

30,50,703..12..2

The Amt. of the yearly Summa.	The Peshcush &c in hopes of obtaining a Firmaun & Purwanna
	12,03,378..1..11.

The Balce due from Raumgion	Peshcushbee
1,92,378..1..11	10,11,000. by instalments.
	12,03,378..1..11.

In the month of Kheyt, when the treasure is dispatched	From the beg.g of 1141 to 1146 p annum.
	1,75,000 R. Viz. the Phagen
	100,000 & in Kheyt when the remittances are received 75,000.
18,47,325..10..11.	1,53,378..1..11. 10,50,000.

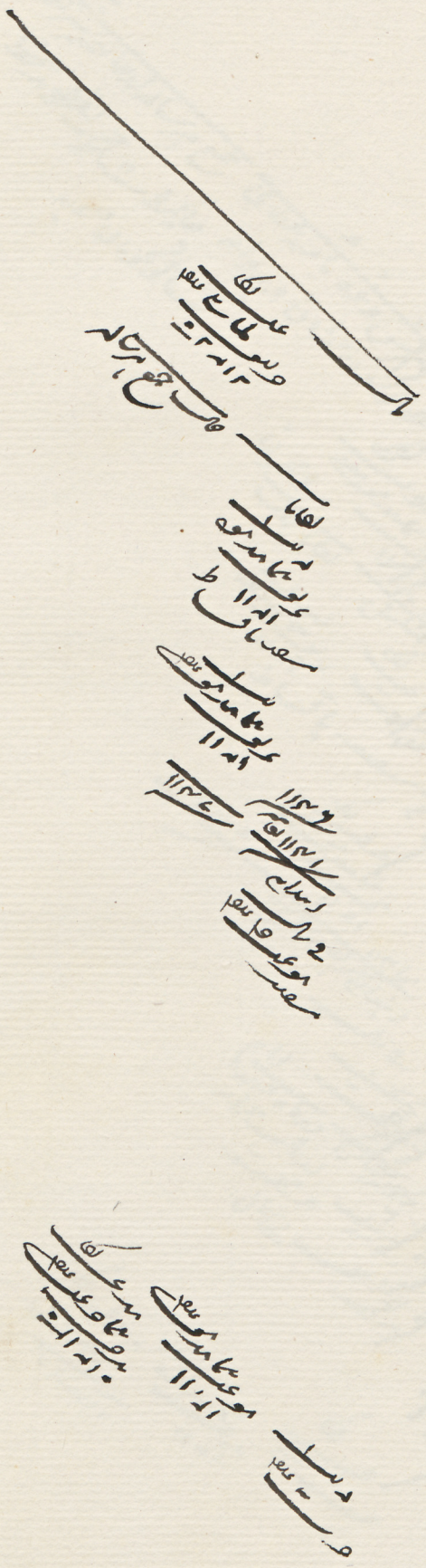

Mal.

20,45,703..12..2

The Yearly Summa,	Balances.
	1,92,378-1-11. to be paid by instalmts. viz from 1140 to 1146 fs annum 27,500 or Fm. 1147
18,53,325-10-11.	27,378-1-11. 1,65,000.

Peshcushs.

10,11,000

Nuzzerana Subadari.	Peshcush.
1,67,000.	8,17,000.

Khucal Nizamet.

27,000.

10,11,000 in the foll.g instalments. Viz from 1140 to 1147 inclusive at 1,47,500 Rs pp annum

In 1147.

8,85,000. 1,26,000.

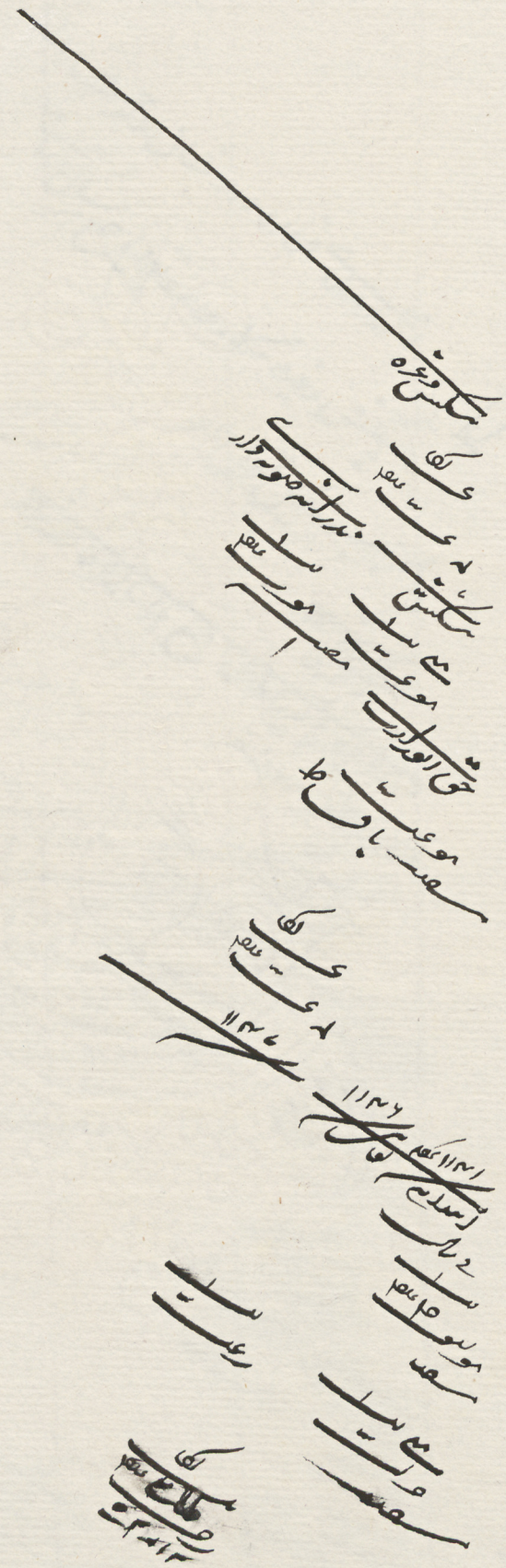

30,56,703-12-2

The annual Summa from the Khalsa & Jaghir lands conformably to the accounts authenticated by the signature of the Sairgrgues of the Suba.	Peshcush & cine expectation of being favoured with a Firman & Purwannah.	
		12,03,378..1..11.
Bal.ce due from Raum Gion.	Peshcush.	
1,92,378-1-11.	10,11,000.	
		12,03,378..1..11 in the full'd
		In talments Viz from 1140 to 1146
		at 1,75,000 R.ff annum I.e in
		Phaugon: / In Sheyte when the
		1,00,000 revenues are expedited
		75,000.
In 1147		
18,53,325..10..11.	1,53,378-1-11.	10,50,000.

Mal.

20,45,703.-12.-2.

The yearly Summa.	Balances.	
	1,92,378.-1.-11 to be paid by instalments Viz. from 1140 to 1146 p annum 27,500	
	or	
	In 1147.	
18,53,325.-1.-11.	27,387.-1.-11.	165,000

Peshcush &c

10,11,000.

Nuzerana Subadari.	Peshcush.
1,67,000.	8,17,000.

Hucal Vizaret.
27,000.

10,11,000.

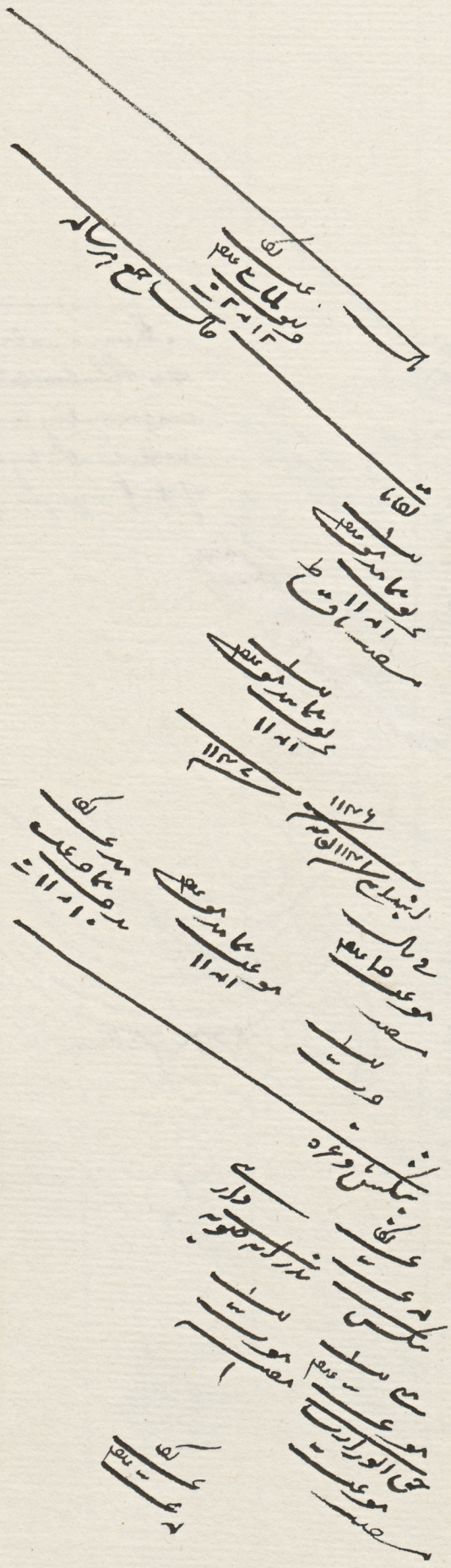

From the beginn.r of
1141 to 1146 inclusive @ Fn 1147
annr. 1.47,500 or

8,85,000 1,26,000.

Form of the Signature.

after taking a Muchulca, let a Furmud be granted in the usual manner.

The Furd Hukicut.

In compliance with the Furd Fual, signed by the most high & noble Shujaed Dowla, Mawulem-an al Mulue, Shujaeddin Mahom-=med Khan Bahader, Aboo Fung, Nazim of the Suba, the particulars of which are expressed, the Zemindary of the Pergunnah of Raujshahi &c in the Elysian Suba of Bengal, from the demise of the late Raum Gion, with the obligation for the Peshcush &c the Balances &amt. of the yearly assessment agreeable to the Particulars is to devolve on Raum Gauntho, the adopted son of the deceased, who has accordingly applied for a Purwannah. With respect to issuing this Purwannah after receipt of the customary obligation your orders will be adhered to.

Mehels
164

Khismut Mehels 68 | Derobust Mehels 96.

30,56,703..12..2.
The Surd Sual has been already given.

The annual Summa Thers from the Khaloa & Jaghir lands, conformably to the accounts authenticated by the Canungues of the Subd

Peshcushee in hopes of a Firmaund & Purwannah.

12,03,378..1..11

Bal.ce due from Raumgion. 1,92,378..1..11.

Peshcushee 10,11,000.

12,03,378..1..11 in the following instalm.ts Viz from 1141 to 1146 inclusive, p annum 1,75,000 Rs.
or
In 1147

18,53,325..10..11. 1,53,378..1..11. 10,50,000.

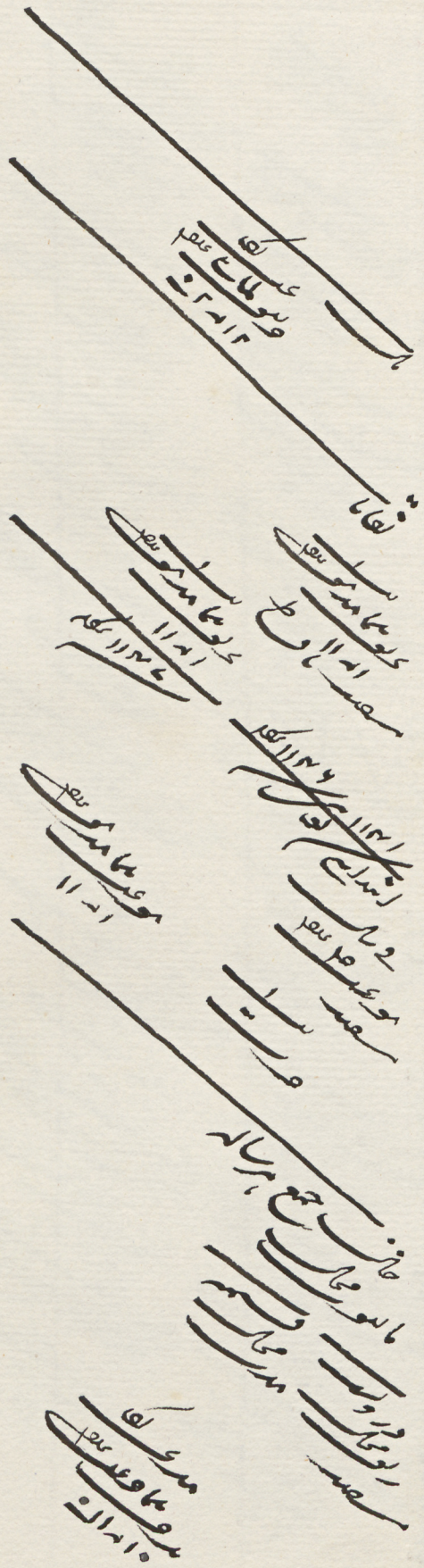

Mal.

20,45,703-12-2.

Balances.

1,92,378-1-11 to be paid by instalments. Viz from 1141 to 1146 F. inclusive @ Annum 27,500 Rp. or

In 1147.

27,378-1-11. 165000

The annual Summa.

164 Mehals Viz

Khamut. 68 Mehals. Derabust 96 Mehals.

18,53,325-10-11.

Rajshahi Mehels

Kismut. Mehels L.L.	Deraluvut Mehels
8,49,406..3..18.	
Rajshahi in Sircar Awdumber.	Kismut. Rusulpoor in the same Sircar.
31,420..—..—.	22,675..14..19.
Kismut Buthal. in D°	Owjilghati in D°
5,572..3..6.	4471..14..10
Sultanabad in Sircar	Syncorlalupoor in D°
14,055..4..—	32,499..2..6
Selimpoor Mulkha in Sircar Awdumber.	Sultan Awjeal in D°
18,732..12.	15,272..9..11
Davidshahi in D°	Abrahampoor in D°
11,252..11..5.	5,784..11..16.
Kismut Khurpustab. in D°	Buzurgabad. in D°
58,052..9..9.	12,667..4..19.

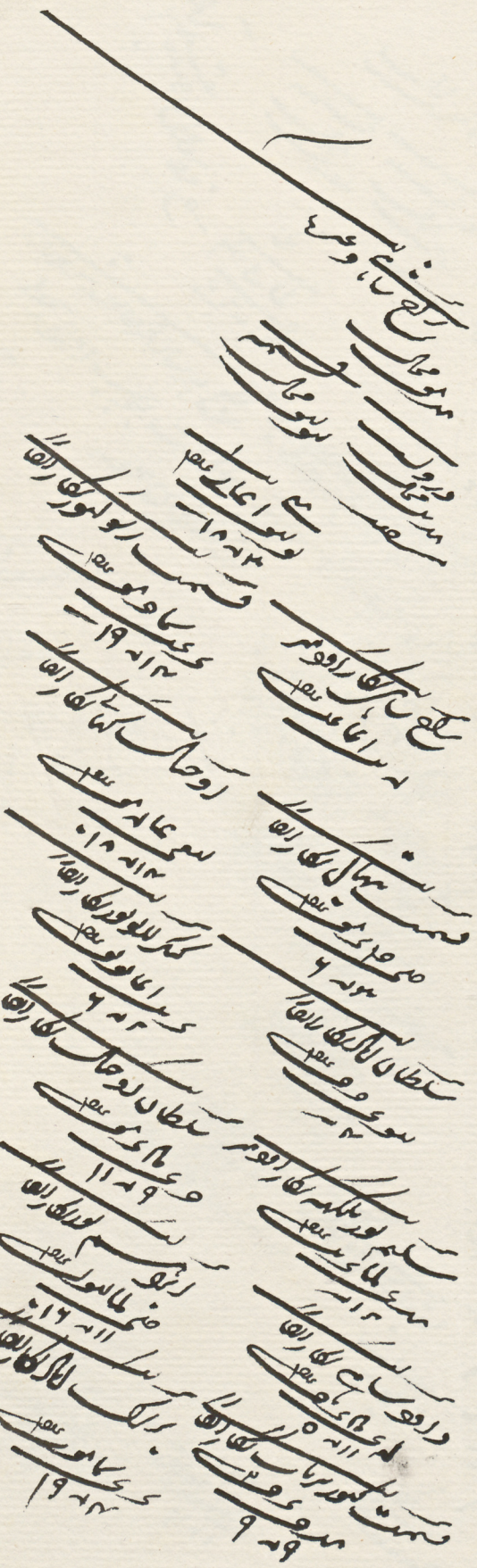

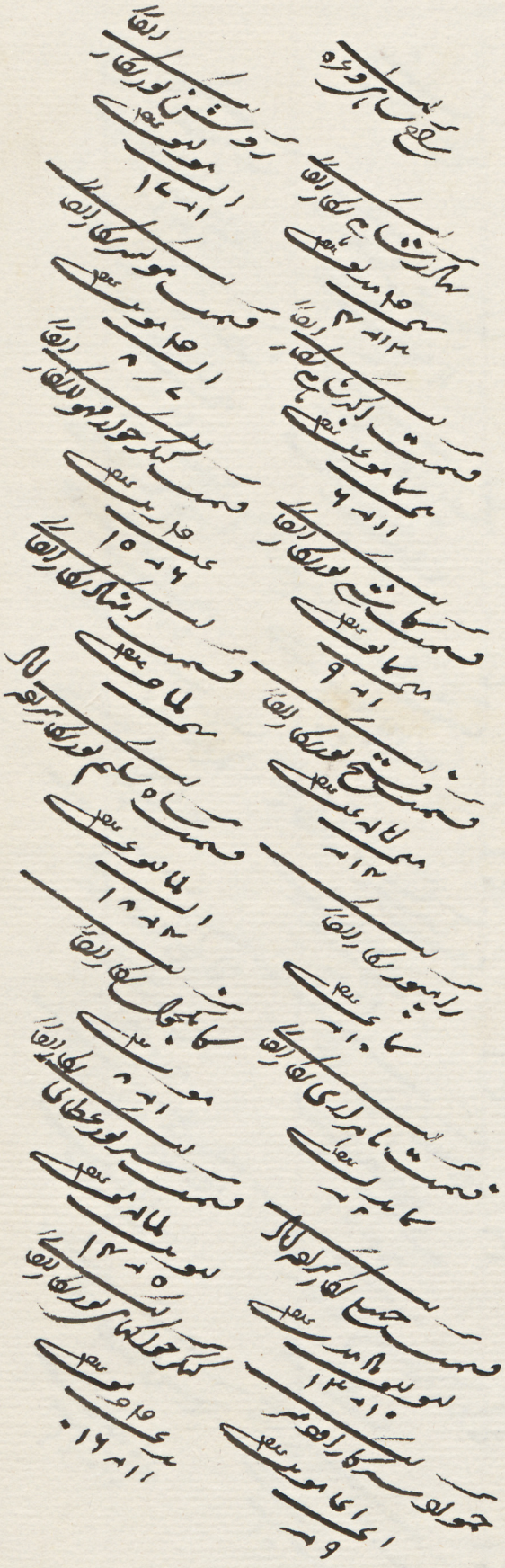

Rajshahi &c

Bahader Shahi. in D° 6,598..13..4	Rawshunpoor. in D° 1047..1..17.
Kismut Acbershahi. in D° 3,627..11..6	Kismut Mpuloi in D° 1557..7..8
Kismut Kashipoor. in D° 8,690..1..9	Kismut Thuncur Jua Mhula in D° 20,536..6..15.
Kismut Sultanpoor. in D° 8,821..14..—	Kismut Amonaud in D° 6,750..—..—
Raumpoor in D° 610..10..—	Kismut Shah Selim poor in Sircar Sherifabad 1,714..4..18.
Kismut Mahrari in D° 685..2..—	Shangjub in D° 67..1..8.
Kismut Mulagli in Sircar Sherifabad. 44,268..10..13.	Kismut Sheerpoor ataeyi in D° 34,771..5..14.
Jumordin Sircar. Cuddumber 1437..9..—	Suncor Jua Khaispoor in D° 13,575..11..14

Futtehjungpoor. in D°. 3,484..8..18.

Kiamut Suaraboorahampoor in D°. 2565..4..18

Kiamut Dhawa. in D°. 16,191..8..3

Suanga & Hoshungpoor in D°. 2 Mehalo. 15,492..11..2.

Kiamut Shahzadpoor in D°.

6,882..13..

Kiamut Khunaghati in D°. 23,805..13..18.

Kiamut Firozpoor. in D°. 2,844..8..8.

Kiamut Shemo Khani in D°. 1,280..14..14

Arimnagur in Circar Sherifabad. 10,594..15..14

Giasabad in D°. 9159..7..8..1

Moradpoor in D°. 32,751..14..—

Futtehjungpoor in D°. 7,212..11..18.

Kiamut Behrol. in D°. 17,144..11..13.

Kiamut Mhalend. in D°. 4,282..2..—

Kiamut Shahgehanpoor in D°. 7,525..5..10.

Baricsing in D°. 2,108..2..7.

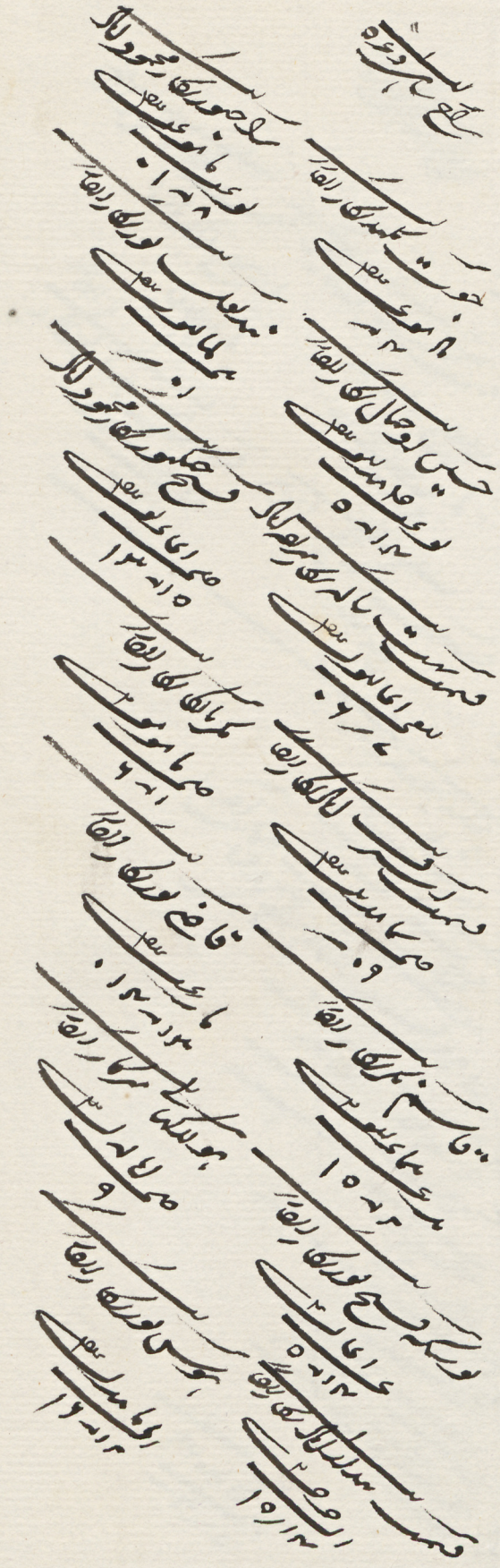

Rajshahi do

Sotmacundi in D° 217..4..-	Rajpoor in Sircar Mahmudabad 29,117..8..1
Hussein Owjeab. in D° 29,548..14..5.	Nundolalpoor in D° 3764..1..-
Shamut Bhutoala. in Sherifabad ~~4,934~~..17..6.	Sultanyungpoor in Sircar Mahmudabad 5,492..15..13.
Shamut Ashrufabad. in D° 5,638..9..-	Nagorbanca in D° 5177..1..6
Kasimnagor. in D° 13,342..2..15.	Kazipoor in D° 126..13..14
Nowica Sultanpoor. in D° 10,480..14..5.	Kulagati in D° 5,881..9..9
Bidarabad in D° 1,055..14..15.	Hooghpoor in D° 2,188..12..16.

Dugatchi in D° 5,911..12..16	Syncordia in D° 357..--.-
Beelburia. in D° 328..15..4.	Futtehyungpoor. in Barluckabad. 7,781..7..15.
Gorus in D° 49,584..11..4	Guzerhaut in D° 39,376..12..10
Bungabari in Sircar Satgam. 10,431..6..3	Khomut Plassey in D° 8,309..15..3
Amirabad in Sircar Ganetabad 8485..4..14	Khomut Gangapunt in D° 6,286..7..-
Khomut Azimpoor. in D° 396..15..-	Hazarhatti in Sircar Futtehabad. 1,437..12..
Khomut Futtehpoor in Sircar Sherifabad. 7,525..--.-	Khomut Rampoor in Sircar Mahmudabad 31,940..1..11.

Rajshahi &c

Khismut Nuwabpoor. Khismut Culberia in Sircar Ondurmuer. in Sircar Mahmud from the Village of Laman. - aband from the Village of Jagheerpara

182.. 12.. 15. 182.. 2.. 15

Khismut Murzuria &c. Sircar Andurmuer. Khismut Shahbaz -poor in D°

5.. 6.. - 1,085.. 1.. 8.

Pergunnah of Bhuria &c

Mehels

26.

Khismut Mehels	Derahmut Mehels
9	17.

3 Mehels of the Khismut were enumerated under the Rajshahi district.

Islampoor Mehel.	Gungapunt Mehel
Azimpoor Mehel.	Mehels 23

Khismut	Derahmut
6.	17

4,02,209. 7.. 3.

Bhuria in Circar Bazuha	Mehmanshahi in D°	
74,180..9..–	54,302.	
Purtabazu in D°	Amrul in Circar Barbucabad.	
38,382..[illegible]..17.	41,018..13..–	
Sunabazu in Circar Bazuha	Cuttarmial in D°	
19,308..14..–	41,807..–..14.	
Kundial in D°	Gungaraumpoor in D°	
5,351..14..10.	4175..9..–	
Shaistanagur. in D°	Shaistahabad. in D°	
8,655..–..–	689..8..–	
Mehaleepoorin Circar Mahmudabad.	Raumpoor in D°	
6135..9..3.	586..2..–	
Gheehaut in Circar Bazuha	Kiamut yusuf Shahi in D°	
797..12..15.	23,718..12..5	

Bhuria &c.

Mouzah Mauljee in Sircar Barbuckabad 560..3..-	Shahgehanpoor in Do. 4,276..-..-
Mouzah Govindpoor in Do. 15,298..6..-	Digha in Sircar Tingerah 8,895..7..2
Shujanagor in Sircar Barbuckabad 4,712..-..3.	Emirabad in Sircar Mahmudabad 1,104..15..12
Mouzah Islampoor in Do 14,337..13..6.	Mouzah Gungapoor in Sircar Jenetabad 4,911..14..6
Mouzah Azimpoor in Do. 702..9..-	Dhuari in Sircar Mahmudabad 518..6..7.
Mouzah Bazuroot in Do. 12,571..8..16.	Mouzah Vizierpoor in Sircar Barbuckabad 10,726..-..-

Pergunnah Nuldi 22 Mehels

Shiomut. 7 Mehels.	Derahmut 12 Mehels	
7 Mehels of which Gopalpoor is included in Dergatchi & Gangavaram in Rayahchi.	2,65,931..4..13.	
Shiomut Nuldi in Diwan Mahmudabad.	Shiomut Shahpoor in D°	
85,600..2..12	43,270	
Shiomut Nusserut. Shahi in D°	Mehimshahi in D°	
33,224..—..2.	19,671..5..2	
Shiomut Nusserut. Shahi in D°	Emirabad in Sheilide	
19,346..7..4.	11,041..3..18.	
Belgatchi in D°	Nagerchalcutya. in D°	
12,082..6..14.	1484..4..3	
Jerketpoor in D°	Nuseilpoor in D°	
1382..9..—	1217..5..18.	

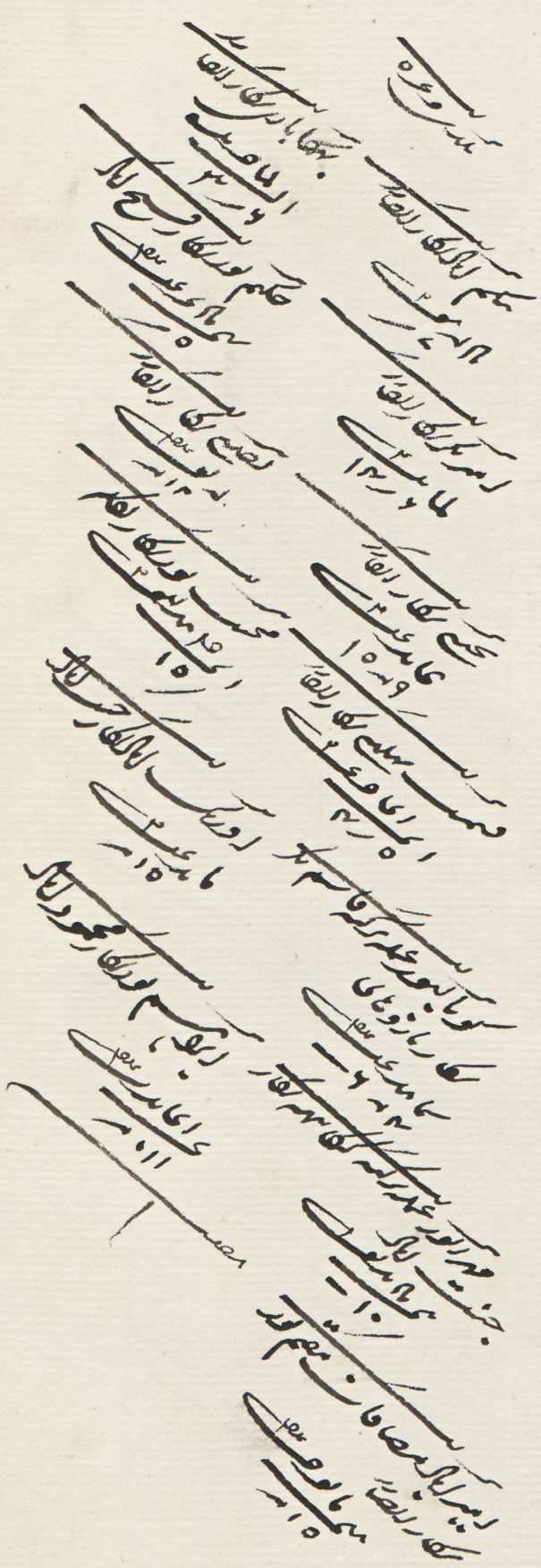

Nuldia &c

Biguma bad in D°	Bhungabari in D°
271..7..-	1735..6..3.
Emirnagar in D°	Hukimpoor in Circar Fatehabad
730..6..14.	6,222..5..-
Buhti in D°	Nushi in D°
923..9..15.	91..12..-
Shimut Bheili. in D°	Mehbetpoor in Circar Bocla.
2,415..5..4.	2548..-..10
Gopaulpoor in the Pergunna of Kasimnagur in the Circar of Bazutha.	Aurungabad in the Circar of Jenetabad.
628..4..6.	123..15..-
Muttrapoor in the Pergunnah of Jungapurs in D°	Abrahampoor in Circar Mahmudabad.
3,293..0..10.	10,463..11..-
Emirabad in Muckim poor, in D°	
8,159..15..-	

54

Pergunnah Bungatchie.
42 Mehels.

Khamut. 15 Mehels. Derobust. 27 Mehels.

18 Mehels of which 3 are alluded as enumerated.

3,35,777--17.

Bungatchie &c
18 Mehels.

Khamut. 5 Mehels Derobust. 7 Mehels.

12 Mehels of which 5 are in Bhurtpore &c.

1,27,112--12--

Bungatchie in Dircar Pingera.
12,582--2

Khamut Deha in D.
23,818--1--

Khamut Sheerpoor in Barkucabad.
2,991--11--9.

Buncalun in D.
9,802--5--

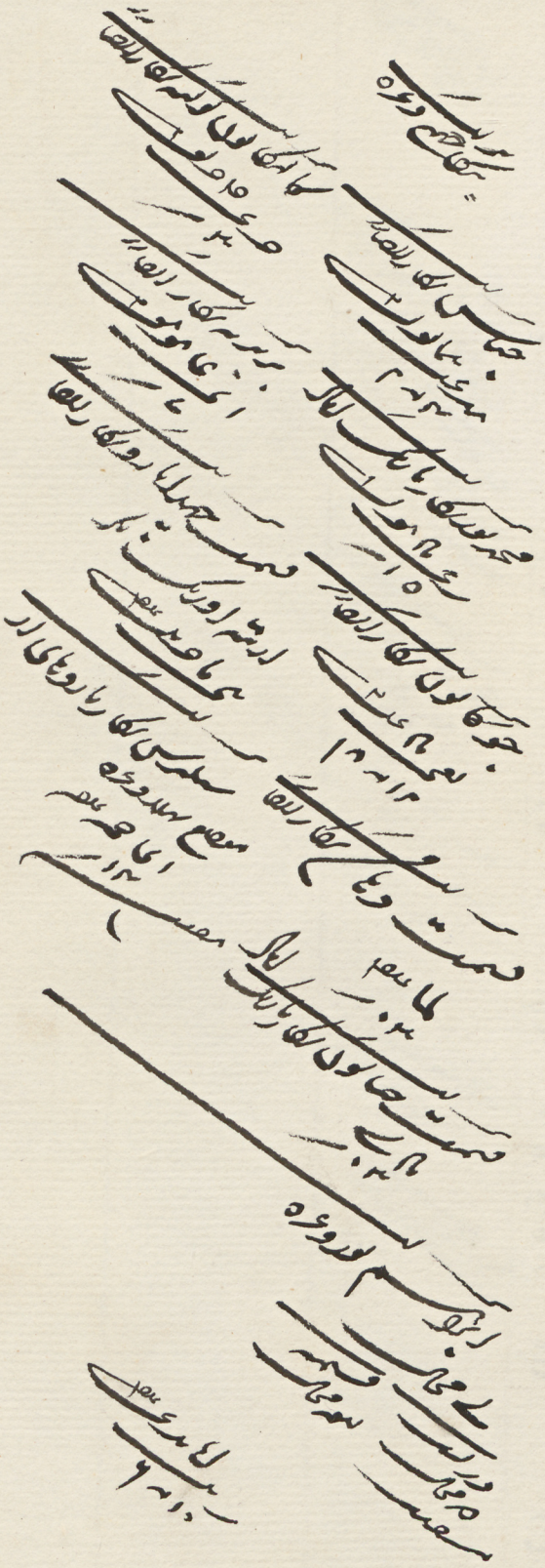

Bungatchi do

Hubas in D°	Kalcanun in D°
28,389-4-2	15,595-3--

Mahommedpoor in Sircar Barbucabad	Burburia in D°
16,287-15--	2977-7--

Giucanun in Kiomut Chundabarun D°	
9220-12-18.	3235----

Kiomut Dehamen. in D°	Silberria in Sircar Bazuha in
701-3--	415-14--

Kiomut Sunasun in Sircar Barbucabad.
206-3--

Abrahampoor do
6 Mehels

Kiomut 4 Mehels	Derokunst 2 Mehels

36,813-10-6.

55

Ibrahimpoor Bazutkhunt
in Sircar Bazutha, in Sircar Mahmudabad

3856.. 6.. 4. 16,236.. 4.. 18.

Khismut Sultanpurtab. Khismut Kasimnagur
in Sircar Bazutha. in D°

11,561.. 15.. 9. 3373.. 1.. 7.

Khismut Marspoor. Khismut Jaspoor
in Sircar D°.— in D°

707.. 7.. — 878.. 9.. —

Pukheria &c in Sircar Bazutha.
3 Mehels.
1 Mehal in the Khismut of Yusufshahi included in Bhooria.
2 Mehels Derabust
3964.. 8.. 9.

Pukheria. Zebshahi.
38,699.. 2.. 5. 1326.. 4.. —

Khismut Yusufshahi
10,939.. 1.. 14.

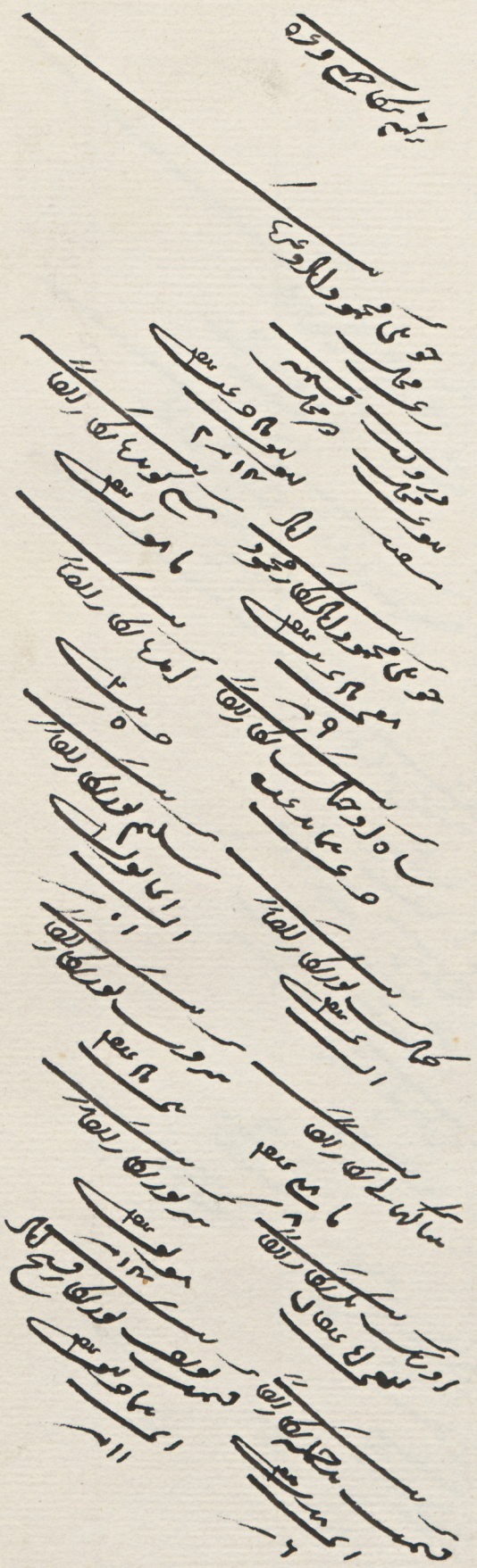

Pergunnah of Bungalah &c

The Havelly of Mahmudabad &c

16 Mehels.

Khamut . 2 Mehels.	Deraluot. 14 Mehels
₹4,225..14-2	
The Havelly of Mahmudabad. in Sircar Mahmudabad.	Bisicunder
₹.232..4..-	187..---
Shah Owjeal in D°.	Amda in D°.
15,323..---	35..5..-
Kumalpoor in D°	Selimpoor in D°.
1000..---	1489..1..-
Putakhali in D°.	Sroospoor
108..8..-	3200..----
Aurungnagor in D°	Serpoor in D°
4802..----	97..14..-
A Khamut composed. from several pouhels in D°	Khamut Yuoof-poor in Sircar Futtehabad
2068..6..-	2345..11..-

56

Buranpoor in. Kheilghatie in Mahmudabad D.

2032..—.. 1500..15..5

Shahgehanpoor. Boolla in D.

2,983..8..— 810..—.—

The Haveli of Futtehabad &c in Sircar Futtehabad.

2 Mahals Khamut.

29,928..11..—

The Khamut of the Haveli of Futtehabad. The Khamut of Gielalpoor

26,056..12..3. 3871..14..—

Basdeob Higerapoor in Sircar Barbuckabad

20,221..2..5

Khumut Putwali of Sircar Kenetabad.

7933..12..19.

Casimnagor in Sircar Ouedumbel.

1,900..—..—

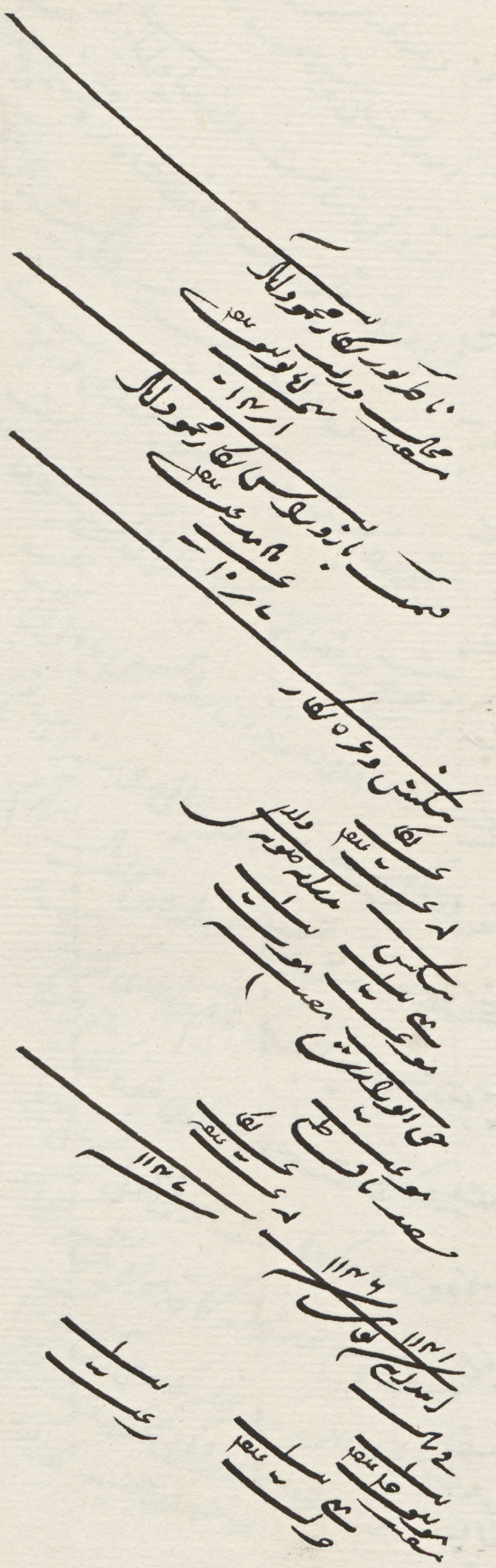

Nazirpoor in Sircar
Mahmudabad.
Deraluost Mehel
6,829.1.14

Hissemut of Bazuraost
in Sircar Mahmudabad
10,228.7.10.

Peshcush &c to
Government.
10,11,000.

Peshcush. Nuzerana
Subadari.
3,17,000 1,67,000

Hucali Nizaret
17,000
10,11,000 payable
in the following instalmts viz.
from 1141 to 1146 inclusive
1,47,500 p annum or
In 1147
1,26,000 8,85,000.

The Sign Manual has
already been inserted.

Copy of the Mutchulca dated
22 Ramzaun al Mobaric in the
17. Year of the reign.

I, Raum Kaunthо, adopted
Son of the deceased Raumlyon,
Zemindar of the Pergunnah of
Rajshahi, & other Mehels of the
Khalsa, as well as Jaghir
lands, in the Elysian Suba of
Bengal; being appointed to the
Zemindary of the said Pergunnah
& having voluntarily accepted of
it, with the engagements for the
Peshcush to Government, the
Balances & annual amount of
Assessment as particularly specified
from the period of the defunct's death,
do hereby engage myself by a
written Obligation to discharge
punctually the duties of that Station,
neither delaying or omitting the
most trivial precautions; to
conduct myself in a gracious
manner towards the Peasantry
& Populace; to be active in the
expulsion of the factious; to
eradicate every trace of robbers
& highwaymen from the lands
dependent on the Zemindary

سنح وبحطالكه
سطور رقم
سنح عجلكا وفلورث بخ بست وچهارم
رمضان المبارك سنه ۱۲ جلوس مللا
سكه سلم كنت مينا سلا مجون سو ريندار كنه
رابح شار وغره محال خالصه شريفه وجاكيرات
معاف دوميه جنب اللاو نكلاله
سي رسيدار بركنات مذكور تفويل نكس وغره
جون ريسدار وتقاوا وجميع ابواب سنده
سكار واللاو تقاوا وجميع ابواب سنده
مفصله الذيل از انتقال متوفى مرحوم
متقرر شده بطوع ورغبت خود قبول نموده اقرار
نمايم ونوشته ميدهم كه بولنم وفاداري
از هر دو رفع بر بلا وقيصه از وقايع خرم وهوشيار
معامله ناموزي نكذارم وباكامه رعايا وعام
برايا سلوك پسنديده نكاريم ودر اخلاع وتنبيه
مفسدان وسارق موقوف بطور رسانيده
جان تعدي نمايم از انزاع از دعالل وقطع الطريقات
در سررشته معلقه

to be particularly attentive to the comfort & satisfaction of the Ryats, the increase of cultivation & the augmentation of inhabitants: to be so vigilant in the protection of the highway, that travellers may go & come with confidence & security & thefts & robberies entirely prevented. But if (which God forbid!) the effects of any person should be plundered, after producing the Culprit with the stolen goods, the last shall be restored to its owner, & the first delivered over to punishment; in failure of which I remain responsible for the damage sustained. I will adopt measures for the suppression of drunkenness & vice in the Zemindary; & realizing the stated assessment after the customary deductions, transmit the necessary records authenticated by myself & the Canungoe of the Cooba to the royal Durbar. For that intent the above instrument is executed to be had recourse to if necessary.

Mehelo
146.

Hissmut. Deraluust.
68 Mehelo. 96 Mehelo

30,56,708..12..2

The amt. of yearly. Peshcush &c
assessment. in hopes of being
favoured with a
Firman & Purwana.

12,03,378..1..11.

Balances. Peshcush &c
1,92,378..1..11. 10,11,000.

12,03,373..1..11 payable by
instalmts. Viz, from 1141 to
1146 inclusive at 1,75,000
pr Annum, Viz Im. Shaugon
1 Lac & in Chyt. when the
revenues are collected 75,000.

In 1147
18,53,325..10..11: 1,53,378..1..11. 10,50,000

The names of the
Pergunnahs cont.
in the preceding
list.

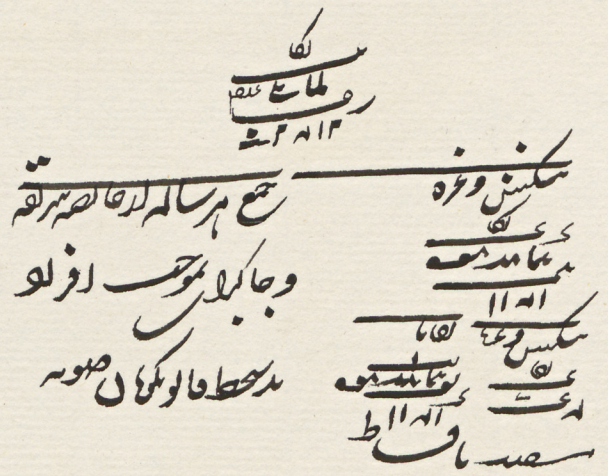

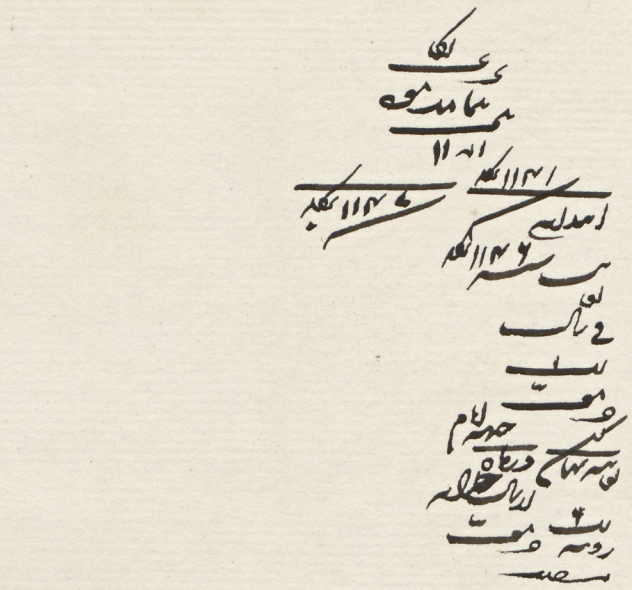

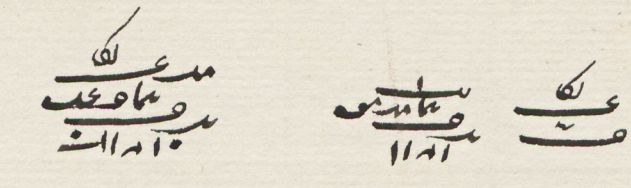

50,56,703..12..2

Amt. of Assessment Rs. Rs. Rs.
of Annum on the Khalsa & Jaghir lands, conformably to the records authenticated by the Canungoes of the Suba. 12,03,378..1..11

Balance, Rs. Rs. Rs.
1,92,378..1..11. 10,11,000.

12,03,378..1..11.
payable by instalments viz from 1141 to 1146 inclusive at 175,000 p Annum I..2 in Thaugen 1 Lac & in Pheyte when the revenues are collected 75,000 in all.

In 1147.

60

Copy of a Sunnud under the seal of the Honble Company. Given on the 20th Jumadial sani, in the 13th year of the reign.

Be it known to the Mutsuddies of the state to the present & future, the Chawdries, Canungus, Mucuddims, Ryats, & Farmers of the Pergunnah of Hoocla &c in the circar of Khalifatabad, dependent on the Chucla of Jessoor in the Elysian Suba of Bengal. That in conformity to the Surd Seal under the signature of the most high & noble Mowultimunal Mulus, Mobaricuddawla, the Sid Mobaric Ali Khan Bahader, Firoz Jung, Nazim of the Suba, accompanied by a signed Furdi Hukicut & Mutchulca, with a written representation of the circumstance, the office of Chawdri of the Kismut of the said Pergunnah from the period of Kriahno Sing's dismission, with the obligation for 2001 Rupees Peshcusha from the 1st of Rubbial Sani in the 13th year of the reign, or the year 1178 of the Bengal æra, is transferred to the distinguished Prawn Kriahno Sing, conformable to his written engagement, obliging himself to discharge the functions of that station in a proper manner, without neglecting the most trivial, & by his popular & engaging manners procuring the affections of the Ryots & opulence of the Pergunnah; that he shall labour to increase the cultivation, the number of inhabitants, & the revenues of the state; that he shall be attentive to the Highways, so that ingress & egress may be safe for the Traveller, & no complaints of thefts or robberies be preferred. But if, (which God forbid!) the effects of any person should be plundered, they shall be produced together with the guilty person, & after restoring them to their legal possessor, the culprit shall be delivered over to punishment, on failure of which he is himself responsible for the damage sustained. He shall be careful that no individual indulges in Vice or Drunkenness; that the dues of government be realized at the usual season, & at the expiration of the year deducting his established allowances he shall transmit the usual vouchers to the State Duftar, always refraining from the exaction of interdicted imposts. Let the abovementioned person therefore consider him as Chowdri of the said Pergunnah & the duties of that station as devolving on him. This is to be decisive. Written on the above date.

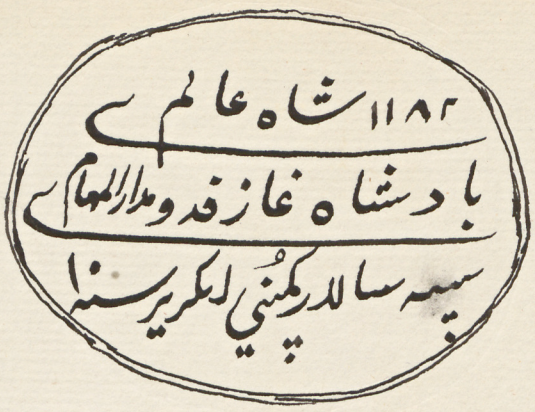

نقل سند بهر مدار المهام سپهسالار یکمنی لکهیر از قلم سالم خشم بهر جالی المعالی ۱۳ جلوس والا لکه

متصدیان مهمات حال و استقبال و چودهریان و قانونگویان و مقدمان و رعایا و فلاحان پرگنه
هوکلا وغیره سرکار خلیفه اباد وغیره متعلقه چکله جسرمصاف صوبه جنت البلاد بنگاله بدانند
بموجب فرمان واجب الاذعان بدستخط امارت و ایالت مرتب موتمن الملک مبارک الدوله
سید مبارک علی خان بهادر فیروز جنگ ناظم صوبه رسیده و مطابق آن برانو حقیقت و محلکی
دستخط شده و سرخش در طرر تحریر یافته حدمت جودهرای قسمت پرگنه مذکور وغیره از یعیرش سنه
بقبول مبلغ چهار هزار و یکصد و پنجاه روپیه سکش وغیره سرکار مرتبه عرف بهدریع الیانی سنه ۱۳ جلوس والا
مطابق سنه ۱۱۷۸ بنگله بزبده الامانک والاقبال بدان کش سنه حسب الحکم متقرر کرده بلوازم و مراسم
حدمت مرقوم کما ینبغی پرداخته دقیقه از دقایق حزم و هوشیاری مهمات نامرعی نگذارد
و با کافه رعایا و عامه برایا سلوک پسندیده بکار بوده پرگنات مذکور را معمور و آبادان بدانسته
قسمی تردد بجا لاوده آثار معموری و توفیر زراعت و افزونی محصول ازو بظهور رسد
و در راه بوقوع خبر دلدار نباشد رهگیران و مترددین بجمعیت خاطر و طمانینت بال بگذرند و سیده
نموده باشند و در هیچ جا دزدی و رهزنی بوقوع نیاید خدا بخواسته باید اگر مال کسی بدزدی یا
بغارت رود مال را بجنس یا دزدان و رهزنان پیدا حسته مالک و انجاعه بمال
بسپارد در صورت پیدا نشدن از عهده جواب مرقوم برآید و احتیاط نماید
احدی مرتکب منهیات و مکروهات نگردد و مالوجب سرکار بسال بسر وقت و هنگام
عاید سازد و بعد مجمل آخر سال مذکور از مواقی معمول محاسبه کرده و تواند کاغذ موافق
ضابطه بدفتر حاجه سرکار رساند و از اخذ اوراب ممنوعه درگاه جهان پناه محترز باشد
باید رهگذار راله سالم چودهری قسمت پرگنات مذکور مستقل دانسته بلوازم و تواحی امن یاد
متعلق شناسند و دریباب تاکید دانسته بحرر فی ۱۵ شرح صدر قلمی شد

61

Firmaun.

In compliance with the Surd Sual under the signature of the most high & noble Mowutturmen al Mulouc, Mobaricuddawla, the said Mobaric ali Khanbahader, Firoz Jung, the Nazim of the Suba, accompanied by a Surd Hukicut & Mutchulca signed likewise, with a particular account, the Office of Chowdri of the Thismet of the Pergunnah of Hooclafe in the Sircar of Khalifetabad, &c dependent on the Phucla of Jessor in the Suba of Bengal, from the dismission of Crishno Sing &c with the obligation for 2001 Rupees Peshcush &c to the Sircar, from the beginning of the Bengal year 1178 is transferred to the distinguished & eminent Prawn Crishno Sing.

Form of the Signature.

Let a Sunnud &c be granted.

Form of the Surd Sual.

In consequence of the Petition presented by Prawn Crishno Sing, & embellished by the Sign Manual, with an accompanying Account of circumstances, the Office of Chowderi of the Thismet of the Pergunnah of Hoocla, &c in the Sircar of Khalifetabad, dependent on the Phucla of Jessor, in the Elysian Suba of Bengal, from the dismission of Crishno Sing &c is conferred on the distinguished & eminent Prawn Crishno Sing, together with the obligation for the Peshcush to Government amounting to 2001 Rupees. He requests a Sunnud, respecting which your commands are expected.

فرمان

مقرر فرمان ہوجب قبولی مبدخط امارت وایالت مرتبت موتمن الملک مبارک الدولہ سید مبارک علیخاں بہادر فیروز جنگ ناظم صوبہ رسیدہ ومطابق آں برفرد حقیقت ومچلکا دستخط شدہ وسرخش محرف تحریر یافتہ حدمت جودہرائے قسمت برکنہ ہوکلا وغرہ سرکار خلیفہ آباد وغرہ متعلقہ چکلہ جسر مضاف صوبہ جنت البلاد بنگالہ از تغیر کرشن سکہ وغیرہ بقبول مبلغ دو ہزار روپیہ پیشکش وغیرہ سرکار مرسلی ایام ۱۱۷۸ بہ زینت الامائل والاقران بدلش سکہ مقرر گشتہ

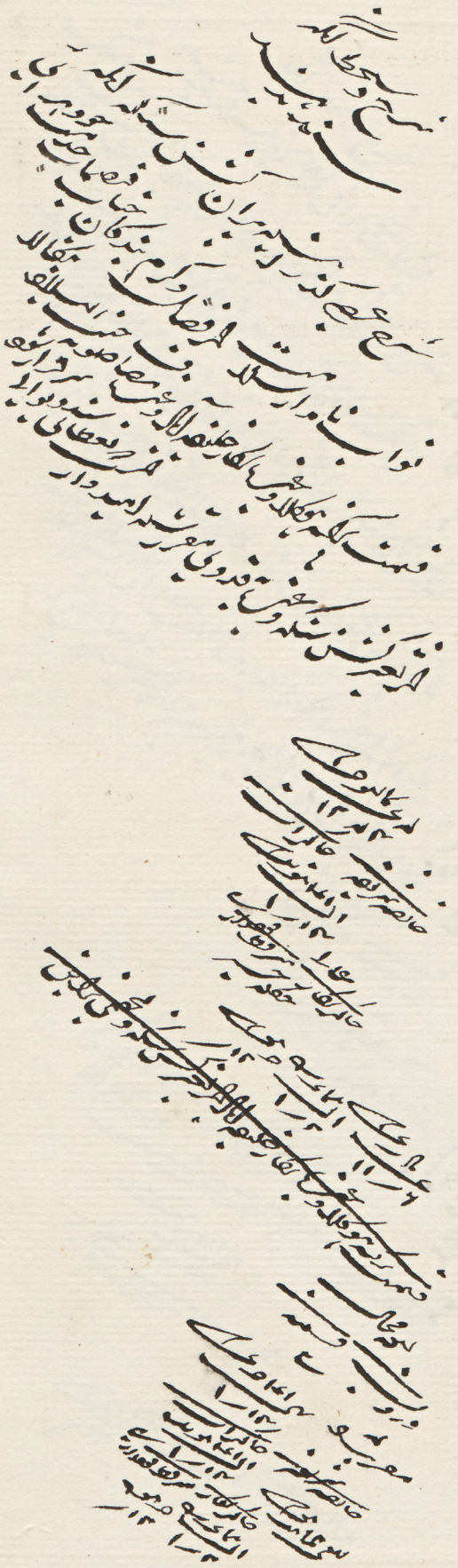

Copy of the Sign Manual

Let a Sunnud be granted.

Copy of the Petition from Praven Crishno Sing.

To the famed Nabob, Health. I From the gracious benignity of your Highness's favor, I have been appointed to the Office of Chaudri of the Pergunnat of the Pergunnah of Hoocla in the Sircar of Khalifetabad in the Suba of Bengal, the paradise of regions, from the period of Crishno Sing's dismission, & hope to be honoured by a Firmaun & Purwanna.

11,654..4..12.

Khalsa Jaghire.

1,437..14..1

Jaghire of Govt. Jawjdari of the Chucla of Jessoor.

10,216..6..11. 1362..2..1. 75..12..

Thirmut of the Pergunnah of Hoocla in Sircar Khalifetabad from the period of the dismission of Crishno Sing & Lekhmeen Narayen.

4 Mehels.

Thirmut. Zeroaurat.

3. 1.

6415..14..1

Jaghire. Khalsa

1437..14..1 4978.....

Jawjdari. Jaghire of the Sircar

75..12.. 1362..2..1.

62

Kismut of Hoocla. Joyspoor
& Sultehpoor. Deodust 1 Mehel
Kismut 2 Mehels.
the Proportion 12 Annas.

4,228-7-7

Khalsa. Jaghir of
Sircar. the Sircar
1866-5-6. 1,362-2-1. 2,111-15-14.

Kismut of Ahmedabad.
2 Mehels Kismut.
the proportion 12 Annas.

75-12- Jaghir of the
Sawdari of Sesspoor.

Kismut of the Pergunnah
of Bilkhulia in Sircar Sulleh-
-abad, from the dismission of
Krishno Sing & Burj Lal.
1 Mehel Kismut
the proportion of 2 Annas

5,268-6-11 Khalsa.

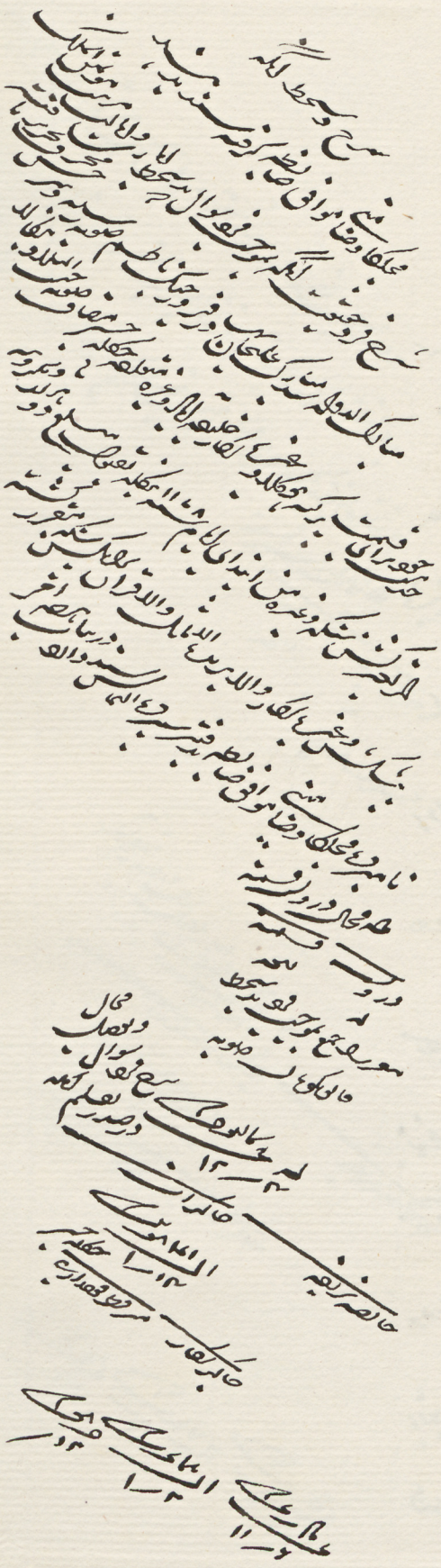

Form of the Sign manual.

Having taken a Mulchulca & Zamin according to custom let a Sunnud be granted.

Form of the Surdi Hukicut.

In conformity to the Surdi Sual, signed by the most high & noble Mauseltimen al Mulue Mobaric al Dawla, the Sipd Mobaric Ali Khan Bahader, Firoz Jung, Nazim of the Suba, of which the particulars were explained, the Office of Chaudri of the Kismut of the Pergunnah of Hoocla be in the Sircar of Khalifetabad be dependent on the Chucla of Jessoor, in the Elysian Suba of Bengal, from the period of Krishno Sing's dismission, from the commencement of 1178 of the Bengal æra, together with the obligation for a Peshcush of 2001 Rupees, is conferred on the distinguished & eminent Prawen Krishno Sing, who having deposited a Mulchulca & Zamin in the Duftur has demanded a Sunnud. In this business what are your commands?

5 Mehele Derobust Kismut

Kismut	Derobust
4	1.

The Summa conformable to the records authenticated by the Canungus of the Suba.

11,654..4..14. The Form of the Surd Sual & receipts from the Mehele has been already given.

Khalsa. Jaghire.

1,437..14..1

Jaghire of Zemindari the Circar Jessoor Chucla.

10,216..6..11. 1062..2..1. 75..12..—

Form of the Sign manual
has been already given.

Copy of the Mutchulca dated
15 of the moon Turnadial vani in
the 13th year of the reign
I, Prawn Krishno Sing, son
of Santiraum Sing being appoin-
-ted to the Office of Chawdri of the
Illaqua of the Pergunnah of
Hoocla &c in the Sircar of
Khalifetabad &c dependent on
the Choucla of Jessoor in the Elysian
Suba of Bengal, from the period
of the dismission of Krishno Singh
in the commencement of the
Bengal year 1178, of which appoint-
-ment having freely & voluntarily
accepted, I engage myself by this
written obligation to discharge
the duties & functions thereunto
appertaining, without delaying
or neglecting the minutest portion.
To preserve the population &
opulence of the District by every
lenient means, so that the
number of inhabitants, the
extent of cultivation & & amount
of revenues may be augmented.
To protect the Highways so
effectually as to place the Travellers
in perfect security during his
journey, & that no thefts or
robberies may be committed.
But if, which God forbid! the
property of any should be carried
off or plundered, having produced
the effects & the delinquent, the
former shall be restored to its
owner, & the latter brought to
deserved punishment; on failure
of which I remain responsable
for the loss. I. extirpate Vice &

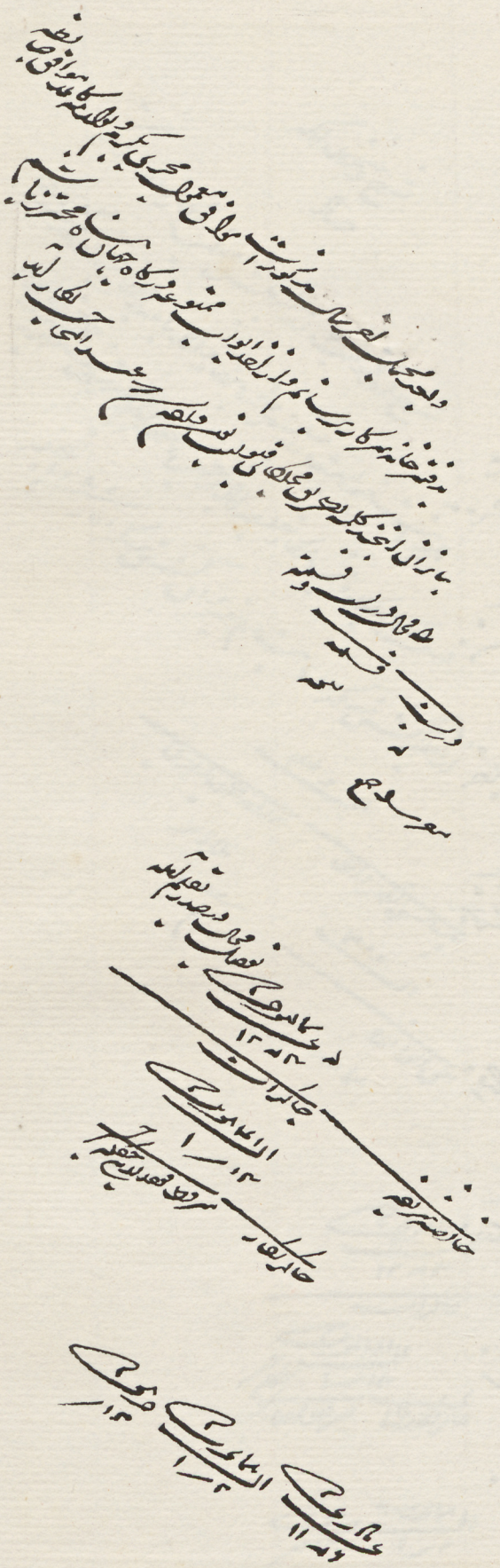

& after realizing the amount of the revenues, deducting the established allowances transmit the necessary vouchers to the State Duftar & refraining from the exaction of prohibited duties. To that effect the above instrument is drawn out & executed, to be had recourse to if necessary.

5 Mehals Derohuot & Khomut

Khomut	Derohuot
4	1

Summa.

11,654.. 4.. 12. The receipts from the Mehals already inserted.

Khalsa.	Jaghire	
	1437..	14.. 1
For the Tawjeh of the Tiffon Chuckla.	Jaghire of the Circars	
1,962.. 2.. 1	10,276.. 6.. 11	75.. 12.. —
10,276 6 11		1362-2-1

9th The Form of the Signmanual
has been already inserted.

Form of the Sumnud Zamenigiven
on the 15th Jumadial sanie in the
13th year of the reign.

I, Lekhymen Narayen Canungu
of the Elysian Suba of Bengal,
in consequence of the office of Chowdry
of the Pergunnah of Hoocla be
devolving on Praun Krishno Singh
from the period of Krishno Singh
dismission, become his personal
security & responsible by this
in writen instrument for his attendance
& diligence. If he shall be absent
-nabliging myself to produce him,
ac or in case of failure answerable
we for the consequences. So that
thintent the above writing is given
apt to be had recaurse to when requisite.

AR. 13.[4]
25.th Jumadial wani
Copy entered in the
the index.

AR. 13.[4]
25.th Jumadial wani
received & entered
the state papers.

AR. 13.
25.th Jumadial wani
Copy deposited in the
Dewani Duftar.

Form of the Sign manual
Approved.

Form of the Furdi Cabuliet
for the Peishcush to government.

Statement of the agreement
for the Peishcush to be to government
in expectation of being favoured
with a Sunnud for the Office
of Chawdri in the Kismut of
the Perguunah of Hoocla &c
in the Sircar of Khalifetabad
dependent on the Chucla of
Jessoor, in the Elysian Suba
of Bengal, from the dismissi
of Crishno Sing in 1178 Bengal
era

2000

Nuzerana Peishcush to Govt
Subadari.

700. 1000

Hucal Vizaret

300

11,654-4-12

Jaghire. Khalsa

143-7-14-1

Mouthroot Faujdari of the Jessoor Chucla, Jaghir of the Sircar

75-12- 1362-2-1 — 10,216-6-11

Copy of a Purwannah from the Subadar. Given on the 15th of Zilcadeh.

Be it known to the Mutsuddies present & future, the Canungus, Mucktaddims, Ryats & Farmers of the Pergunnah of Hoocladé, dependent on the Chucla of Jessoor, in the Sircar of Khalifetabad in Bengal, the elysium of the universe; That the Office of Zemindar of the said Pergunnah is hereby conferred on the distinguished & eminent Braun Crishno Sing; conformable to his engagement for discharging punctually the duties of that Station, without omitting the slightest minutiæ. Behaving towards the Ryats so as to render them grateful & happy & exerting himself to increase the population till a span of land shall not remain uncultivated. He shall realize the assessment to the last Dam, remitting his collections by stated instalments to the Treasury, & not leaving a single direm ~~owing~~ due by the Ryat. He shall be extremely attentive that no traces of thefts, nightly murders, or robberies appear within his jurisdiction, but if the property of any should be pillaged, he shall produce it together with the Culprit, & after restoring the former to its original possessor, deliver the latter over to punishment, or remain responsible for the detriment suffered. He shall guard the Highways so effectually that the Travellers may find secure ingress & egress, & that all may safely give themselves up to the cares of their respective professions. He shall prohibit drunkenness & other illegal acts & exact a penal obligations from venders of Fire arms & Powder, to prevent them from furnishing offensive weapons, Balls, or Powder to the mutinous or refractory. Let the above-mentioned persons therefore acknowledge him as lawful Zemindar & the Zemindary papers under his signature as valid & considering the functions of that Office as devolving on him, let them not deviate from his advice as his approbation or displeasure is consequential. Regarding this as a peremptory let it be adhered to. Written as above.

متصديان مهمات حال واستقبال دقانونگويان ومقدمان ورعايا وفلاحان بركنه هوكلد وغره
متعلقه حكم سركار خليفه لبلا مصاف حب البلده وكفالد بدانند چون حدمت رسدار بكنه مرقوم برسده اللعائل
والاقران بران كس لبرگرش سكه وغره حب الحكم مقرر ومعوض گشته بلولدم ومراسم حدمتگوزه
براستي ودرستي برداخته وفيه لذ دقيقه مراقبت حزم وهوشياري مهمات وغير مرعيه
نگذارد ورعايا وبرايا سلاح حسن سلوك خود راضي وشاكر نگاهدارد ونحوي سعي بكار برد
كه آثار آباد ومعموري بيشتر از بيشتر لظهور رسد ويكوجب زمين افتاده وناغر روع نماند
ومالواجب سركار تادام لاحر بعرض وصول درآورده بموجب قسطبندي داخل خزانه
سركار نموده باشد ودامي ودرمي نزد رعايا باقي ومطلوبي نگذارد وتعدي بكار برد آثار
دردي وسبوي وقطاالطريقي درحدود ومرمدار او وقوع نيابد واگر مال كسي بزردي
وبغارت رود مال سلاب دزدان ورهزنان بيداساخته مالك بمالك وانجاعه بزا
بسزا رساند واگر پيدا كردن نتواند از عهده آن جواب گويد ومحافظ شاه راه
بوا نمي نمايد مسافرين ومترددين بخاطر جمع امدورفت نموده بكسب وپيشه خود ها
اشتغال داشته باشند ومع منهيات ومشكلات نمايد واز آمشكلان وباروت
سازان مجلكا بكرد ولات حرب ومرب وباروت بدست مفسدان ودزدان
نيفتد وشنيده باشد انها موي الله را مدار انجا مستقل دانسته وبحفظ
او سابر كاغذ تمدارى معروض شنود نوازم ولواحق آن باو معلى داشته از سخن
صلاح وصواب ديد او بيرون نروند وشكر وتشابه او سا در باره خود ها
مقرر نپندارند در بباب تاكيد دانسته حسب المطلوب اعلام سالم بسرح صدر ۵

Zimun.

The Office of Zemindar of the Pergunnah of Hoocla &c dependent on the Chucla of Jessoor in the Suba of Bengal from the period of Krishno Sing's dimission is conferred on Praun Krishno Sing.

4 Mehels

Khismut of 12 A.P. in the Pergunnah of Hoocla &c the Zemindari of in Krishno Sing & Lekhymee Narayen

The Pergunnah of Beelpukuria. Deraluot.

3 Mehels

Hoocla. Joyspoor.

1 Mehel. 1 Mehel

Mahommadabad 1 Mehel.

1 Mehel

Krishno Singa talooc

Birj Lal 1 Talooc

Bulha Rai a talooc

Beer Bhuddust. a Talooc.

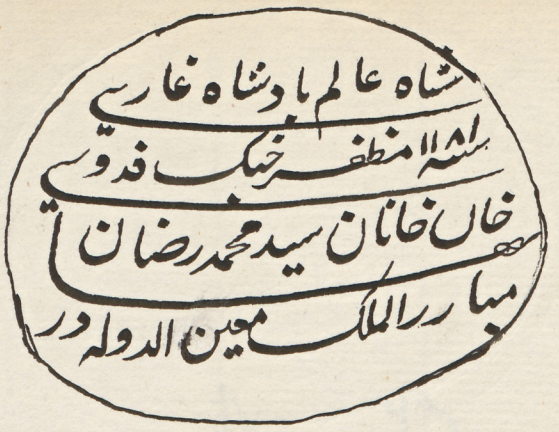

جهان ۵

نقل پروانه نایب صوبه و نایب دیوان — در قلمدار مبتالح سوم بهدرج المالک ۱۲ جلوس

متصدیان مهمات حال و استقبال و فانوگوبان و مقدمان و رعایا و مزارعان کرکه هوکلدوره
سنعله حکمه جهر رکار خلیفه آباد وغیره مضاف جنت البلد صوبه بنگاله بدانند چون صدمت
زمیندار پرگنه مسطور بتربیت اللهاتک والاتفات پادشاهی مفوض گشته در بولازم و لوازم
مهمات وغیره بکدالو و باکاه رعایا و عامه برایا سلوک پسندیده بکار برده پرگنه مزبور را
آباد و معمور نگاهداشته و در ازدیاد آبادی و افزونی محصول سعی تام بظهور رسانده و مواجب بکار
برونت و هنگام عاید میسنمه باشد و احتیاط بکار بوده در صدد معطلی و دزدی
بوده نباید و در شاهراه بوقوع خبر دزد باشد در صدد تجسس و تردد بوده بجمعیت حاضر و طمانیت
باطن آمد و شد مسافرین و مترددین بوده نباشد خدانخواسته اگر مالی سرقتی یا غارت رفته و دزدان
و رهزنان سراغ جنس یا مال بدست ساخته مال بمالک و انجماعه بدمال را
بسزا رسانده در صورت بدست نساختن مرتکبان عهده جواب مال مزبور
برآید و تقید نماید در احدی مرتکب منهیات و مکروهات نگردد و بعد
مجمل اخراجات مذکوره موافق معمول محرا بگیرد و در اصداقات
ممنوعه درگاه محترز باشد و هر رشته کاغذ موافق ضابطه بدفتر
خانه سرکار برساند باید در مشارالیه سلوک میزان المجا مستعمل
دانسته لوازم و لواحق الحسن باو متعلق شناسند و دستخط
او سایر کاغذ لوازمه پرگنه مسطور معتبر شناسند و وجه مالکار
و خانه بادی موافق مستمر بتصرف او و اکدارند در بیاب
مالکیت دانسته حسب المسطور بعمل آرد ۲۱ ماه صدر

Copy of a Purwannah from the Naïb of the Suba & of the Naïb Diwan.. Given on the 3d of the moon Rubbial sani in the 12 year of the reign. To the Mutouddies present & future, the Canungoe, Moucuddam, Ryats & Farmers of the Pergunnah of Hoogla &c dependent on the Sircar of Khalifetabad &c in the Elysian Suba of Bengal, The Naïb that the office of Zemindar of the said Pergunnah is conferred on the distinguished Praun Krishno Sing & also equal to the dismission of Krishno Sing. That conformably to his engagement discharging punctually the duties of his office not neglecting even the most trivial precautions, that indefatigable in the augmentation of the number of inhabitants & amount of collections, he shall realize the revenues at the stated periods. That he shall be attentive to prevent thefts or robberies within his limits, & protect the highways for the convenience & security of travellers. But if (which God forbid) the effects of any should be stolen or plundered, after producing the robber with the stolen goods the latter shall be delivered to the rightful owner & the first to punishment, on failure of which to be answerable for the loss. To prevent any from indulging in vice or dissipation & at the expiration of the year deducting his usual allowance, & refraining from collecting the duties forbidden by the Court, transmitting always the requisite vouchers to the State Offices. Let them therefore acknowledge his appointment to the Zemindary with the functions appertaining to that office, & the papers authenticated by him as valid for that Pergunnah, yielding him the usual privileges of Nauncar & Khanabadi. Considering the above as decisive, let it be executed accordingly. Written as above.

Jemun.

The Office of Zemindar of the Pergunnah of Hoodah, in the Sircar of Khalifetabad dependent on the Chucla of Jessoor, in the Suba of Bengal, the earthly Paradise, from the period of Krishno Sing's dismission, is conferred on the distinguished & Eminent Praun Krishno Sing.

5 Mehels, Desoulwut & Khismut.

The Khismut of the Pergunnah of Hoodah in the Sircar of Khalifetabad.

4 Mehels Desoulwut & Khismut

Khismut of the Pergunnah of Hoodah & Futtehpoor in the proportion of 12 Anas. } Pergunnah of Joyspoor.

2 Mehels Khismut

Khismut of the Pergunnah of Ahmedabad in the proportion of 12 anas.

1 Mehel Desoulwut.

4 Mehels Khismut

Khismut of the Pergunnah of Beelchulia in Sircar Futtehabad in the proportion of 10 Anas

1 Mehel Khismut

A.R. no 14
4. Rubbiulsoani
Copy received in the Dewanni Duftur

A R no 14
4. Rubbiulsoani
Copy transmitted among the Photahpore.

A R no 14
3 Rubbiulsoani.
Copy entered in the index.

The Peshcushdee of Government, in hopes of receiving a Sunnud for the Office of Chaudrie of the Pergunnah of Hooclabe, in the Circar of Khalifatabad &c dependent on the Chucla of Jessoor, in the Elysian Soobah of Bengal from the period of Crishno Singh's dismission in 1178 Bengal style.

Peshcushkee to Government.
1000.

Nuzerana Subadari
700

Hucc al Nizaret
300.

پیشکش دغره سرکار والا بامید عطای سند حسب جودهرای کنه هوکلی وغیره
کارخلیفه لاله وغیره متعلقه چکله خبر مضاف صوبه جات الیابو لاریس سنکه وغیره
بنام شبده پران کنس سنکه شش لاکهه

پیشکش دغره سرکار والا
الی وعلی
نذرانه صوبه دار
الی وعلی
حق الوزارت
الی وعلی

Copy of the Sugisviz Nama. Written on the 1.st of the moon Rubbial
sani, in the 12.th year of the reign, 1185 A.H.

Copy of the resolution of the Gentlemen of the Council of Murshedabad on
the 1.st May.

From the representation given in by the Naib Diwan, explanatory of the petition
the pretensions of the said Praun Crishno Sing to the Zemindary of Kooda
are sufficiently ascertained, & the Gentlemen of the Council award him Possession,
more particularly as being a man of responsibility & fortune, the dues of govern
=ment will be collected without difficulty & the situation of the district improved. It
is consequently resolved that the Naib Diwan be requested to prepare a punnee
& that a Copy of our Proceedings translated into Persian & attested by the seal of the
Diwan's Cutcherry to the said Praun Crishno Sing.

Examined

Read on the superscription

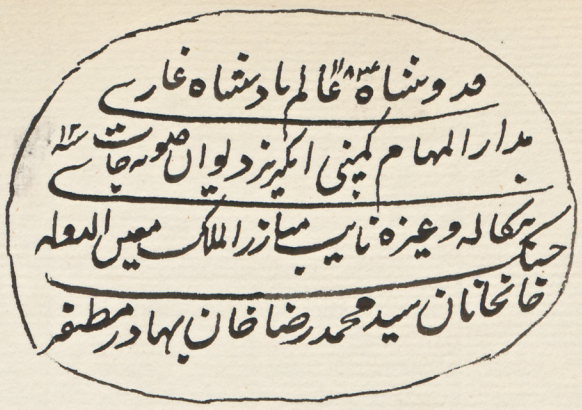

۱۱۸۵ ہجری

نقل تجویز نامه — وقوع بتالہ عرضہ بھریع الثانی سنہ حلوس واللہ

تجویز نامه مشاوره صاحبان کونسل مرشد آباد بتالہ لعل ماه جولای انکه
از کیفیت نوشته داده نایب دیوان مضمون عرضه تصدیق مینماید و حق پرانکشن مزبور
بر مدار ی پرگنه هوگلا و عرضه مثبت میشود صاحبان کونسل تصور میفرمایند می باید که
بر میدار ی دخل یابد خصوصاً چون او معتبر و مالدار است کرسی نشین مالوجب سرکار
خواهد شد و باعث ابادی ملک خواهد گردید لهذا مقرر گشت که از نایب دیوان درخواست
گردد که سند ضروری این مقدمه تیار بکند و نقل این مشاوره بفارسی ترجمه کرده
و مهر دیوانی بران ثبت نموده به پرانکشن مزبور داده شود بتالہ طرح صدر مضمون

AR 1v 4h

1.er Consultation of Mr. Ellis's
Proposal in the Phirgeeaid in the
Jemani Department.

AR 1v 4h

1.er Consultation of Mr. Ellis's
Proposal in the Phirgeeaid in the
Jemani Department.

AR 1v 4h

1.er Consultation of Mr. Ellis's
Proposal in the Phirgeeaid in the
Jemani Department.

Copy of the Purwannah. Written on the 12.th July 1770 or the 31.st of Jaeyar 1181 Bengal style

Be it knawen to Praun Crishno Sing Saloocdar of the Pergunnah of Hoodagee that the fortunate season of Poonia for the Bengal year 1178 in the Sudder of the Calcutta district is fixed on the 12.th of Sawon on Tuesday between the hours of 9 & 2 in the forenoon & for the Mofussil the 14.th of Sawon on Monday. It is consequently requested that having finished the Poonia for your Saloor, the Ghists may be forwarded. Consider this as peremptory. Written on the above date

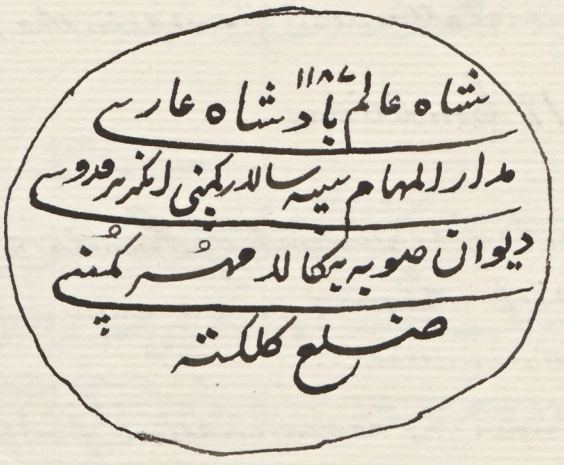

نقل پروانہ ۱۱۸۱ الحکمہ
سالخوردہ ۱۷۷۰ سالخوردہ ۱۲ ماہ حوالی مطابق ۱۷ ماہ ساون

بران کشن تعلقدار پرگنہ ہوگلہ وغیرہ معلوم نماید ساعت سعید پروانہ مبارک
سنہ ۱۱۸۲ الحکمہ بصدر ضلع کلکتہ سالخوردہ ۱۲ ماہ ساون روز سہ بعد یکپاس
تام و نیم پاس روز و برائے مفصل چہارم ساون روز شنبہ مقرر شد
لہذا اقلیم می کھوں پروانہ بعلوہ خود در ساعت مذکور نمودہ قبط پروانہ ممالک
بحضور ارسال داللہ در ینبات تاکید فرمودند تاریخ شرح صدر سنہ ۱۱۸۱

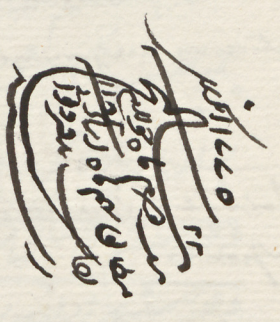

AD 1770
22 July.
or 9 Shaban 1184
Copy received in the
Secretary's Office.

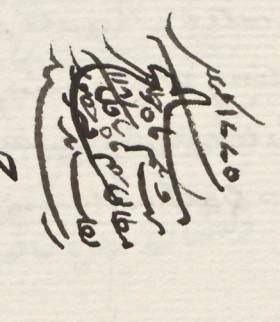

AD 1770
21st July.
or 9 Shaban
Copy received
in the Secretary's Office.

Translation of the Bengal Potta under the seal of the Honble Company with the sign manual in English

In 1179 Bengal style a Potta was issued in the name of Braun Krishno Sing.

18 Conditions

1.st We have granted you the Pergunnah of Hoocla & other Talooks upon a settlement of 5 years, you will therefore transmit your revenues monthly in conformity to the Dawle Potta to the Cutcherie with diminution.

2. The lands included under the denomination of Desies, Brehmutter, Mehtran, Khanabadi, Charities & Bazizemien You shall suffer to remain in their previous state

3. The Bazi Jumma; Mundurcha, Ghaut Chullad &c. have been remitted by Government

4.th Circumstances of Treasure trove, of thefts, murders or robberies shall be represented without loss of time.

5.th The Guards stationed on the frontiers shall mutually support each other & give immediate information of every occurrence.

6.th Deri Brehmutter & similar alienations of land You shall not make without a Purwud for that purpose, nor cut down the Trees.

7.th In the Mofussil no more shall be collected from the Ryats than the customary assessment, without any augmentation & for the Deri Rucum less shall be exacted than in 1173.

8.th Cancelling all former Puttahs with the Ryots, let new ones be drawn out for the original imposts.

9. The lands of emigrated Ryats & uncultivated situations You shall endeavour to improve, & consulting the satisfaction of the Ryats adhere steadfastly to the conditions of this Potta, exclusive of deficiencies from some Ryats, which together with ~~Wasted~~ deserted lands & other damages must be assessed proportionably thro' the Pergunnah.

ترجمه پته بنگله بمهر مدار المهام کمپنی انگریز مشتمل بر چند شقه پته
پته در ۱۱۷۹ سنه بنگله از سرکار داده شد

سبب دفعه

دفعه اول برکنه هوگلی تعلقه شما بقرار پنج ساله خود بندوبست کرده دادم موافق پته
بموجب قسط بندی ماه بماه بکچهری صدر بلده مقصور مالگذاری خواهند کرد

دفعه دوم دیوتر و برهموتر و مهتران و خانه باد و خیرات و غیره بعضی زمین
از قدیم الایام بعمل معمول مطابق عمل جلی هرچه هست انرا بحال دارند

دفعه سوم بعضی جمعدار و مندوچه و کهات چلتا و تری از سرکار معاف کرده
برخواسته دادم این دفعات از معصلب نخواهند گرفت

دفعه چهارم مال غیب و اموال دزد و شبخونی و رهزنی و قتیکه رو دهد مرا تو
بحضور ظاهر سازند

دفعه پنجم در چوکی پهره سوانه سرحد شیر یک شیر الکت خوب جبردار
هر وقتیکه هرچه رو دهد بحضور ظاهر سازد

دفعه ششم دریی برهموتر و غیره بعضی زمین بدون سند حضور بکسی نخواهند داد
و درختان نخواهند برید

دفعه هفتم در معصلب رعایا و غیره زمین زراعتی عمل معمول هرچه هست
بموجب کدنسه بوسته انچه مالگذار که می آید مطابق ان خواهند گرفت
بران زیاده نگیرند در ۱۱۷۸ سنه دریی رقم هرچه گرفته باشند انرا کم دهند

دفعه هشتم پته سابق رعایا هرچه هست انرا دریده اصل ابواب یکجا کرده پته نو کرده خواهند داد

دفعه نهم ارضع رعایا فراری و نقصان واقعه قرار واقع تردد نماید برضامندی
رعایا هرچه کائنت نماید بروقت تفویض خوشی و رضامندی هرچه پته داده باشند همان عنوان مالگذار
بکرند و بغیر پته رعایا هرچه کاسب نموده باشند خزانه ان بشرح برگنه نگیرند ازین سیوای للعه فراری
و نقصان بر رعایا حاضر انچه نخواهند کرد

دفعه دهم بموجب مالکداری سابق گذشته بوسته پته قدیم سیوای این
از رعایا دامی و درمی نخواهند گرفت درصورتیکه زیاده روپیه بگرند واپس
خواهند داد درسرکار جریمانه خواهند داد

دفعه یازدهم دول پته هرچه شده فصلواری و قسطبندی آن هرصبر کرده
داده شماهم درمفصل ارزعایا بموجب فصلواری قسطبندی خواهند گرفت
دربی ایام ازرعایا خرانه طلب کرده سود خرچ نکنانند

دفعه دوازدهم دری رقم وماکن ومتهوت نخواهند گرفت وپته معمول هرچه هست
سیوای آن دری پته نخواهند کرد باسوای سود خرچ ازرعایا نخواهند گرفت

دفعه سیزدهم نذرسلامی وپارچنی درمفصل ازرعایا نخواهند گرفت

دفعه چهاردهم زرلقاوی به مفصل هرچه داد نمایند سود آن
فی صد نجاب میلغ دوروپیه بگرند سوای لفد روپیه ازرعایا چنیز نخواهند گرفت

دفعه پانزدهم بجمعیکه دول پته شده درمیان این خشکی وآب زدگی و
افتاده وفوتی وفراری وغیره زمامالش نخواهند کرد نفع ونقصان ذمه
شماست اباد تردد کرده ازروی واجبه وقت هرچه منافع کون توانند
سیوای مالکداری دعوی دیگر ازسرکار نیست کفایت شماست

دفعه شانزدهم مفصل وولایت سالبحال داسه ازرعایا مالکداری خواهند گرفت

دفعه هفدهم رعایا قسط خرانه هرچه داخل نمایند داخلات آن بدهند
درسال اخر حساب فیصل کرده فارغخطی خواهند داد

دفعه هیجدهم لعبد کدست پنج سال وقیکه محال مذکور ازمستاجر خارج شود همون
جمع فهمانیده بدهند بنابران سپد همنوشته داده شد غره ماه مساکه واقعه
بتالیخ بست چهارم ماه بهادر سنه صدر

10th Conformably to the collections of former years he shall not exact more than the Putta authorizes, on pain of restoration of the exaction with a fine to the state.

11th Agreeable to the Dawk Putta let the demands be made on the Ryat according to the Surzulwasi & Kisthunday therein specified & collecting at the proper times that the Interest may not be lost

12. Deirucum, Mamcun & Mahtoat must not be collected & exclusive of the usual Putta no Deir Sultahs shall be made, or anything but interest taken from the Ryats

13th. Nuzer so called Salami & Porchulti shall not be exacted.

14th. The sums advanced in the Mofussil called Tucavi, bear an interest of 12 p.C.t & nothing but ready money must be taken from the Ryats

15th. With reference to the conditions of the Dawk Putta, no diminution can be allowed for Droughts, inundations, waste lands, deaths or emigrations. Improve the lands to the utmost for your own advantage, & no additional demands shall be exacted in consequence.

16th. Collect the revenues from the Ryats without altering the Mofussil or territory

17th. Accept of whatever partial payments are offered by the Ryats & at the expiration of the year give a discharge for the amount

18th. At the expiration of 5 years when the lease closes you will pay up & settle the Summa. To that intent this Putta is given on the 1st. or 2d. Bhadun as above.

75a

218a